

H A L I M B A

Településszerkezeti és Szabályozási terv

**Készítette: Pagony Táj- és Kertépítész Iroda Kft.
Pro ARCH Építész Stúdió**

2006. augusztus

HALIMBA

Településrendezési terv Településszerkezeti és Szabályozási terv

Tervezők

Megbízó: Halimba Önkormányzat
8452 Halimba, Petofi S. u. 16.

Generál tervező: Pagony Táj- és Kertépítész Iroda Kft.
1111 Budapest, Budafoki út 53. T/F: 36-(06)-1 365-18-05

Irányító tervező: Herczeg Ágnes okl. táj-és kertépítész
vezető tervező1, Tr2-01-5025

Felelős tervező: R. Takács Eszter okl. építészmérnök,
vezető településtervező TT1-01-2883/01

Településrendezés: Pro Arch. Építész Stúdió Bt.
1085 Budapest, József krt. 36. T/F: 36-(06)-1-303-10-75
R. Takács Eszter okl. építészmérnök,
vezető településtervező TT1-01-2883/01
Adorján Anna okl. tájépítész okl. településmérnök

Tájrendezés, zöldfelületek,

Környezetvédelem: Pagony Táj- és Kertépítész Iroda
Herczeg Ágnes okl. táj-és kertépítész
Izmini Réka okl. táj- és kertépítész

Közlekedés: Heckenast & Heckenast Bt.
Heckenast Judit okl. építómérnök, K1d-1/01-5295

Közművek: Kész Kft.
Hanczár Zsoltné okl. építómérnök 01-2456
Bíró Attila okl. építómérnök

Tartalomjegyzék

Szövegek

Rajzok

Településrendezési terv

1. Jóváhagyandó munkarészek

Elozmények

1.1. Településszerkezeti és szabályozási terv leírása

1.2. Halimba Építési Szabályzata

Településszerkezeti terv T-1

Szabályozási terv SZ-0-15

2. Alátámasztó munkarészek

Térsgégi és történelmi kötődések

Településrendezést megalapozó vizsgálatok

Településszerkezeti összefoglaló vizsgálat V-1

Belterületi területhasználat vizsgálata V-2

Önkormányzati Tulajdonú területek V-3

3. Kötelező alátámasztó munkarészek

Tájrendezés

Közlekedés

Környezetalakítás

Közművek

Új lakóterület környezetalakítási javaslat K-1

Közművek fejlesztési javaslata KF-1

Vízi közművek KF-2

Elektromos közművek KF-3

4. Örökségvédelmi Hatástanulmány

5. Környezeti értékelés

6. Mellékletek, egyéb

Elozetes egyeztetés

Településfejlesztési koncepció

Alaptérkép

ÁRT

H A L I M B A

Településrendezési terv

**TELEPÜLÉSSZERKEZETI
ÉS SZABÁLYOZÁSI TERV**

1.1.
2006.augusztus

Elozmények

A község Településrendezési tervét a Pagony Táj és Kertépítész Kft és a Pro Arch. Építész Stúdió munkatársai közösen készítik.

A terv készítés célja, hogy a község rendelkezzen a települési fejlesztéseket meghatározó, az építési törvény és a megyei területfejlesztési tervekkel összhangban lévő, településrendezési tervvel. Ennek segítségével új beruházások indíthatók el és alátámasztó anyagot adnak a területi pályázatokon való részvételhez.

A terv készítői Halimba közigazgatási területére készülő munkában feltárták a bányásztelepülés építetett és természeti környezetének jellemzőit és megpróbálták a Önkormányzat és a lakosság bevonásával, a távlati fejlesztési elhatározásokat térbeli rendbe foglalni.

A településre 1986-ban a VÁTI készítette az ÁRT-t. A jelen tervanyag kidolgozásánál figyelembe vettük az Étv, az OTÉK előírásait, a Veszprém-megyei területrendezési tervet, a Ajkai kistérségi agrárkultúra és vidékfejlesztési programot és a Halimba környezetvédelmi programját és a régió Aktív turizmus fejlesztési programját.

A község Önkormányzatának képviselő-testülete 2005-ben fogadta el Halimba Településfejlesztési koncepcióját és a Környezetvédelmi Programot.

A terv kidolgozását előzetes Államigazgatási egyeztetés előzte meg. Az Államigazgatási szervek tájékoztatása alapján rögzítettük

- A régészeti területeket
- Az erdóterületeket
- A bányászati területeket
- Országos védelem alatt álló természeti területeket és épített értékeket

Településszerkezeti és szabályozási terv

A település a dél-Bakonyi dombok között, Ajkához közel található, az ajkai, iparosodott kistérség része. Jelenleg Halimbán 1150 ember él, az aktív lakosság jellemzően ipari foglalkozású, a dolgozók fele más településen keresi a kenyerét. A község „fénykora” az 1950-1980 közötti időszak volt, mikor a településen nyitott Bauxit bányákból nagymennyiségű ásványkincset termeltek ki. A bányászati termelés ma töredékére esett vissza. 1990-ig a népesség rohamos fogyása volt megfigyelhető, később az Ajkáról kiköltözők letelepedése egy szerencsés fejlődési folyamatot indított el.

A tervezett fejlesztési területek beépítése távlatban 300-350 fő lakónépesség növekedést tesz lehetővé. Első ütemben legfeljebb **120 fő népesség növekedéssel lehet számolni, távlatban optimálisan 200 fő növekedés prognosztizálható.** A javasolt kertvárosias lakóterületek, családiházak övezetek a belterület peremterületein helyezkednek el.

A tervezett fejlesztések és meglévő területek szabályozása illeszkedik a térségi és ágazati tervek elhatározásaihoz. A tervezett M8-as és a Balatont elkerülő utak felé vezetett **települési mellékutak hálózatát és a regionális kerékpár,** valamint **turistaút** kapcsolatokat megerősítettük, Halimbától délre Taliándörögd felé és az északi irányba, a meglévő ipari út átépítésével, új közúti kapcsolatok kiépítését javasoljuk. A tervezett közlekedési lehetőségek a településhez kapcsolják a meglévő, nehezen megközelíthető természeti területeket (pl: gyógynövénygyűjtő területek, turisztikai erdők) és külterületi fejlesztéseket (rekreációs területek).

Tájrendezés, beépítésre nem szánt területek

Halimba két teljesen eltérő karakterű tájegység találkozásánál helyezkedik el. Déli, délkeleti irányból a Déli-Bakony védelmét élvez. A település teljesen ráhúzódtott a hegylábba, zavartalanul hagyva maga előtt elterülni a Kisalföld délkeleti nyúlványait. Így az évezredek során kialakult medence peremén foglal helyet.

A táj alakulásában, fejlődésében meghatározó szerepet kap a bányaművelés, melynek felhagyott gödrei helyenként spontán rehabilitálódtak, beerdosultak, egy részük tájsebként éktelenkednek.

A táj két karakteres eleme tovább fejleszthető. A település déli, hegylábi részén az egykori bányaterületek, felhagyott legelők, valamint az erózióérzékeny területen az erdők területe növelhető, amely összhangban van az erdőszeti felügyelőség elképzeléseivel. Itt a védelmi, valamint a turisztikai rendeltetésű erdők telepítésével növelhető az erdőterület aránya, egységes ökológiai rendszer alakul ki. A déli területeken, a Macska-völgyben erdei túrahelyek kialakítását javasoljuk.

A településtől északra, az alábányászott területek süllyedésével egyre több vizes élőhely, valamint egyre nagyobb vízfelület alakul ki. A tavak mellett horgász épületek, pihenoházak, parkok építhetők. Ezen a területen a rétek, és fűzes erdők fejleszthetők.

Az eltérő tájkarakterű területeket köti össze az észak-déli irányban vezetett regionális és helyi jelentőségű turista és kerékpárút nyomvonala.

A településtől délre tervezett **erdőterületek** közül a turisztikai rendeltetésű erdőben a táji karakternek megfelelő anyaghasználattal, alacsony, max. 0,3 %-os beépítés javasolt. A gazdasági és védelmi erdőben építési tevékenységet nem lehet folytatni.

A településtől északra a vízparti, vizes rekreációs területet **zöldterületi** besorolás alá vonjuk, ahol szintén alacsony, e funkciót kiszolgáló természet közeli anyaghasználatú beépítés lehetséges, max 2 %-os beépíthetőséggel.

A külterületen a javasolt tájhasználati elemeket **mezogazdasági területek** tagolják, melyeket négy övezetbe soroltunk.

A település elképzelései között van, helyi kis széleromu telepítési terve. A telepítésre vonatkozó előírásokat a rendezési terv rögzíteni kívánja. A tájba illesztés szempontjából fontos a hely kiválasztása, illetve a torony magasság meghatározása. Figyelembe kell venni a madárvonulási irányokat. A szél-park zónája általános mezogazdasági övezetben van, amelyre részletes előírások vonatkoznak.

Településrendezés, beépítésre szánt területek

A község belterületének magja a XVII. században épült ki, az egy utcás falu észak-dél irányban futó völgybe települt. Halimba mai épített környezetének 80%-a 1950 és 1980 között épült fel. Egészséges, tágas elrendezésű bányászfalu alakult ki, melynek központi részei máig a Petofi Sándor utcában, a régi falusi településrészben található. A falu fejlődésével kiemelt szerep jut a település-közi forgalmat biztosító, Kossuth Lajos utcának.

A Halimba belterületi fejlesztését a bányászati tevékenység és a talajadottságok befolyásolják. Az északi részek folyamatosan süllyednek, a déli területeken sziklás altalaj nehezíti a beépítést.

A település **lakókörnyezetének bővítését javasoljuk**, a várható városi migrációs folyamatok miatt. A meglévő belterület 74 ha, a tervezett távlati belterületi bővítés 12,9 ha. A település peremterületein jelölt lakóterületi fejlesztések összesen 12,9 ha, ezek egyszerre történő beépülésével nem kell számolni. Elso ütemben a nyugati területek beépítése várható, itt elhelyezhető 33 építési telek, várható lakásszám 50 db. Remélhetőleg, 120 ember fog itt új otthonra lelni. A távlati fejlesztési javaslatok további 106 telek kialakítására adnak lehetőséget. De a rendezési tervben szabályozott „telek kínálat” inkább lehetőségeket, mint tényleges beépítési szándékokat tünteti fel, hiszen egyes helyeken a korlátozó tényezők alakulása (talajsüllyedés északon, vagy szikes altalajú területek igénybe vétele délen) befolyásolja a telkek valós beépítését.

A beépítésben három beépítési típust különböztethetünk meg. A Petofi Sándor, Kossuth Lajos és a Béke utca mellett oldalhatáron álló házak, a Bányász és a Rákóczi utcában ikres beépítésű bányász házak és a település többi részén nyeregtes szabadonálló családi házak jellemzik az utcaképet. A szabályozás a meglévő beépítési típusokat követik és kiegészülnek a mai igényeket figyelembe vevő magasabb ház építését szolgáló szabályozási lehetőséggel.

A **településközpont-vegyes területi** besorolást kiterjesztettük a Kossuth Lajos utcára, mivel a település nyugat-keleti irányú fejlesztései a Halimba súlyponti területét az átmenő út felé tolják. A Kossuth Lajos utcán már ma is vendéglátóhelyek, üzletek, posta található.

A településtől északra működik a Bakonyi Bauxit Bánya Rt. három telephelye, ezek közül a Halimba I. és II. a település közigazgatási területére esik. A bányászati tevékenységek visszaszorulása miatt a területeken fokozatosan **kereskedelmi gazdasági területek** kijelölését lehet kezdeményezni. A meglévő gazdasági területek mellett új telephelyek a településtől északra a talajmozgások, a hidrogeológiai védőidom miatt nem jelölhetők ki. A

HALIMBA- Településrendezési terv

Szerkezeti és Szabályozási terv leírás

nyírádi út mellett lévo savazó üzem és loszer-raktár területei mellett és a Petofi Sándor utca déli végén új kereskedelmi, gazdasági területek kialakítását terveztük.

A közigazgatási területen **különleges** területfelhasználási egységbe soroltuk a hagyományos hasznosítástól eltérő területeket. Turisztikai különleges terület a belterülettel északra lévo kialakuló, önkormányzati területen lévo bányató környéke, továbbá különleges besorolásba került a vízmu, szennyvíztisztító, temető területe.

Szabályozási paraméterek

Terület-felhasználási egység, övezet	Építési mód	Legnagyobb Beépítettség %	Legnagyobb Építmény magasság m	Szintterület sűrűség
Lke-1 /bányászházak, kis telkes /	ikr	30	3,6-4,2	0,4
Lke-2 /1960-1990 beépítés/	O/lkr*	30	4,0-4,5	0,4
Lke-3 / új, magasabb beépítés/	O/Sz/lkr	30	5,5	0,6
Lf-1 /régi településmag/	O	K-30	k-3,6	0,5
Vt-1 /általános/	O/ Sz	40	4,5	0,8
Vt-2 / templom, stb/	O/Sz	K-40	K-6,0	0,8
Gksz-1 / településen belüli gazdasági területek/	Sz	25	6,0	0,8
Gksz-2 /meglévő bányá, átalakuló ipar terület/	Sz	35	0,9	0,8
Gi /ipari tevékenység/	Sz	35	6,0	0,8
Ktr	Sz	10	4,2	0,1

* a beépítés alakulhat szabadonálló épületekkel is.

H A L I M B A
Településrendezési terv
HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZAT

1.2.
2006. augusztus

HALIMBA község Önkormányzata
Képviselő-testületének

.....sz. Önk. Rendelete

HALIMBA

HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁRÓL ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVÉRŐL

HALIMBA község Képviselő-testülete az önkormányzatról szóló 1990. évi LXV.tv. 16. §-ában, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. tv. 7.§-ában kapott felhatalmazás alapján az építés helyi rendjének biztosítása érdekében az alábbi önkormányzati rendeletet alkotja meg:

I. ÁLTALÁNOS ELOÍRÁSOK

A rendelet hatálya

1.§

- (1) Jelen előírások területi hatálya HALIMBA község közigazgatási területére terjed ki.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott területen területet felhasználni, telket alakítani, építményt, építményrészt, épület-együttest építeni, átalakítani, bővíteni, felújítani, helyreállítani, korszerűsíteni, lebontani, a rendeltetését megváltoztatni (továbbiakban építési munkát végezni) és ezekre hatósági engedélyt adni, az Épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény és annak módosításáról szóló 1999.CXV. törvény (Étv.), az Országos Településrendezési és Építési Követelményeket tartalmazó 253/1997 (XII.20.) Kormányrendelet és mellékletei (OTÉK) és az egyéb általános érvényű jogszabályi előírások, vonatkozó szabványok valamint jelen rendelet és a szabályozási terv rendelkezései szerint lehet.
- (3) A rendelet területi és tárgyi hatályát érintően minden természetes és jogi személyre nézve kötelező előírásokat tartalmaz.
- (4) A jelen helyi építési szabályzatot és a szabályozási tervlapokat együtt kell alkalmazni.

Szabályozási elemek

2.§

- (1) Az OTÉK által meghatározott és a tervben alkalmazott kötelező szabályozási elemek módosítása kizárólag a szabályozási terv és az önkormányzati rendelet módosítása esetén lehetséges.
- (2) A szabályozási tervben alkalmazott kötelező szabályozási elemek az alábbiak:
 - a) beépített és beépítésre szánt, illetőleg beépítésre nem szánt területek határa,
 - b) szabályozási vonal,
 - c) területfelhasználási egység határa és előírása,
 - d) építési övezet határa és tartalma,
 - e) védett területek határa, és azokra vonatkozó előírások,
 - f) védo területek határa, és azokra vonatkozó előírások,
 - g) építési hely.
- (3) A terven jelölt minden egyéb szabályozási elem irányadónak tekintendo, amelyektől eltérést az elsőfokú építésügyi hatóság saját hatáskörben, a szabályozási terv, illetve a helyi építési szabályzat módosítása nélkül engedélyezhet.
- (4) A helyi építési szabályzat a jogszabályi előírások mellett, kiegészítő magyarázatokat is tartalmaz, melyek az előírások után dolt betuvel jelennek meg (pl.: fogalom meghatározások).

Településrendezési eszközök, sajátos jogintézmények

3.§

(1) A helyi építési szabályzatban és a szabályozási terven az 1997/LXXVIII. tv. előírásai szerint alkalmazott településrendezési feladatok megvalósítását biztosító sajátos jogintézmények a következők:

a) **Közterület-rendezési terv** készítendő: a településszerkezeti vagy forgalomtechnikailag együtt kezelendő közterületekre (a képviselő-testület határozata alapján készítendő terv)

/A tervfajta tartalmazza a helyszínrajzi elrendezést, a magassági méreteket, keresztmetszeteket, berendezéseket, utcabútorzatot, burkolatokat, közműhálózat kialakítását, köz- és díszvilágítás megoldását, parkolás megoldását, a terület kertészeti kialakítását./

b) Kiszolgáló és lakóút céljára történő lejegyzés,

/A szabályozási terv szerint, ahol kiszolgáló út bővítése vagy szabályozása szükséges az építésügyi hatóság a teleknek a kiszolgáló út céljára szükséges részét – kisajátítási eljárás nélkül – az önkormányzat javára igénybe veheti és lejegyezheti. Az igénybe vett részért a kisajátítási kártalanítás szabályai szerint megállapított kártalanítás jár, melynek összegéről az építésügyi hatóság határozattal dönt. Az út kiépítéséből illetve a közmuvelésből származó telekérték-növekedés a kártalanítás számításánál figyelembe vehető a telekhányad arányában. (Étv.27.§)/

c) beültetési kötelezettség,

terheli a beépítésre szánt területen kialakuló ingatlanokat az alábbiak szerint:

- a lakóterületen, a településközpont vegyes területen, a gazdasági területen, a különleges területen, közlekedési területen a használatbavételi engedély csak a növényültetési kötelezettség teljesítését követően adható ki.

- az újonnan kialakításra kerülő közlekedési- és közmuvelőterületeken, valamint zöldterületeken az üzembe helyezés csak a - kertészeti terv alapján megvalósuló - növényültetési kötelezettség teljesítését követően engedélyezhető.

- a védelmi és turisztikai területre eső, újonnan kialakításra kerülő erdőterületeken az erdőtelepítést 3 éven belül el kell végezni.

/A szabályozási terv építési övezetbe sorolt ingatlanokon a telek egy részére növénytelepítés kötelezettségét írja elő./

(2) Az illetékes Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséget a külterületen a művelési ág változtatási, a telekalakítási és az építési engedélyezési eljárásokban táj-és természetvédelmi szakhatóságként be kell vonni a tájvédelmi szakhatósági jogkörrel szóló 276/2005. (XII.20) Korm. Rendelet értelmében.

(3) A termőföld védelmében, a termőföldön történő beruházások kivitelezésénél gondoskodni kell,

-a humuszos termőréteg megmentéséről

-a szomszédos mezogazdasági területek megközelíthetőségének, művelhetőségének biztosításáról.

A szabályozási terv területfelhasználási egységei

4.§

- (1) HALIMBA község közigazgatási területének beépítésre szánt területei az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak:
1. Kertvárosias lakóterület (**Lke**)
 2. Falusias lakóterület, (**Lf**)
 3. Településközpont vegyes (**Vt**)
 4. Gazdasági terület (**G**), ezen belül
 - kereskedelmi, szolgáltató (**Gksz**)
 - ipar (**Gki**)
 5. Különleges terület, (**K**), ezen belül
 - sportterület (**Ks**)
 - temető (**Kt**)
 - vízgazdálkodási terület (**Kv**)
 - turisztikai terület (**Ktr**)
- (2) A szabályozási terv beépítésre nem szánt területei az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódnak:
1. zöldterület-közpark, (**Z**)
 2. Kertes mezogazdasági terület, (**Mk**)
 3. Általános mezogazdasági terület, (**Má**), ezen belül
 - szántó (**Má-1**)
 - gyepek, legelők, rét, mocsár, nádas (**Má-0**)
 4. Erdőterület, (**E**), ezen belül
 - védelmi (**Ev**)
 - gazdasági (**Eg**)
 - turisztikai (**Et**)
 5. Egyéb vízgazdálkodási terület (**V**)
 6. Közlekedési és közmu terület, (**Kö**), ezen belül
 - közlekedési területek: (**KÖu**)

Telekalakítás

5.§

- (1) A szabályozási vonal változásával érintett telkek esetében kötelező telket alakítani, legkésőbb az ingatlant érintő építéssel vagy funkcióváltással egyidejűleg. A telek közterületté váló része a közterületi, a beépítésre szánt területhez csatolt rész pedig az ennek megfelelő övezeti besorolást kapja.
- (2) A meglévő telkek méretei a már kialakult tömbökben eltérhetnek az egyes építési övezetekben előírt telek méreteitől, de új telket alakítani, telket megosztani csak az építési övezetben előírt minimális telekméretnek megfelelően lehet.
- (3) A településszerkezeti okból indokolt telekalakításokat a szabályozási terv tartalmazza.
- (4) A szabályozási terven nem szereplő telekalakítások csak akkor engedélyezhetők, ha az érintett telkek területe, beépítési mutatói (beépítettség mértéke, zöldfelületi fedettség, szintterületi mutató) a telekalakítás után is megfelelnek az övezeti előírásoknak.
- (5) Telekegyesítés, telekhatár rendezés abban az esetben is engedélyezhető, ha az új telek, illetve telkek területnagysága, egyéb mérete nem felel meg az övezeti előírásoknak, de a telekhatárok megváltoztatása az előírt méretekhez közelít, vagy azoknak megfelel.
- (6) Telekcsoport újraosztás esetén, illetve ha a telekalakítás során legalább 8 új építési telek keletkezik telekalakítási tervet kell készíteni. Telekalakítás csak jogeros telekalakítási engedély alapján végezhető (telekalakításra jogosult településtervező készítheti). A telekalakítás feltételeként az építésügyi hatóság a telekalakítás kezdeményezőjét az utak és közutak létesítésére, vagy a létesítés költségeinek viselésére kötelezheti.
- (7) Bányászati joggal érintett területen a telekalakítási és az építési hatósági eljárásba véleményező hatóságként be kell vonni a Bányakapitányságot. A Bányakapitányság kezdeményezheti a Bánya kezelőjének és a kérelmezőnek a Hatósági ügy elotti kártalanítási megállapodását.

Épületek, létesítmények elhelyezésére vonatkozó előírások

6.§

- (1) Az épületeket, építményeket úgy kell elhelyezni és kialakítani, hogy azok együttesen feleljenek meg a településrendezési, a környezet-, a táj-, a természet- és az építészeti-értékvédelmi követelményeknek.
- (2) Beépítésre nem szánt – erdő és mezogazdasági területen tervezett építést megelőzően az érintett területre vonatkozóan a földhivatal szerinti és a tényleges művelési ág közötti megfelelőséget vizsgálni kell. Eltérés esetén a megfelelőség biztosítása után az övezetre vonatkozó előírások alapján bírálható el az építési szándék.
- (3) A területen jellemzően az egyes építési övezetekben meghatározott rendeltetésű építmények illetve az ennek megfelelő funkciók helyezhetők el. Az övezetben meg nem határozott, nem tiltott funkció elhelyezhetőségéről az építésügyi hatóság környezeti hatástanulmány alapján dönt, és határozza meg a létesítéssel kapcsolatos feltételeket.

/Az övezetre nem jellemző funkciójú létesítmény elhelyezéséhez készítenő hatástanulmány terjedelme legfeljebb 4-5 A/4-es oldal, melyeken a kérelmező részletezi a tervezett létesítmény hatásait a kialakult környezetre – forgalom, környezetvédelmi paraméterek, építészeti arculat megjelenése./

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

- (4) A 10%-nál nagyobb lejtésű telkek beépítése esetén az engedélyezési tervhez m=1:200-as léptékű rétegvonalakat tartalmazó geodéziai felmérést kell mellékelni.
- (5) A belterületen a közterületet határoló kerítést legalább 0,5 méteres kolábazattal, a telek hosszának minimum 40%-ban áttörten kell kialakítani.
- (6) A külterületen vadvédelmi kerítésen kívül egyéb kerítés nem építhető.
- (7) A terv területén felújított és új épülethez látszó, szerelt kémény nem építhető. Az épületeken csak természetes, illetve természet közeli építőanyagok jelenhetnek meg. A tetőfelületek fedése nem lehet fém és egyéb anyagú lemezfedés, pikkelyes lemezfedés. Látszó beton felületek nem alakíthatók ki.
- (8) Lakó és településközpont vegyes területen a felújított és új épületek engedélyezési tervében az utcai homlokzat kialakítását bemutató tervlapokon (utcai és az ahhoz kapcsolódó homlokzatokon) az épület homlokzatának anyaghasználatát és színezését be kell mutatni (lehetőleg színezett rajzon, annak hiányában a színek kódszámmal történő feltüntetésével).
- (9) Közterületen elhelyezhető közmulétesítmény, transzformátorház, nyilvános illemhely, telefonfülke, utasváró, 0,5 m²-nél nagyobb reklámfelület, gyepes árok, támfal, ideiglenes reklámfelület, egyéb mérnöki létesítmény. Minden más új építmény, épület, köztéri létesítmény közterületrendezési terv alapján helyezhető el.
- (10) A közterületeket csak a használat érdekében legszükségesebb nagyságú burkolt felületekkel szabad ellátni. A burkolatlan felületeket, ahol ezt muszáj okok nem akadályozzák zöldfelületként kell kialakítani.
- (11) Közterületrol láthatóan csak koburkolatú, mérnökbioológiai eszközökkel kialakított támfal-létesítmény létesíthető.
- (12) A felszíni vízelvezető árkok kialakításánál gyepes, termésko burkolatot, illetve mérnökbioológiai módszereket kell alkalmazni.
- (13) A település belterületén a 0,5m² méretet meghaladó cégér(ek), reklám- és hirdetőtábla(k) kihelyezése csak hatósági engedély alapján lehetséges. 2 m² méretet meghaladó hirdetőfelület (pl.: óriásplakát) nem engedélyezhető.
- (14) A település külterületén cégér(ek), reklám- és hirdetőtábla(k), óriásplakát(ok) kihelyezése nem lehetséges.
- (15) Zöldterületen reklámtábla nem helyezhető el. Információs táblák elhelyezése csak engedéllyel lehetséges.
- (16) A tervezett beépítésre szánt területeken, a Településszerkezeti tervben jelölt Bánya telekhatárral érintett területen az építési tevékenységet megelőzően talajmechanikai vizsgálatot kell végezni.

II. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK ELOÍRÁSAI

Lakóterület

7.§

- (1) A lakóterület elsősorban lakóépületek elhelyezésére szolgál.

Jelen szabályzatban a lakóterület az alábbi területfelhasználási egységekre tagolódik:

- a) Kertvárosias lakóterület,
 - b) Falusias lakóterület,
- (2) A fejújított és újonnan épült lakóházak faluképi szempontból nem idegen utcai homlokzattal engedélyezhetők (hagyományos falazott szerkezet, magastető, homlokzati arányok megtartása)
- (3) A lakóterület építési telkein a zölddel való fedettség minimum értékét be kell tartani úgy, hogy az építési telek teljes területére vonatkozóan 1 db/150 m² 10/15 fa illetve azzal egyenértékű famennyiség ültetése kötelező.
- (4) Építési engedély alapján kivágott, elhalt, továbbá engedély nélkül eltávolított növényzet pótlásáról gondoskodni kell. Ha a fa kivágására építéssel összefüggésben kerül sor, akkor a visszapótlás helyét, módját, kiültetendő növény fajtáját az építési engedélyezési terv részeként kell meghatározni.
- (5) A visszapótlásra kerülő növényállomány fajtáját, a telepítés helyét és idejét az engedélyező hatóság külön rendeletben szabályozza.

Kertvárosias lakóterület

8. §

- (1) A kertvárosias lakóterület legfeljebb 4,5 m-es épületmagasságú legfeljebb 2 lakásos lakóépületek, továbbá a helyi lakosságot szolgáló, nem zavaró hatású kereskedelmi, szolgáltató és kézműipari építmények elhelyezésére szolgál. Az építési telkeken két önálló épület és egy melléképület építhető.
- (2) A kertvárosias lakóterületen OTÉK 13. § (2) bekezdésében előírtak figyelembevételével elhelyezhető:
- a) Legfeljebb 2 lakás, két önálló épület
 - b) a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület,
 - c) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület,
 - d) a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró hatású kézműipari építmény,

- (3) A kertvárosias lakóterületen OTÉK 31.§ (2) bekezdésében előírtak figyelembevételével kivételesen elhelyezhető:
- a) a helyi lakosság közbiztonságát szolgáló építmény,
 - b) sportépítmény,
 - c) a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró egyéb gazdasági építmény.
- (4) A kertvárosias lakóterületen nem helyezhető el üzemanyagtöltő állomás.
- (5) Lke-1 – jelu kertvárosias övezetre vonatkozó részletes előírások.
- a) Az övezetben beépíthető minden kialakult telek.
 - b) 600 m²-nél kisebb területű telek nem alakítható ki.
 - c) A kialakítható telek szélessége minimálisan 14 m, mélysége 30 m.
 - d) Az övezetben a kialakult beépítési módhoz illeszkedő ikresen csatlakozó épület építhető.
 - e) Gépkocsi tároló és egyéb melléképület a lakóépület mögött helyezhető el.
 - f) Az épület átépítésénél, felújításánál törekedni kell a meglévő, teljes épület tömeg és architektúra megőrzésére.
 - g) Az épületek utca homlokzatát a meglévő állapot szerint (homlokzati arányok, nyílászárók, tagozatok) meg kell tartani. Az utcai homlokzaton új áttörés nem nyitható.
 - h) A nyílászárók árnyékoló szerkezete hagyományos módon kerüljön kialakításra: tömör fa, mintázattal.
 - i) Az elokert 4,5 m-s sávjában épület nem építhető.
 - j) Megengedett legnagyobb beépítettség: 30%.
 - k) Megengedett legkisebb zöldfelületi fedettség: 50%.
 - l) Megengedett legnagyobb építménymagasság: 4,0 m.
- (6) Lke-2 – jelu kertvárosias övezetre vonatkozó részletes előírások.
- a) Az övezetben beépíthető minden kialakult telek.
 - b) 900 m²-nél kisebb területű telek nem alakítható ki.
 - c) A kialakítható telek szélessége minimálisan 18 m, mélysége 40 m.
 - d) Az övezetben a kialakult beépítési móduszhöz illeszkedő, szabadonálló vagy ikresen csatlakozó épület építhető.
 - e) 14 m-nél keskenyebb kialakult telken szabadonálló épület nem helyezhető el.
 - f) Az elokert 4,5 m-s sávjában épület nem építhető.
 - g) Megengedett legnagyobb beépítettség: 30%.
 - h) Megengedett legkisebb zöldfelületi fedettség: 50%.
 - i) Megengedett építménymagasság: 4,0 m.
 - j) Megengedett legnagyobb építménymagasság: 4,5 m.

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

(7) Lke-3 – jelu kertvárosias övezetre vonatkozó részletes előírások.

- a) Az övezetben beépíthető minden kialakult telek.
- b) 900 m²-nél kisebb területű telek nem alakítható ki.
- c) A kialakítható telek szélessége minimálisan 18 m, mélysége 40 m.
- d) Az övezetben a kialakult beépítési módhoz illeszkedő, szabadonálló vagy ikresen csatlakozó épület építhető.
- e) Az elokert 4,5 m-s sávjában épület nem építhető.
- f) Megengedett legnagyobb beépítettség: 30%.
- g) Megengedett legkisebb zöldfelületi fedettség: 50%.
- h) Megengedett építménymagasság: 4,5 m.

építési övezet	Telekalakításra vonatkozó előírások			Építmények elhelyezésére és kialakítására vonatkozó előírások				
	Kialakítható legkisebb telek-			Építési mód	Elokert m	Legnagyobb Beépítettség %	Legkisebb Zöldfelületi fedettség %	Legkisebb és a legnagyobb homlokzat magasság mértéke m
Lke	terület m ²	szélesség m	mélység m					
Lke-1	600	14	30	lkr	4,5	30	50	3,6-4,2
Lke-2	900	18	40	lkr/SZ	4,5	30	50	3,5-4,5
Lke-3	900	18	40	lkr/SZ	4,5	30	50	4,0-5,0

Falusias lakóterület

9.§

- (1) A falusias lakóterület legfeljebb 3,60 m épületmagasságú lakóépületek, maximum 6,0 m építmény magasságú mezo- és erdogazdasági építmények, továbbá a helyi lakosságot szolgáló, nem zavaró hatású kereskedelmi, szolgáltató és kézműipari építmények elhelyezésére szolgál.
- (2) A falusias lakóterületen OTÉK 14. § (2) bekezdésében előírtak figyelembevételével elhelyezhető:
 - a) Legfeljebb 2 lakóépület, maximum 2 lakás
 - b) mezo- és erdogazdasági építmény
 - c) a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épület,
 - d) szálláshely szolgáltató épület,

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

- e) a terület rendeltetésszerű használatát nem zavaró hatású kézműipari építmény,
- f) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület,
- g) sportépítmény.

(3) A falusias lakóterületen nem helyezhető el üzemanyagtöltő állomás,

(4) Lf – jelu falusias övezetre vonatkozó részletes előírások.

- a) Az övezetben beépíthető minden kialakult telek.
- b) 1500 m²-nél kisebb területű telek nem alakítható ki.
- c) A kialakítható telek szélessége minimálisan 14 m, mélysége 60 m.
- d) Az övezetben a kialakult beépítési módhoz illeszkedő, oldalhatáron álló épület építhető.
- e) Megengedett legnagyobb beépítettség: K-30%.
- f) Megengedett legkisebb zöldfelületi fedettség: 60%.
- g) Megengedett építménymagasság: K-3,6 m.

(5) Lf - jelu övezetben a lakóépületek legnagyobb építménymagassága 3,6 méter.

építési övezet	Telekalakításra vonatkozó előírások			Építmények elhelyezésére és kialakítására vonatkozó előírások				
	Kialakítható legkisebb telek-			Építési mód	Elokert m	Legnagyobb Beépítettség %	Legkisebb Zöldfelületi fedettség %	Legnagyobb Építmény magassága m
Lf	terület m ²	szélesség m	mélység m					
Lf	1500	14	60	O	-	K-30	60	3,6

Településközpont vegyes terület

10.§

(1) A **Vt** építési övezet elsősorban a falu közösséget szolgáló kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó és szálláshely jellegű intézmények és lakóépületek elhelyezésére szolgál.

(2) A településközpont vegyes területen elhelyezhető:

- a) lakóépület
- b) igazgatási épület,
- c) kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató épület,
- d) egyéb közösségi szórakoztató, kulturális épület,
- e) egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épület,

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

- f) sportépítmény,
 - g) nem zavaró hatású egyéb gazdasági építmény,
 - h) a gazdasági tevékenységi célú épületen belül a tulajdonos, a használó és a személyzet számára szolgáló lakások.
- (3) A településközponti vegyes területen nem helyezhető el :
- a) önálló parkolóterület és garázs a 3,5 t önsúlynál nehezebb gépjárművek és az ilyeneket szállító járművek számára,
 - b) üzemanyagtöltő állomás.
- (4) Az intézményekhez az OTÉK 42.§-ában előírt parkolószámot telken belül kell biztosítani. Önkormányzati megegyezés alapján (parkolási rendelet, vagy egyedi megállapodás) alapján, a szükséges parkolóterület legfeljebb 50%-a közterületen is elhelyezhető.
- (5) A területen - az intézményi funkciójú telken – a teljes telekméret minden 200m²-e után 1 db, min. 16/18 törzs-körméretű fa ültetendő. A fákat használatbavételi engedély kérelmezéséig el kell ültetni, használatba vételi engedély csak az ültetés után adható ki.

A **Vt** jelű építési övezetekre vonatkozó részletes előírásokat az alábbi táblázat tartalmazza.

építési övezet	Telekalakításra vonatkozó előírások			Építmények elhelyezésére és kialakítására vonatkozó előírások				
	Kialakítható legkisebb telek-			Építési mód	Elokert m	Legnagyobb Beépítettség %	Legkisebb Zöldfelületi fedettség %	Legnagyobb Építmény magassága m
Vt	terület m ²	szélesség m	mélység m					
Vt-1	1000	16	30	O/SZ	-	K-40	40	4,5
Vt-2	1000	16	30	O/SZ	-	K-40	40	K-6,0
Vt-3	2000	20	50	SZ	-	15	70	6,0

Kereskedelmi, szolgáltató területek

11.§

- (1) A Gksz építési övezet elsősorban nem jelentos zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú építmények elhelyezésére szolgál.
- (2) A kereskedelmi, szolgáltató területen elhelyezhető:
- a) mindenfajta nem jelentos zavaró hatású gazdasági tevékenységi célú épület,
 - b) a gazdasági tevékenységi célú épületen belül a tulajdonos, használó és a személyzet számára szolgáló lakások,
 - c) igazgatási, egyéb irodaépület
 - d) üzemanyagtöltő,

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

e) sportlétesítmény

- (3) Az intézményekhez az OTÉK 42.§-ának, illetve az önkormányzat parkolási rendeletének megfelelő parkolószámot telken belül kell biztosítani.
- (4) A területen - az intézményi funkciójú telken – a teljes telekméret minden 200m²-e után 1 db, min. 16/18 törzs-körméretű fa ültetendő. A fák használatbavételi engedély kérelmezéséig el kell ültetni, használatba vételi engedély csak az ültetés után adható ki.

építési övezet	Telekalakításra vonatkozó előírások			Építmények elhelyezésére és kialakítására vonatkozó előírások				
	Kialakítható legkisebb telek-			Építési mód	Elokert m	Legnagyobb Beépítettség %	Legkisebb Zöldfelületi fedettség %	Legnagyobb Építmény magassága m
Gk	terület m ²	szélesség m	mélység m					
Gksz-1	2000	25	40	SZ	10	25	30	6
Gksz-2	3000	25	40	SZ	10	36	30	9

Ipari terület

12.§

- (1) Az ipari terület, olyan gazdasági célú ipari építmények elhelyezésére szolgál, amelyek más beépítésre szánt területen nem helyezhetők el.
- (2) Ipari területen nem helyezhető el:
 - a) lakóépület,
 - b) egyházi, oktatási épületek,
 - c) szórakoztató, szolgáltató épületek.
- (4) A megengedett maximális beépítettséget jelenleg is elérő, illetve azt meghaladó beépítettségű telken a beépítettség felső határa csak egy alkalommal, és csak környezetvédelmi beruházás végrehajtása érdekében maximum 5%-kal megemelhető.
- (5) A tájkép védelmét befolyásoló, kialakult tevékenységű területeken, a nem kívánt látványt a telekhatáron belül védőfásítással kell eltakarni. A fásítást tervezői jogosultsággal rendelkező szakági tervező által készített terv alapján szükséges elvégezni.
- (6) A kereskedelmi-gazdasági vegyes területekre vonatkozó előírásokat az alábbi összefoglaló táblázat tartalmazza:

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

építési övezet	Telekalakításra vonatkozó előírások			építmények elhelyezésére vonatkozó előírások			építményekre vonatkozó előírások	
	Legkisebb telek-			legkisebb			legnagyobb	
	terület m ²	Szélesség m	mélység m	építési mód	Elokert m	Zöldfelület %	Beépítettség %	Építmény magasság m
Gki	5000			SZ	10	30	35	6

Különleges terület

13. §

(1) A település területén különleges területek:

- Temeto, kegyeleti és emlékpark (Kt)
- Régészeti terület (Kr)
- Turisztika (Ktr)
- Vízmu (Kv),
- Bányászati joggal lefedett terület (Kb)

(2) A különleges területek lehatárolását a szabályozási tervek tartalmazzák.

(3) A parkolászükségletet telken belül és közterületen együttesen kell kielégíteni. A területen csak fásított parkoló alakítható ki.

(4) A **Kt** övezetre - temeto, kegyeleti és emlékparkra vonatkozó - részletes előírások a következők:

- A temetok területére az 1999. évi XLIII. törvény és a 145/1999.(X.1.) Korm. Rendelet előírásait kell alkalmazni.
- A temeto területén csak sírhelyek, a temeto üzemeltetéséhez szükséges építmények, egyházi építmények és parkolóhelyek létesíthetők
- A temeto területén belüli fejlesztés csak beépítési terv alapján készülhet.
- A temeto szabad területeit fásítani kell, a zölddel való fedettség, min 50% kell legyen.
- A területen a teljes közműellátás, és burkolt út biztosítandó.
- Urnás temetés csak normál méretű sírhelybe történjen, a temeto területén szabadon álló urnafal, urnafalkerítés nem létesíthető.

(5) A **Kr** – régészeti területre vonatkozó részletes előírások a következők:

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

- a) A területen csak feltáró gyalogos és kerékpárút, valamint pihenohely, a természeti és régészeti értékeket bemutató létesítmény, információhordozó felület alakítható ki.
 - b) Szabályozási terv készítése nélkül, legfeljebb 2x10 m²-es épület, építmény helyezhető el. A megengedett építménymagasság 3,0 m. Az épületet a környezeti adottságok figyelembevételével kell kialakítani, természetes anyagokat kell beépíteni. (Ko és fa használata javasolt).
 - c) Az eredeti terepjelleget megváltoztatni nem lehet
 - d) A terület "kertépítészeti terv készítési kötelezettség"-gel érintett terület. Bármilyen beavatkozást csak szaktervező által tervezett kertépítészeti terv alapján készülhet.
 - e) Épület, létesítmény elhelyezésénél a hatósági engedélyezési eljárásba a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt mint szakhatóságot be kell vonni.
- (6) A **Ktr** övezetre- különleges turisztikai területre - vonatkozó előírások a következők:
- a) A területen telket alakítani csak szabályozási terv alapján lehet.
 - b) Szabályozási terv készítése nélkül, legfeljebb 2x10 m²-es épület, építmény helyezhető el. Az épületet a környezeti adottságok figyelembevételével kell kialakítani, természetes anyagokat kell beépíteni. (Ko és fa használata javasolt).
 - c) A megengedett építmény magasság 4,2 m.
 - d) A terület "kertépítészeti terv készítési kötelezettség"-gel érintett terület. A használatbavételi engedély feltétele a növénytelepítés. A kertészeti terv részeként beépítési tervet kell csatolni, melyet településtervezői jogosultsággal rendelkező építész tervező készíthet el.
- (7) A **Kv** övezet a vízmu és annak létesítményeinek elhelyezésére szolgál.
- (8) A **Kb** jelu övezetbe a bányászati joggal lefedett terület tartozik, amely elsősorban a bányászati tevékenység számára van fenntartva. Bányászaton kívül egyéb tevékenység a területen nem folytatható. A Kb- jelu terület részletekre vonatkozó előírások az alábbiak:
- a) A területen telket alakítani csak szabályozási terv alapján lehet.
 - b) A jelenlegi telekadottságok mellett a területen csak a bányászathoz kapcsolódó építmény helyezhető el. Egy, legfeljebb 10 m²-es, 3,0 m építmény magasságú épület építhető.
 - c) A megengedett építményen kívül más épület csak szabályozási terv alapján helyezhető el.
 - d) A területen út- és közmuépítés csak a bányászati tevékenységhez kapcsolódóan, a Veszprémi Bányakapitányság, a bányatulajdonos és az Építési Hatóság engedélyével folytatható.
 - e) A Bányavállalkozónak a bányászati tevékenység során a földben rejlő kulturális emlékek védelmében bejelentési kötelezettsége van.
 - f) A felhagyott, lebányászott területeken, legfeljebb két évvel a munkák befejezése után a területek rekultivációját meg kell kezdeni. Tájrendezési (rekultivációs) terv figyelembe vételével kell elokészíteni.

HALIMBA- Településrendezési terv

Helyi Építési Szabályzat

- g) A bányászati tevékenység során kitermelt anyagot a felszínen tájképvédelmi szempontból deponálni csak úgy lehet, hogy az eredeti, természetes terepfelszín fölé nem emelkedhet.
 - h) A bányaterületen belül a településképi, tájképi, valamint környezetvédelmi szempontból védofásítást kell végezni.
 - i) Védofásításra a tájkarakternek megfelelő természetes társulás fajait kell alkalmazni.
-

III. BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

Zöldterületek, zöldfelületek

14. §

- (1) A **Z** jelu állandó növényzettel fedett közpark területre vonatkozóan az OTÉK 27.§. előírásait kell alkalmazni.
- (2) A **Z** jelu közpark területen elhelyezhető:
 - a) a pihenést és testedzést szolgáló építmény, épület,
 - b) vendéglátó létesítmény,
 - c) a terület fenntartásához szükséges létesítmény.
- (3) A meglévő zöldterületek más területfelhasználási egységbe nem minősíthetők át.
- (4) A terület "kertépítészeti terv készítési kötelezettség"-gel érintett terület. Bármilyen beavatkozást csak szaktervező által tervezett kertépítészeti terv alapján készíthet.
- (5) A **Z** jelu terület az alábbi övezetekre tagolódik, melyek részletes előírásai az alábbiak.

építési övezet	Telekalakításra vonatkozó előírások		Építmények elhelyezésére és kialakítására vonatkozó előírások				
	terület m ²	szélesség m mélység m	Építési mód	Elokert m	Legnagyobb beépítettség %	Legkisebb zöldfelületi fedettség %	Lakóépületek legnagyobb építmény magassága m
Z							
Z-1	k	k	sz	10	2	95	6,0
Z-2	500	20	sz	10	2	90	4,2

- (6) A település zöldfelületeinek megóvása érdekében meglévő fát, ill. növényzetet kivágni csak rendkívül indokolt esetben, a 128/1999. (VIII.13.) Korm. rendelettel módosított 21/1970. (VI.21.) Korm.sz. rendelet előírásainak betartásával lehet.
- (7) A település területén kultúrtörténeti jelentőségük miatt a gyümölcsfákat (elsősorban a régi, hagyományos gyümölcsfajták) meg kell orizni, gyümölcsfát csak indokolt esetben, engedély alapján lehet kivágni.
- (8) Az építési engedély alapján kivágott, elhalt, továbbá engedély nélkül eltávolított növényzet pótlásáról gondoskodni kell. Ha a fa kivágására építéssel összefüggésben került sor, akkor a visszapótlás helyét, módját, a kiültetendő növény fajtáját az építési engedélyezési terv részeként kell meghatározni.

- (9) A visszapótlásra kerülő növényállomány fajtát, a telepítés helyét és idejét a fentiekben említett jogszabályok alapján az eljáró hatóság meghatározhatja.
- (10) A növényalkalmazásnál elsősorban a tájegységre jellemző, hazai flóra, illetve a kultúrtájalkotó hagyományos fajok alkalmazása szükséges.
- (11) A visszapótlásra szánt növényzetet lehetőség szerint az építési területen, vagy annak közelében kell telepíteni. A visszapótlásra szánt növényzet kiültetéséről – általában - az építési tevékenység megkezdése előtt kell gondoskodni, különösen ha a visszapótlásra nem az építési területen kerül sor.

Erdoterület

15. §

- (1) Az erdoterületekre vonatkozóan az OTÉK 28. §. előírásai közül a védelmi és a turisztikai rendeltetésű erdőkre vonatkozókat kell alkalmazni.
- (2) Az erdők besorolását a mindenkori érvényes erdogazdálkodási üzemterv tartalmazza.
- (3) A szabályozási terveken erdoterületként feltüntetett területek más területfelhasználási egységbe csak a rendezési terv módosításával sorolhatók át.
- (4) A meglévő erdoterületek művelési ága nem változtatható meg, kivéve a termohelyre jellemző természetes vegetáció kialakítására alkalmas területeket, ahol az erdészeti hatóság engedélye alapján történhet a más művelési ágra való átminősítés.
- (5) Minden erdőövezetben elsődleges szempontként kell figyelembe venni a természeti, tájképi értékek védelmét, a tájkarakter megőrzését.
- (6) A erdoterületek az alábbi övezetekre tagolódnak, az elhelyezhető építmények szerint:
 - a) gazdasági erdoterület (**Eg**),
 - b) védelmi és véderdoterület (**Ev**)
 - c) turisztikai erdoterület (**Et**)
- (7) Az **Eg** jelű gazdasági rendeltetésű erdoterületen kizárólag az erdő rendeltetésének megfelelő épületek, építmények helyezhetők el, ha azt az erdőhasználat, az erdőművelés indokolja és az elhelyezéshez az Állami Erdészeti Szolgálat (ÁESZ) hozzájárul.
- (8) A **Ev** jelű védelmi és véderdő területeken a természetszerű erdogazdálkodási módszerekkel kell gazdálkodni, fontos a folyamatos erdőborítás biztosítása. Csak pihenőhelyek, erdei sétaút, az erdővédelemhez szükséges erdészeti út alakítható ki.
- (9) A **Et** jelű turisztikai rendeltetésű erdoterületen erdei tornapálya és erdei sétaút, esobeál-lón kívül más építmény nem helyezhető el. Az épületek, építmények csak tájbaillo, hagyományos szerkezetűek lehetnek. Megengedett beépítettség a telek terület 0,3%-a, az épületek építménymagassága 3 m. Csak magastetős épület engedélyezhető, megengedett tetőhajlásszög 35°-42°.
- (10) Az építmények elhelyezéséhez az illetékes Állami Erdészeti Szolgálat hozzájárulása is szükséges.
- (11) A védelmi és véderdő létesítése és fenntartása a tulajdonost terheli, de ehhez állami támogatást vehet igénybe.

- (12) A védelmi és véderdő, valamint turisztikai erdőterületen fa csak akkor vágható ki, ha azt a fa egészségi állapota, vagy balesetveszély elhárítása teszi szükségessé.
- (13) Erdőterületen az erdőgazdálkodás csak az erdőtvény, az erdőterv, ill. a különböző tulajdonú erdők kezelésére létrehozott szervezetek (pl.: erdőbirtokossági társulás) belső előírásai szerint történhet.
- (14) Az erdőterületen kerítést létesíteni csak természetvédelmi, vadgazdálkodási, illetve erdőgazdálkodási célból szabad.

Mezogazdasági terület

16.§

- (1) A mezogazdasági területekre az OTÉK 29.§. előírásait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a (3) és (4) bekezdés előírásai helyett jelen rendelet előírásait kell alkalmazni.
- (2) A település közigazgatási területén a mezogazdasági területek az alábbi övezetekre tagozódnak:
- általános mezogazdasági terület (**Má**) ezen belül
 - szántó (**Má-1**)
 - gyep, legelő, rét, mocsár, nádas (**Má-0**)
 - kertes mezogazdasági terület (**Mk**)
- (3) A mezogazdasági területen 3000 m²-nél kisebb területű, 12 m-nél keskenyebb telket kialakítani nem szabad.
- (4) A mezogazdasági területen az új épületeket, építményeket szabadon állóan kell elhelyezni és kialakítani. Az épületek tetőfedése – a 8 méternél nagyobb fesztávú csarnokszerkezetek kivételével – hagyományos cserépfedés színű (szürke nem); a tető hajlásszöge 30-42° közötti lehet. A 8 méternél nagyobb fesztávú csarnokszerkezetek – tárolók, állattartó épületek, stb. – alacsonyabb hajlásszögű tetővel, illetve formájában és karakterében a cseréphez igazodó fedéssel látható el.
- (5) A védelem alatt álló mezogazdasági területeket érintő muvelési ág változtatási, telekalakítási és építési engedélyezési eljárásokba szakhatóságként be kell vonni az illetékes természetvédelmi hatóságot is.
- (6) A mezogazdasági területek övezetek szerinti tagolását a szabályozási tervek tartalmazzák.

Általános mezogazdasági terület

17.§

- (1) Az **Má** övezeti jelu területen e rendelet 16.§ előírásait és az alábbiakat együtt kell alkalmazni.
- (2) **Má-1** szántóföldi muvelés övezete- esetén 30 ha-nál nagyobb telken, a terület rendeltetészerű használatát szolgáló épület építheto úgy, hogy a beépített alapterület a telek 0,1 %-át, illetve az 500 m²-t nem haladhatja meg.

- (3) **Má-0** gyeper muvelési ágú, 20 ha-nál nagyobb telken, hagyományos almos állattartó és a lakófunkciót is kielégítő épület építhető úgy, hogy a beépített alapterület a telek 0,5 %-át, illetve a 400 m²-t nem haladhatja meg.
- (4) A telek muvelési ága a beépítés feltételeként akkor fogadható el, ha az telek területének legalább 80 %-án meghatározó.
- (5) Állattartó épületet tómedertől legkevesebb 1000 m, egyéb felszíni vizektől legkevesebb 200 m távolságra lehet elhelyezni.

Kertes mezogazdasági terület

18.§

- (1) Az **Mk** övezeti jelu területen e rendelet 16.§ előírásait és az alábbiakat együtt kell alkalmazni:
 - (a) a beépíthető telek legkisebb nagysága 1000 m² kivéve, ha a telek szélessége nagyobb mint 14 m.
 - (b) lakóépület nem építhető
 - (c) gazdasági épület csak engedélyezési terv alapján helyezhető el, ott, ahol
 - a telek összterülete muvelt, legalább 80 %-án szolo, gyümölcs illetve más mezogazdasági kultúra található.
 - legfeljebb 3 %-os beépítettséggel építhető. Az övezetbe tartozó telkeken, egy tömegben legfeljebb 100 m²-es épület építhető.
 - (d) gazdasági épület kizárólag állandó jellegu, téglá, kofalazatú épületként építhető. Nem helyezhető el faház, mobil építmény- lakókocsi, lakókonténer, illetve fólia-sátor, üvegház.
 - (e) A területen muveltnek az a telek minosül, amelynek legalább 80 %-án szolo, gyümölcs illetve más mezogazdasági kultúra található.
- (2) Épített kerítés nem létesíthető, kivéve a terület határán létesítendő vadvédelmi kerítés.

Közlekedési területek és létesítmények

19.§

- (1) A közlekedési területek területfelhasználási egységébe tartoznak az OTÉK szerint meghatározott, közlekedést szolgáló területek.
- (2) A közlekedési területen belüli bármilyen építmény elhelyezése, bármilyen építési tevékenység az illetékes közlekedési szakhatóság és a közlekedési létesítmény kezelőjének hozzájárulásával, és előírásai szerint történhet.
- (3) Halimba közigazgatási területén több távlati út tervezett nyomvonala halad. A tervezett utak nyomvonala, és védőtávolsága a szabályozási tervben irányadó jelleggel szerepel, a nyomvonalak a területfelhasználással kapcsolatos jogokat nem keletkeztetnek.
- (4) Halimba területén a közlekedési területek szabályozási szélessége a jelen rendelet mellékletét képező tervlap szerinti.
- (5) A település közútjainak tervezési osztályba sorolása:
 - 7315 j. út: összekötőút, K.V.B., B.V. b-C
 - tervezett hálózati jelentőségű mellékút: összekötőút, K.V.B.
 - nagytávlatra tervezett mellékút: összekötőút, K.V.B., B.V. c-C
 - kiszolgáló (lakó) utak: B.VI. d-D
 - önálló kerékpárutak: K.IX., B.IX.
 - önálló gyalogutak: K.X., B.X.
 - helyi külterületi utak: K.VIII.B.

- (6) Az országos mellékutak külterületi szakaszai mentén a tengelytol mért 50-50 méteres védőtávolság van. A védőtávolságon belül bármilyen építmény elhelyezése, bármilyen építési tevékenység csak a közútkezelő hozzájárulásával, és előírásai szerint történhet.
- (7) A nem az országos úthálózat részét képező külterületi utak, mezo- és erdogazdasági üzemi utak, duloutak mentén a tengelytol mért 6,0-6,0 m sávon belül építmény nem helyezhető el.
- (8) Az egyes övezetek tervezett létesítményeinek parkolási, rakodási igényét az OTÉK előírásai szerint telken belül kell biztosítani.
- (9) A jelenleg is működő, eredetileg közterületi parkolóval kialakított intézmények, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épületek parkolása helyi parkolási rendelet alapján továbbra is megoldható közterületi parkolóval.
- (10) Meglévo épületek funkcióváltásával létrejövő új parkolási igények esetében, amennyiben a telken belüli parkolás fizikailag nem megoldható, vagy csak aránytalanul nehezen lenne megvalósítható, a parkolás, helyi parkolási rendelet alapján, közterületen is lehetséges.
- (11) A saját telken kívüli parkolóhely kialakításának feltételeit az Önkormányzat külön helyi parkolási rendeletben, a jogszabályban rögzített módon határozza meg.
- (12) Az előírásoknak megfelelő teljes körűen megoldott parkolást helyszínrajzzal és számítással igazolni kell.

Vízgazdálkodási terület (V)

20.§

- (1) Az igazgatási területen lévo vízgazdálkodási területekre vonatkozóan az OTÉK 30.§. előírásait kell alkalmazni. Emellett figyelemmel kell lenni a parti sávok és a vízjárta területek használatáról és hasznosításáról szóló 46/1999. (III. 18.) Korm. rendelet, valamint a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet előírásaira is.
- (2) Természetes és természetközeli állapotú vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 m-en belül, tavak partjától számított 100 m-en belül meglévő épületek, építmények, létesítmények átépítéséhez, átalakításához, vízi létesítmények létesítéséhez a természetvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges. Állattartó épület a vízfolyásoktól minimum 200 m-re, a tavak partjától min. 1000 m-re helyezhető el.
- (3) A vízfolyások és tavak jó karbantartásáról folyamatosan gondoskodni kell. Ennek végrehajthatósága érdekében a vízfolyások mellett 6-6 m, a tavak körül 3 m szélességű parti kezelősáv biztosítandó, melyen belül a fenntartást akadályozó létesítmény nem lehet.
- (4) A vízfolyások területén fenntartási, fejlesztési munkák abban az esetben engedélyezhetők, amennyiben a terület természetközeli állapotának visszaállítását elősegítik.
- (5) A vízgazdálkodási területek lehatárolását a szabályozási tervek tartalmazzák.

V. ÉPÜLETEK, LÉTESÍTMÉNYEK ELHELYEZÉSEKOR BETARTANDÓ KÖRNYEZETI FELTÉTELEK

Környezetvédelem

21.§.

- (1) Az igazgatási területen a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy:
 - a) a legkisebb mértéku környezetterhelést és igénybevételt idézze elo,
 - b) megelőzze a környezetszennyezést
 - c) kizárja a környezetkárosítást.
- (2) A településen veszélyes hulladék keletkezését eredményező tevékenység nem folytatható.
- (3) A településre az általános és az ökológiailag sérülékeny területi levegőtisztaság-védelmi értékek vonatkoznak. A területen csak olyan létesítmények helyezhetók el, amelyek ezen előírásokat kielégítik. A területre érvényes levegominoségi és a légszennyező anyagok kibocsátási határértékeit a hatályos országos jogszabályok szerint kell figyelembe venni.
- (4) A település igazgatási területe felszíni szennyeződésre érzékeny területek szempontjából felszíni szennyeződésre fokozottan érzékeny, mely területen korlátozott vegyszer- és műtrágya használatú, környezetkímélő vagy extenzív mezogazdasági termelés, ezen belül integrált szolotermesztés folytatható.
A település területén talajszennyezést okozó objektum nem helyezhető el, és tevékenység nem engedélyezhető.
- (5) Védofásításokkal gondoskodni kell a szántóföldi porszennyezés és az élovizek szennyezésének megakadályozásáról.
- (6) A településen a zajvédelem az országos előírások szerint, azoknak megfelelően biztosítandó. A zajt keletkező és a zajtól védendő létesítményeket egymáshoz képest úgy kell elhelyezni, hogy a területre vonatkozó zajterhelési határértékek betartásra kerüljenek. Zajvédelmi szempontból a – közlekedésből származó – megengedett A-hangnyomásszint az összekötő út menti lakóterületen 60/50 dB, az egyéb lakóterületeken 55/45 dB.

Természet- és tájvédelem

22.§

- (1) A településen a helyi és az országos védelem alatt álló, valamint az e rendelettel védetté nyilvánított helyi jelentőségű természetvédelmi területeket és védett természeti értékeket a szabályozási terv tartalmazza.
- (2) A helyi természeti értékek védelmével kapcsolatos szabályokat külön önkormányzati rendelet állapítja meg.
- (3) Az önkormányzati rendelet tartalmazza az elsősorban telepítendő növények listáját.

- (4) Táj- és településkép-védelmi okokból
-a szabályozási terveken jelölt helyeken védosávot kell kialakítani tájba illo oshonos fajokkal és a hagyományos faluképhez illeszkedo cserjékkel, valamint
-útsorfásítást kell végezni az utak mentén. Nem létesítheto közmu- és energia, táv- és hírközlési vezeték a meglévo és a javasolt fasorok nyomvonalában.

Régészeti és muemléki örökségvédelemre vonatkozó eloírások

23.§

- (1) Nyilvántartott régészeti lelohelyeken az építési engedélyezési eljárások során a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal a kulturális örökségről szóló 2001. évi LXIV. Tv.63.§-a alapján jár el.
- (2) Ha a földmunkák során váratlan régészeti emlék, lelet kerül elő a Kövt. 24.§-a alapján kell eljárni.
- (3) Az országosan védett muemlék jegyzékében nyilvántartott épületek, építmények építési engedélyezési eljárásánál az építési hatósági jogkört az Örökségvédelmi Hivatal gyakorolja.
- (4) A terv a muemlékek körül muemléki környezetet jelölt ki. Ezekben a területeken a telekalakítási és építési engedélyezési eljárásába az Örökségvédelmi Hivatal, mint véleményező hatóság muködik közre.

V. KÖZMŰVEK ELHELYEZÉSÉRE VONATKOZÓ ELOÍRÁSOK

Közműellátás, közműhálózatok és létesítmények

24.§

- (1) Közműlétesítmények és közműhálózatok elhelyezésére vonatkozólag az OTÉK előírásait, valamint a megfelelő ágazati szabványokat és előírásokat kell figyelembe venni. Az előírások szerinti védótávolságokat biztosítani kell. A védótávolságon belül mindennemű tevékenység csak az illetékes üzemeltető, az érintett szakhatóság hozzájárulása esetén engedélyezhető.
- (2) A meglévő és a tervezett közcélú vízellátás, vízelvezetés (szenny- és csapadékvíz), energiaellátás (villamosenergia ellátás, földgázellátás), valamint a táv- és hírközlés hálózatai és létesítményei, továbbá azok ágazati előírások szerinti biztonsági övezetei számára közműterületen (közműtelephelyek területén), vagy közterületen kell helyet biztosítani. Ettől eltérő esetben (ha azt egyéb ágazati előírás nem tiltja) a közművek és biztonsági övezetük helyigényét a Földhivatalnál szolgálmi jog bejegyzésével kell fenntartani. Közművek számára új szolgálmi jogi bejegyzést csak olyan telekrészre szabad bejegyezni, ahol építési korlátozást nem okoz. Már szolgálmi joggal terhelt telekrészen mindennemű építési tevékenység csak a szolgálmi joggal rendelkező érintett hozzájárulásával engedélyezhető.
- (3) Felhagyott, feleslegessé vált közműhálózatokat és közműlétesítményeket fel kell bontani, funkciót vesztett vezeték-létesítmény nem maradhat sem föld felett, sem föld alatt.
- (4) Az utak alatt a közművek elrendezésénél mindig a távlati összes közmű elhelyezési lehetőségét figyelembe kell venni. A később megvalósuló közmű számára is a legkedvezőbb nyomvonal-fektetési helyet kell szabadon hagyni.
- (5) A településen **építés vagy használati mód megváltoztatásának engedélyezése** akkor lehetséges, ha:
 - a) **a beépített, illetve beépítésre szánt területeken, valamint a belterület beépítésre nem szánt részein** is a teljes körű közműellátás rendelkezésre áll (a teljes körű közműellátás keretében biztosítani kell a vezetékös ivóvíz és tűzvíz ellátást, a villamosenergia ellátást, a szennyvíz közcsatornával történő elvezetését (a szennyvíz közcsatorna hálózat kiépítéséig átmenetileg közműpótlóként a szigorúan ellenőrzöttön zárt szennyvízgyűjtő medence használata is elfogadható), a felszíni vízrendezés megoldását).
 - b) **a külterület beépítésre nem szánt részein** az ÁNTSZ által is elfogadott egészséges ivóvízellátás és a villamosenergia ellátás biztosított, valamint a keletkező szennyvizek összegyűjtésére zárt és ellenőrzöttön üzemeltetett szennyvízgyűjtő medence épül.
- (6) A vízbázisokra, vízmu kutakra és egyéb forrásokra, kutakra megállapított hidrogeológiai védoidomot az ágazati előírásoknak megfelelően biztosítani kell.
- (7) A talaj, a talajvíz és a rétegvizek, valamint az élővizek védelme érdekében a szennyvizekkel a környezetet nem szabad szennyezni, ezért:

- a) A szennyvizek szikkasztása a település teljes közigazgatási területén tilos, az még átmenetileg sem engedélyezhető, (kivéve a hatósági engedéllyel történő mezogazdasági területre történő szennyvíz öntözés).
- b) Nyílt árokra, patakra, tóra, egyéb időszakos, vagy állandó vízfolyásba való szennyvízrákötéseket, valamint felhagyott kutakba történő szennyvíz bevezetéseket meg kell szüntetni.
- c) A csatornázott és a csatornázásra kerülő utcákban, a csatorna kiépítését követő egy éven belül az érintett telkeket a közcsatornára való rákötésre kötelezni kell.
- d) Azokon a területeken, ahol a közcsatorna hálózatra való rákötés kötelező, új beépítésére csak akkor adható engedély, ha a telkeken létesítendő építmények a közcsatorna hálózatra közvetlenül, vagy a csatornahálózat továbbépítésével csatlakoztathatóak. Használatbavételi engedély kiadásának előfeltétele a közcsatorna csatlakozás megléte.
- e) A beépítésre nem szánt területén (bel- és külterületen) elhelyezhető építményben keletkező szennyvizeket ha :
- a napi keletkező szennyvíz mennyisége nem haladja meg a 5 m³-t és a közcsatorna hálózathoz csatlakozni 100 m távolságon belül nem lehet, akkor a közcsatorna hálózat kiépítéséig, a szennyvizeket ellenőrzött, zárt szennyvíztározó medencébe kell összegyűjteni és szippantó kocsival a kijelölt lerakóhelyre szállítani. Ha a közcsatorna hálózat a területet 100 m távolságon belül megközelíti, akkor az érintett ingatlanokat egy éven belül kötelezni kell a közcsatornára való rákötésre.
 - a napi keletkező szennyvíz mennyisége meghaladja a 5 m³-t, a közcsatorna hálózathoz csatlakozni 200 m távolságon belül nem lehet, megfelelő befogadó rendelkezésre áll továbbá egyéb előírások nem tiltják, valamint illetékes szakhatóságok (ÁNTSZ és a VIZIG) hozzájárulnak, akkor a keletkező szennyvizek tisztítására engedélyezhető helyben létesítendő szennyvíztisztító kisberendezés alkalmazása. A kisberendezés védőterület igénye nem nyúlhat túl a tárgyi telken. A tisztítóberendezéssel azt a tisztítási hatásfokot kell teljesíteni, amit a befogadóhoz igazítva az illetékes szakhatóság (VIZIG) meghatároz. (Amenyiben a keletkező szennyvíz mennyisége meghaladja a napi 5 m³-t, de bármelyik illetékes szakhatóság nem ad hozzájárulást, akkor helyi szennyvíztisztító kisberendezés létesítése nem engedélyezhető és ki kell építtetni a közcsatorna csatlakozást, különben építési engedély nem adható.)
- (8) Bármely építési övezetben és övezetben létesített gazdasági célú létesítményből kibocsátott szennyvíz szennyezettségének a közcsatornára való rákötési előírásoknak meg kell felelnie, az ettől eltérő szennyezettségű vizet telken belül létesítendő szennyvízkezeléssel - legalább a szennyezettség megengedett mértékéig - el kell tisztítani.
- (9) Közvetlen élvízbe vizet bevezetni csak a hatóságok által előírt megfelelő kezelés után és vízjogi létesítési engedéllyel - az abban előírtak betartásával - lehet.
- (10) A vízfolyások partéleitől 6-6 m szélességű sávot a karbantartás számára szabadon kell hagyni.
- (11) Vízgazdálkodási területként lejegyzett területet (árok, vízfolyás, vízmosás, stb.) egyéb célra hasznosítani csak vízjogi létesítési engedély alapján, az illetékes szakhatóság (VIZIG) engedélyével szabad.

- (12) A csapadékvíz elvezetésére:
- a) a település központjában a meglevo nyílt árkos felszíni vízelvezetés az útburkolat kiépítéséig, illetve a már burkolt utak soron következő rekonstrukciójáig fenntartható. Ezeken a területeken a szilárd burkolat kiépítésével, vagy rekonstrukciójával egyidejűleg zárt csapadékvíz csatornát kell kiépíteni.
 - b) A beépített területek többi részén, és új beépítésre szánt területeken is legalább a nyílt árkos csapadékvíz elvezetési rendszert ki kell építeni és ezt folyamatosan fenn kell tartani.
- (13) A csapadékvíz élovízbe történő bevezetése előtt, -ha az jelentos szennyezodést juttathat a vízfolyásba- hordalékfogó mutárgy elhelyezése kötelezo.
- (14) A csapadékvíz elvezetését biztosító rendszer szállítóképességét egészen a végbefogadóig ellenorizni kell minden 0,5 ha-t meghaladó telekterületu beruházás engedélyezése esetén. A beruházásra építési engedély csak akkor adható, ha a többlet felszíni víz megfelelo biztonsággal továbbvezetheto a befogadóig.
- (15) A 20, illetve annál több gépkocsit befogadó parkolókat kiemelt szegéllyel kell kivitelezni. Ezekrol a parkoló felületekrol és a gazdasági területek belso útjairól összegyulo csapadékvíz csak hordalék és olajfogó mutárgyon keresztül vezetheto a befogadóba. Szilárd burkolat nélküli, vagy gyephézagos burkolatú parkoló létesítése tilos.
- (16) Új közmuvezetékét létesíteni vagy közmu rekonstrukció során (hálózatépítéssel járó karbantartás esetén is) közmuvezetékét építeni csak föld alatti elhelyezéssel szabad, kivéve a szilárd burkolattal nem rendelkezo utcákban, a szilárd útburkolat kiépítéséig föld feletti elhelyezéssel kivitelezhető a villamosenergia ellátás hálózata és a távközlés hálózata. Ezeken a helyeken területgazdálkodási okokból, valamint az utca fásítási és utcabútorozás lehetőségének a biztosítására a villamosenergia elosztási, a közvilágítási és a távközlési szabadvezetékeket közös egyoldali oszlopsorra kell fektetni, amelyre egyben a közvilágítást szolgáló lámpafejek is elhelyezhetőek. A szilárd burkolat kiépítésekor a föld feletti vezetékek föld alá történő kiváltását meg kell oldani.
- (17) Gáznyomásszabályozó az épületek utcai homlokzatára nem helyezhető el, a berendezés csak a telkek elokertjében, udvarán, vagy az épület alárendeltebb homlokzatára szerelhető.
- (18) A mikrohullámú összeköttetés biztosítására szükséges, eloirt magassági korlátozást be kell tartani.
- (19) Mikrohullámú összeköttetést biztosító berendezést templomtoronyban nem lehet elhelyezni. Másképp csak kilátótoronyban lehetséges.

VI. EGYÉB RENDELKEZÉSEK

Záró rendelkezések

25.§

- (1) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik.

HALIMBA, 2006.

Polgármester

jegyző

Összeállította: **R. Takács Eszter vezető településtervező 01-2883/01**
Herczeg Ágnes okl. kert -és tájépítész
Heckenast Judit okl. építómérnök
Hanczár Zsoltné okl. építómérnök
Bíró Attila okl. építómérnök

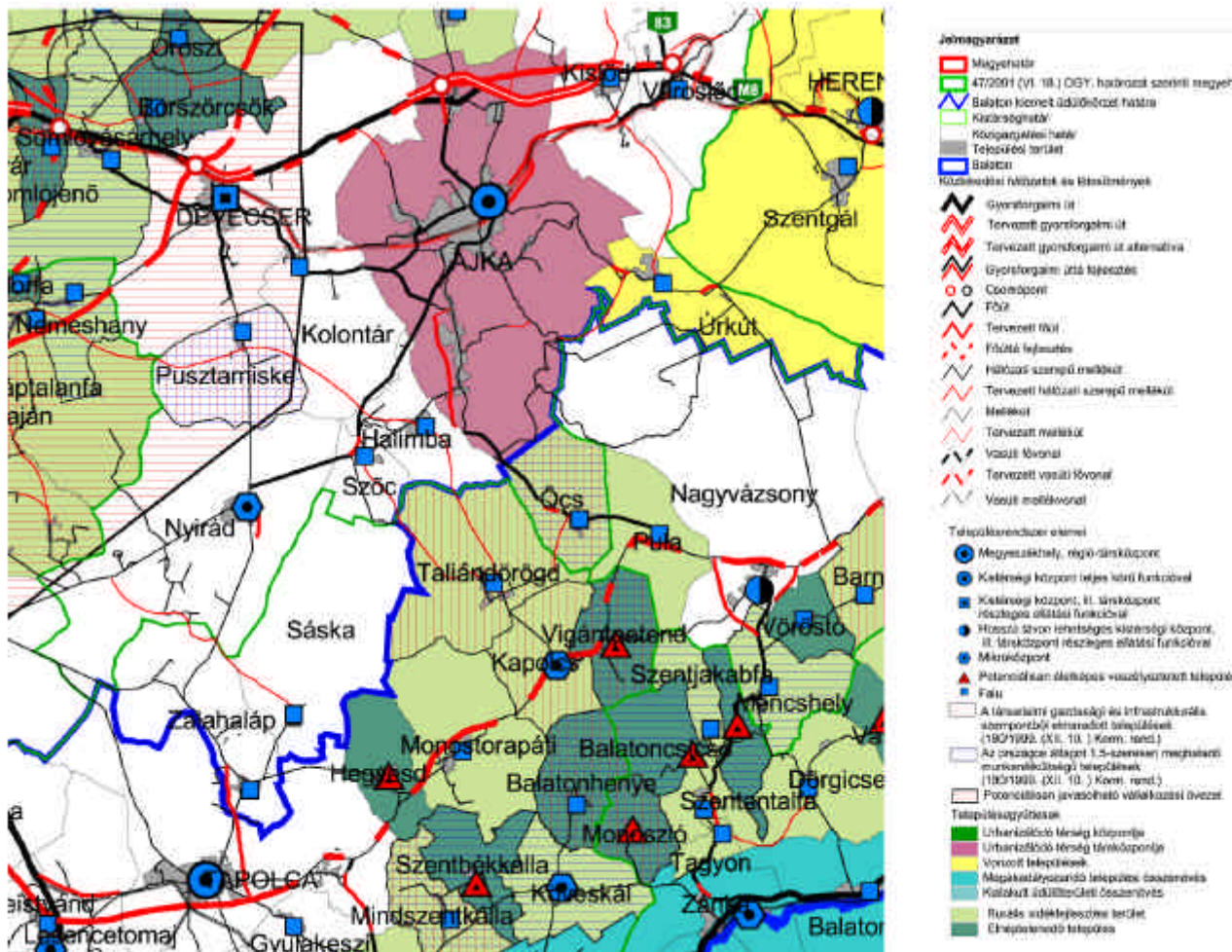
H A L I M B A

Településrendezési terv

Alátámasztó munkarészek

2.

2006.augusztus

Térségi és történelmi kötődések

Az ezerkétszáz fos bányásztelepülés Ajkától 13 kilométerre dél-nyugatra, a Bakony és a kislalföld találkozásánál található. Halimba elhelyezkedés alapján Veszprém megyében az Ajka környéki iparosodott térséghez és a bakonyi, természeti értékekben gazdag aprófalvas területhez kötődik.

Ajka, Tapolca és Veszprém a megye fontos ipari, kereskedelmi, szolgáltató és idegenforgalmi központjai. Halimba, a település fekvésénél fogva Ajkához kötődik erosen, az városi munkahelyekre ingázók száma jelentos. A megyei terv térségi szerkezeti vázlata az Ajka-Veszprém tengelyt átlagoslán fejlettebb, növekedési tengelynek jelöli, így ezen települések vonzása várhatóan erősödni fog.

A Balaton kiemelt üdülökörzettel javuló gazdasági, idegenforgalmi kapcsolat a természeti adottságokra épülő ökoturizmus fejlesztésével, és a hagyományos gyógynövény természetlással alakulhat ki.

Az elmúlt évtizedekben a faluban lakók megélhetését a bányakincsek feltárása, a város közelsége biztosította. A mai idokben a természeti értékek, a hagyományos életformák értéke megnott, az ipari tevékenységek váltsága, a megélhetési források beszukülése miatt. A település számára egyaránt fontos a városi munkahelyek és a természeti táj adta lehetoségek kihasználása.

A település történelme

Halimba község Veszprém megyében a Déli-Bakony és a Kisalföld találkozásánál, Ajkától 13-km-re található. Lakóinak száma 1200 fo körül mozog.

A település határában gazdag régészeti lelohelyeket tártak fel. A kelta lakókhoz köthetők a kora vaskori halmok és leletek. Késo római temetőt tártak fel a 4. századból, a Cseres dülőben 932 síros temetkezési helyet regisztráltak, mely valószínűleg a 10-12 században köznépi temető volt. A Szélesvölgyben 6-9 századi avar temető került a felszínre 486 sírral, felette pedig egy 11. századi egykori falu nyomai láthatók. Ezen régészeti területek a település külterületén elszórtan helyezkednek el, és – leginkább a bányászati tevékenység hatására – nagyrészt már feltárássra kerültek.

A honfoglaló magyarok leigázták az itt élőket és a település lassan hun és magyar településsé alakult át. A község legrégebbi épületei a Macskahegy utcában (ma Béke utca) álltak. Néhány sokáig megmaradt háza élő fára épült. A hegylábánál meghúzódó egykori település központja a mai római katolikus templom és a kúria környékére tehető.

Halimba első írásos említése Halymba formában, 1326-ban történt. A középkorban az Essegvári család csékuti birtokához tartozott, majd a török hódoltság idején elnéptelenedett, 1545-től lakatlan pusztaként említik.

A település újraéledése az 1730-as évekre tehető, amikor az útkereszteződésben kialakul az I. katonai felmérés térképén is látható hagyományos L alakú szerkezet. Ez a mag fejlődik tovább a klasszicizmusban, központjában megépül 1820 körül a ma műemléki védetség alatt álló nemesi kúria (a ház úrasszonya volt 1825-től haláláig, 1849-ig Berzsényi Lídia, Berzsényi Dániel leánya). Ekkoriban a lakosságot többnyire földnélküli napszámosok tették ki, akiknek a gyenge talaj csak szegényes megélhetést biztosított. 1828-1949-ig a lakosság és a falu nagysága alig változik, igen kis településnek mondható.

A szegénységet a szomszédos településeken nyitott bányák munkaero-kereslete enyhítette, a Nyirádi-medencében megindult a bauxit-kitermelés, és a település az ipartól függő lakóövezetté kezdett alakulni.

Bár 1908 óta tudták, hogy az északi területeken jelentős ásványkincs található, a környező bányák tulajdonosainak hatására Halimbán csak 1951-ben tárták fel az első bányát. A település minőségi és mennyiségi gyarapodása is ekkor indul meg, az 1950-es években lakóterület szinte megkétszereződik. 1952-1954 között 79 bányászlakás épült, legrégebben az ikres kialakítású, önálló városrészként intézményekkel és szolgáltatásokkal ellátott Bányász és Rákóczi utca, majd a település arculatára ma is jellemző kertvárosias, családi házas jellegű beépítés. 1961-ben megnyitották a második bányát, végül 1973-ban a harmadikat, mely Európa egyik legnagyobb kapacitású bányája lett. Az egykori gazdálkodó falu a bányászat kertvárosává vált a XX. század második felében.

Ma már az egykor jelentős Halimba III. bányában erósen csökkenőben van a kitermelés, a bauxitbánya további működését a most kiépítés alatt álló új bánya megnyitása biztosítja, így még évekig megmarad a település bauxithoz és a bányászathoz fűződő kapcsolata.

A településre vonatkozó országos, regionális, kistérségi fejlesztési elhatározások

- o Veszprém megye Megyei Területrendezési Terve (2001)

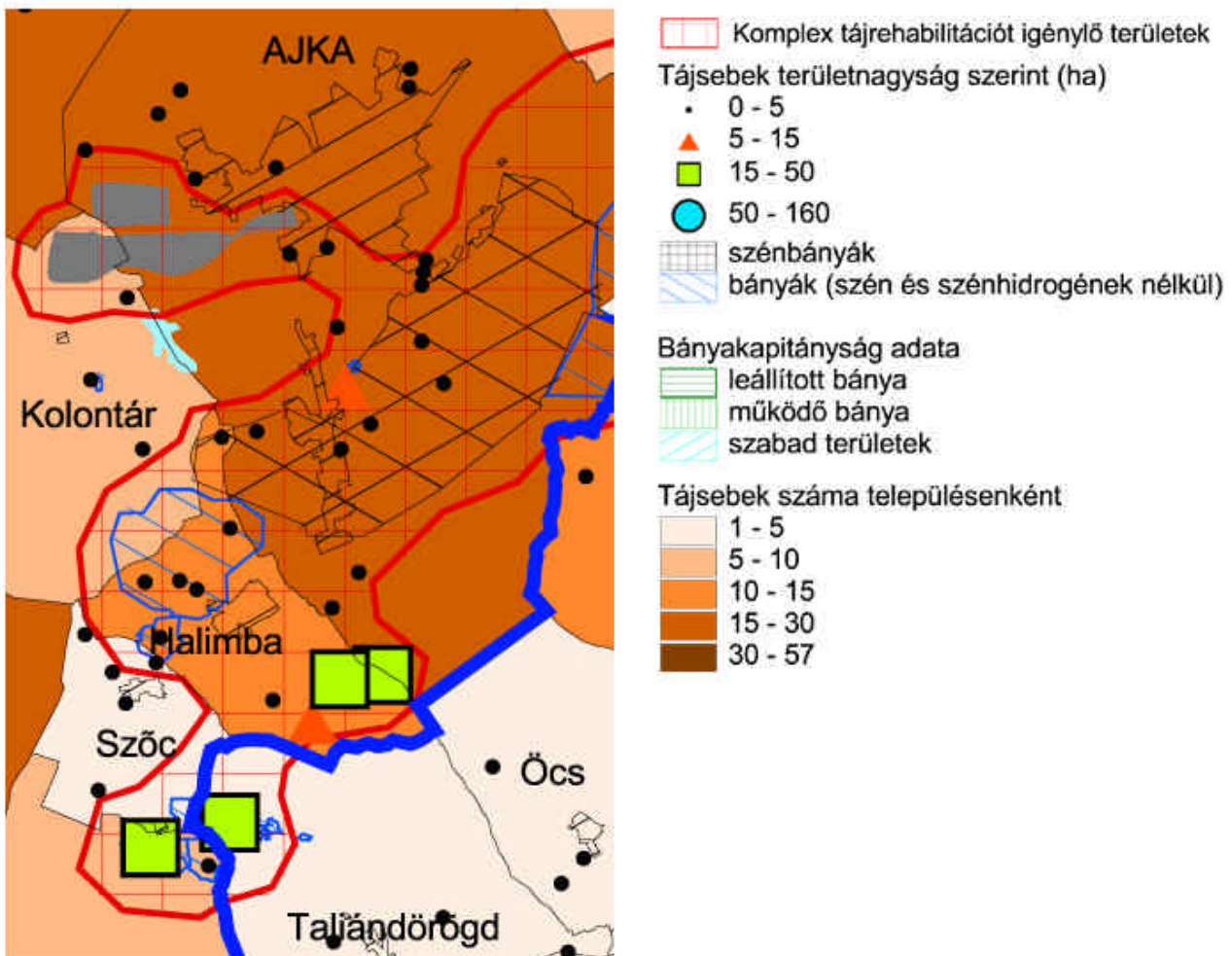
Halimba tehát egy jelenleg válságos állapotú település, Ajka – urbanizálódó térség társközpontja, Dörögdi medence – elnéptelenedo térség háromszögében helyezkedik el.

A megyei területrendezési terv célkitűzései, övezeti besorolásai - a vonatkozó területfejlesztési koncepciók, az Országos Területrendezési Terv és megyei területrendezési program alapján - a következők:

Térszerkezet és Közlekedési hálózatok

- A megye külső és belső térszerkezeti kapcsolatainak javításával kiegyensúlyozottabb területi szerkezet kialakítására kell törekedni.
- Külső kapcsolatok fejlesztése érdekében fontos a nemzetközi és országos folyosókhoz való kapcsolódás megteremtése.
- Belső kapcsolatok fejlesztése érdekében: a megyerészek közötti kapcsolatot biztosító fúvutak kiépítése, ill. fejlesztése.

A mellékelt Veszprém megyei Területrendezési Terv kivonat tartalmazza a közlekedésfejlesztési javaslatokat és a települési területeket.

Területhasználat és vízbázis védelem

Halimba közigazgatási területe észak-déli irányban vízbázisvédelmi terület, 100 méter mélységen belül karsztos, a déli területén felszíni karszt található. Így felszíni szennyeződés szempontjából is erosen érzékeny és érzékeny területek találhatóak itt.

Az alábányászott, a belterülettel észak-nyugatra eső külterületi zóna potenciális csúszásveszélyes. A terv ezen vizsgálatok után regionális vagy veszélyes hulladéklerakó elhelyezésének potenciális helyévé nem jelöli ki.

Ajka kistérségében a terület felszíni szennyezésre érzékeny, erózióknak kitett, érzékeny természeti területeket foglal magába. Ajka környékének levegőtisztaságát javíthatná az erdőterületek további növelése, mely az idegenforgalommal, vadásztatással, erdőgazdálkodással köthető össze. Erdőtelepítésre javasolt terület Halimba D-Ny-i, Taliándörögddel határos részén.

A természeti értékekben gazdag, környezetileg érzékeny területen a településrendezési terv feladata a tájhasználati konfliktusok feloldása.

Szennyvízkezelés

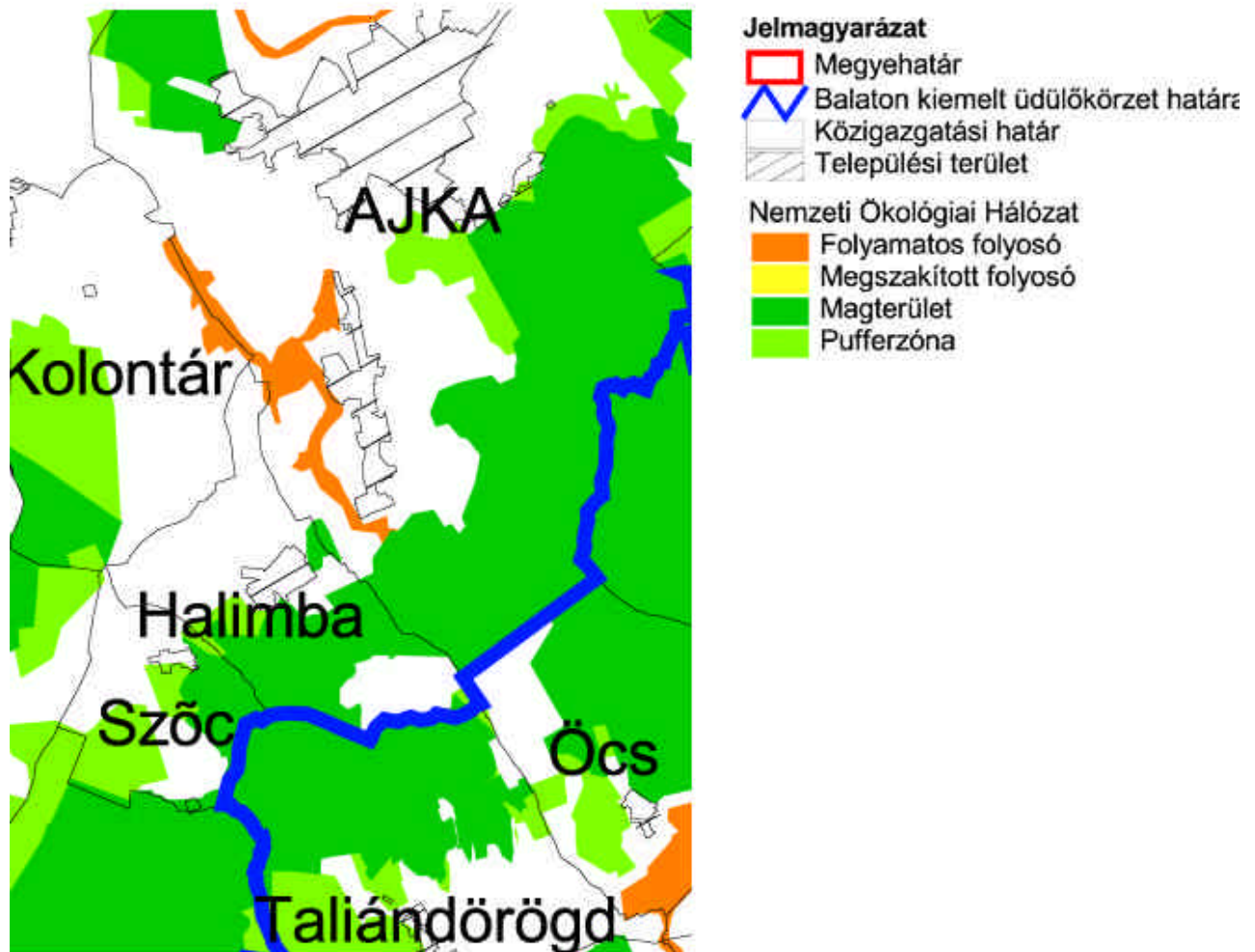
A terv a csatornahálózat és szennyvízkezelés fejlesztésére új hálózati elemként Szoc bekötését javasolja Halimba szennyvíztisztító telepébe.

Kerékpárút-hálózat fejlesztése

A terv a 2000. évi CXII. törvény értelmében további regionális jelentőségű nyomvonalakat is tartalmaz, amelyeket elsősorban a jelentős idényjellegű turistaforgalom indokol. A Balatoni turizmushoz kötődő útvonalak nem érintik a települést, azonban regionális jelentőségű kerékpáros útvonalhoz csatlakoztatható (Magyarpolány), és ezt a megyei terv a településrendezési terv feladatául jelöli meg helyi kerékpár úthálózat kihjelölését.

Természetvédelmi besorolások

Halimba külterületének a Dörögdi-medencével határos része karsztos, domborzati viszonyainál fogva erózióra érzékeny és tájképvédelmi szempontból fontos terület. A Natura 2000 területek kategóriái közül részben magterület, részben pufferzóna található itt. Az ökológiai hálózatban betöltött szerepe alapján természeti terület, és ökológiai folyosó elem. A délen összefüggő foltként megjelenő területeken kívül szigetszerűen természeti terület található a Halimbát Padragkúton keresztül Ajkával összekötő úttól délre.

Bányászat és tájrehabilitáció

Veszprém megye területrendezési terve kimondja a bányászati tevékenységgel kapcsolatban — a külön jogszabályokban meghatározottakon kívül — kimondja, hogy bányatelek-fektetés és bányanyitás akkor engedélyezhető, ha azt az érintett település rendezési terve nem zárja ki, és újrahasznosítás és tájrehabilitáció csak a tájrendezési tervvel összhangban történhet.

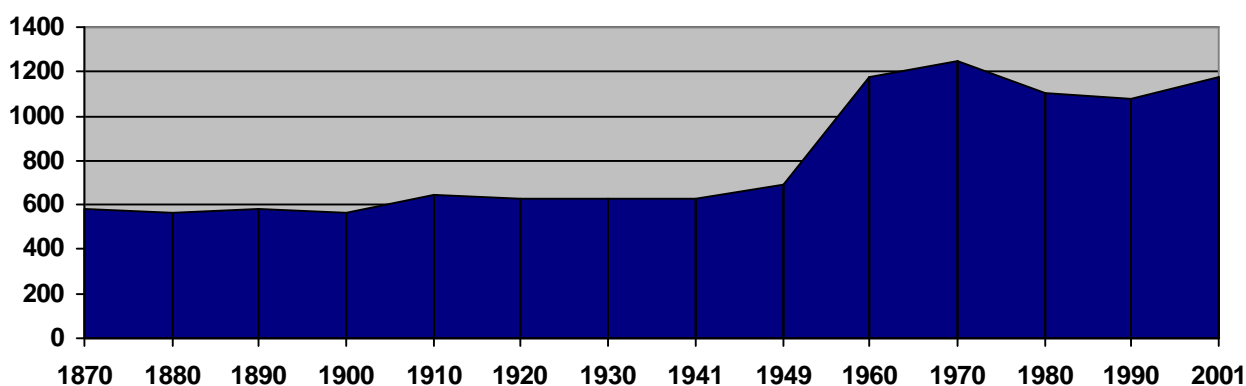
Halimba külterületének nagy része a több mint fél évszázados mélymuveléses bányászati tevékenység hatására alábányászott. A belterülettel észak-nyugatra fekvő, jelenleg működő bánya mellett a dél-keleti területeken is volt bányászati tevékenység. A terv a teljes közigazgatási területet komplex tájrehabilitációt igénylő területnek jelöli. Erosen rombolt felszíni kategóriájú (10-15 tájseb/ település), a megyei terv három jelentősebb tájsebet jelöl: egy 5-15 ha, és két 15-50 ha közötti területet a település D-Ny-i részén (meddőhányók).

Településrendezést megalapozó vizsgálatok

Demográfiai mutatók a KSH 1990- 2001 évi népszámlálás adatai alapján:

Népesség alakulása az elmúlt 100 évben

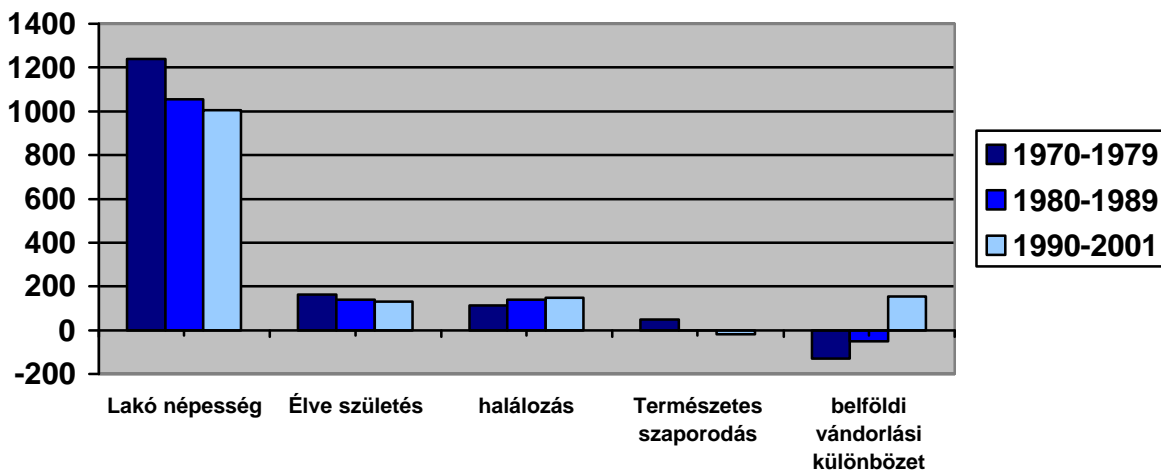
ÉV	1870	1880	1890	1900	1910	1920	1930	1940	1950	1960	1970	1980	1990	2001
Állandó népesség	583	569	583	564	642	631	628	624	694	1174	1251	1103	1076	1178
Lakó népesség											1283	1054	1004	1141

A népesség alakulásának vizsgálatánál jól érzékelhető a térségi bányák megnyitása, 1950-től ugrásszerűen megnövekedett a beköltözők aránya. Az 1980-as első bányabezárás után a népesség a településben fokozatosan csökken. Majd az elmúlt években lassú népesség növekedés tapasztalható, beköltözések száma emelkedik.

Népesség alakulása az elmúlt 10 évben

STATISZTIKAI ADATOK	1970-1979	1980-1989	1990-2001
Lakónépesség	1283	1054	1004
Élve születés	163	138	131
Halálozás	114	139	148
Természetes szaporodás, fogyás	+49	-1	-17
Belföldi vándorlási különbözet	-278	-49	+154

Halimba

Településrendezési terv –alátámasztó munkarészek

	2001
Lakó éjszakai népesség összesen:	1141
nem dolgozik, nem tanul:	510
helyben dolgozik:	273
máshol dolgozik, tanul:	358

	1990	2001
Helyben lakó foglalkoztatott összesen:	408	411
helyben dolgozik:	147	150
más településen dolgozik:	261	261
más településről jár ide dolgozni:	874	555

	2001
Helyben lakó tanuló összesen:	220
helyben tanul:	123
más településen tanul:	97
más településről jár ide tanulni:	41
Helyben tanuló együtt:	167

Nappali népesség összesen: 1379

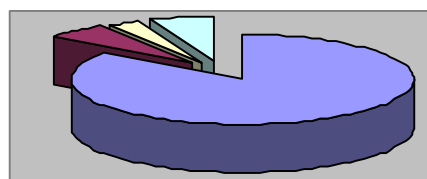
Népesség korcsoport szerint:

	1990	2001
Összesen:	1004	1141
Férfi:	504	551
No:	500	590

Vallás, nemzetiségi hovatartozás

Vallás	fo
katolikus	937
református	63
evangélikus	35
vallástalan	66

(Nem válaszolt: 37 fo)

■ katolikus	■ református
■ evangélikus	■ vallástalan

magyar:	1113
kissebség	2
német	1
szlovák	1
cigány	0

Halimba

Településrendezési terv –alátámasztó munkarészek

Életévek száma	1990			2001		
	férfi	no	össz.	férfi	no	össz.
0-4	28	30	58	25	28	53
5-9	48	31	79	44	43	87
10-14	41	50	91	48	49	97
15-19	17	19	36	45	38	83
20-24	27	27	54	43	37	80
24-29	35	24	59	30	33	63
30-34	48	54	102	41	39	80
35-39	44	37	81	42	39	81
40-44	27	12	39	46	52	98
45-49	29	34	63	61	43	104
50-54	27	29	56	25	18	43
55-59	38	51	89	19	26	45
60-64	33	36	69	24	34	58
65-69	23	31	54	25	40	65
70-74	16	14	30	14	32	46
75-79	14	10	24	10	23	33
80-84	6	8	14	6	11	17
85-X	3	3	6	3	5	8

Korfa: **1990**

2001

{ EMBED MSGraph.Chart.8 \s } { EMBED MSGraph.Chart.8 \s }

	1990	2001
100 felöttre jutó gyermek- és öregkorú összesen:	73	69
gyerek:	39	35
öreg:	34	34
100 gyermekkorura jutó öregkorú:	86	96

	1990		2001	
	Férfi	No	Férfi	No
15 éves és annál idosebb emberek összesen	387	389	434	470
notlen / hajadon:	77	32	133	83
házas	279	278	259	262
házas, de külön élnek:	0	0	3	5
özvegy:	16	59	16	92
elvált:	15	20	26	33
élettársi kapcsolatban élők:			22	22
élettársi kapcsolatban, de házas:			1	0
élettársi kapcsolatban, de özvegy:			0	3
élettársi kapcsolatban, de elvált:			8	5

	Házás	Házás	15-49 éves,	Párkapcsolatban él
--	--------------	--------------	--------------------	---------------------------

Halimba

Településrendezési terv –alátámasztó munkarészek

	1990	2001	házas	
összes:	278	262	172	279
gyermektelen:	22	17	10	24
egy gyermekes:	42	37	26	40
két gyermekes:	144	139	100	145
három gyermekes:	5	50	29	49
négy-X gyermekes:	20	19	7	21
100 nore / gyermek jut:	207	210	198	205

100 családra 122 gyermek jut.

háaspár él gyermek nélkül,	91
háaspár él 1 gyermekkel,	59
család él 2 gyermekkel,	77
család él 3 gyermekkel,	25
3-nál több gyermekes család	2

Lakásellátás, lakóterületek

Az épületek, építmények adatai

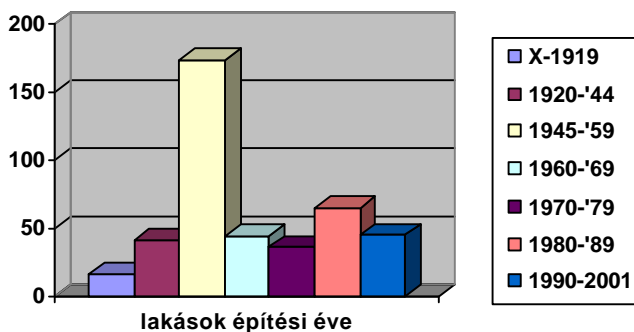
	1990	2001
Lakások összesen	382	421
Lakott	364	399
Nem lakott	18	20
Üdülésre használt	0	0
Más célra használt	0	2
Üdülők összesen	0	0
Lakás, lakott üdülő összesen	382	421
1 szobás	42	21
2 szobás	212	173
3 szobás	128	148
4-X szobás		79
fürdőszobás	316	414

	1990	2001
100 lakás/ fürdőszoba:	86	92
100 lakásra/ lakó	274	286

Lakások építési éve:	db
X-1919	16
1920-1944	41
1945-1959	174
1960-1969	44
1970-1979	36
1980-1989	65
1990-2001	45

Alapterületük:	db
-29m ²	2
30-39m ²	7
40-49m ²	11
50-59m ²	34
60-79m ²	137
80-99m ²	112
100-Xm ²	118

Halimbán 1950 körül települt le a lakosság nagy többsége, ekkor épületek fel, egy építési periódusban,- a bányászlakások. A későbbi építkezéseket a családiházas, kertvárosias beépítési mód jellemzi.

óvoda

Halimba

Településrendezési terv –alátámasztó munkarészek

Statisztikai adatok	1990	2001
Vízvezeték, házi	0	0
Vízvezeték, hálózati	362	408
Meleg folyóvízzel	Na.	386
Vízöblítéses WC	303	378
Közcsatorna	0	123
Házi csatorna	362	285
Hálózati gáz	0	126
Palackos gáz	355	271
Központi fűtés	149	177
Összkomfortos	146	172
Komfortos	126	191
Félkomfortos	51	14
Komfort nélküli	53	29
Szükség, egyéb lakás	6	15
Földszintes	382	419
Emeletes	0	0
Központi belterületen élok száma	Na.	1139
Külterületen élok száma	Na.	2

A településben nagy gondot jelent, hogy még mindig jelentos a szennyvízelvezetés nélküli lakások száma, nyitott a „közmuolló”.

Intézmény ellátás, gazdasági aktivitás

A községen körjegyzőség működik. Az alapfokú ellátást az Önkormányzat biztosítja. Az Önkormányzati Intézmények: 8 osztályos Általános iskola, Óvoda, Könyvtár, Templom, Orvosi rendelő, Múvelodési ház, Postahivatal, Szalay Múzeum

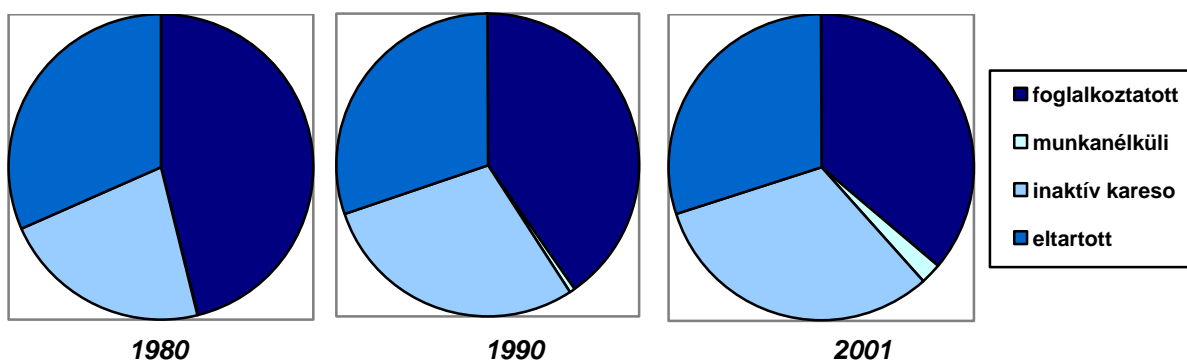
A településen a kúria muemléki kategóriában védett.

Halimba

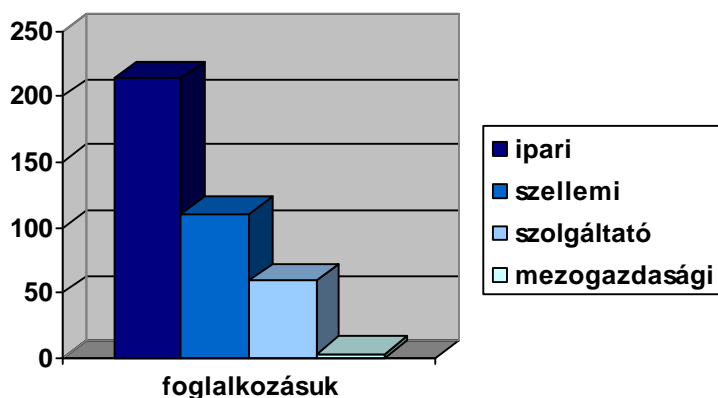
Településrendezési terv –alátámasztó munkarészek

Gazdasági aktivitás	1980-ban			1990-ben			2001-ben		
	össz	férfi	no	össz	férfi	no	össz	férfi	no
Összesen	1054	518	536	1004	504	500	1141	551	590
Foglalkoztatott	486	304	182	404	237	167	411	221	190
Munkanélküli	0	0	0	5	4	1	25	18	7
Inaktív kereso	234	113	121	290	136	154	364	142	222
Eltartott	334	101	233	305	127	178	341	170	171

**100 dolgozóra:
1990-ben:**

**155 inaktív kereso és eltartott jut,
140 fo.**

	Foglalkozásuk	Helyben foglalkoztatott	Más településen dolgozik
Szellemi / Lakó népesség	111	150	261
Szolgáltató	59	77	106
Mezogazdasági	3	1	5
Ip. Építőipari	214	72	150

1990-től nincsenek munkanélküliek száma, de jóval az országos átlag alatt marad. Változás várható a bányák teljes bezárása után. Remélhetőleg, Ajkán illetve a település külterületén, illetve a meglévő gazdasági terület északi részén lévő gazdasági területeken újabb munkahelyek létesülnek.

HALIMBA

Településrendezési terv

Kötelezo alátámasztó munkarészek

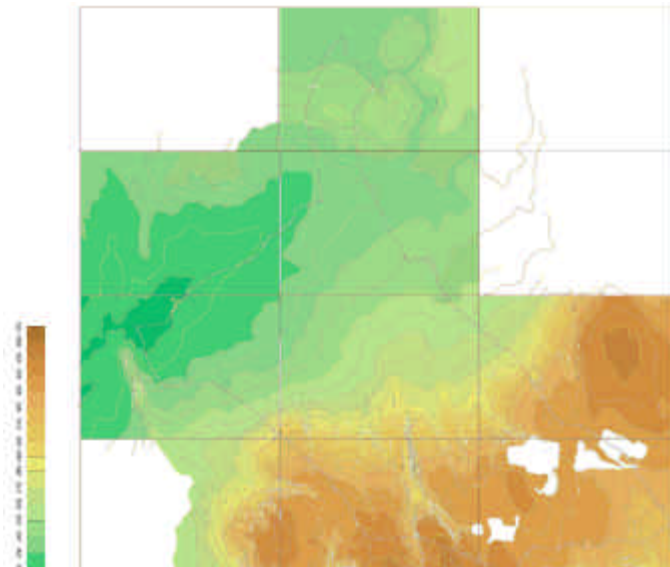
3.

2006.augusztus

1. Tájrendezés

Természeti adottságok

o Geomorfológiai adottságok

A kistáj Veszprém megye területén helyezkedik el. Területe 180 km² (a középtáj 4,2%-a, a nagytáj 2,5%-a). A Déli-Bakony Ny-i pereméhez kapcsolódó terjedelmes hegyláb felszín. A Déli-Bakony Ny-ra levetődő sásbércei lépcsős és árkos szerkezetű alaphegységi aljzatot formálnak. A medencealjzatra a harmadidőszak során különböző vastagságban tengeri és szárazföldi üledékek halmozódtak fel. Mai geomorfológiai képét a pliocén és pleisztocén felszínalakító erők formálták. Tájképet meghatározó formacsoportjai a perm, fokozatosan lealacsonyodó sásbércek közé

révelődő völgyrendszerek („torrensek”), a hegység előterén szétterülő hordalékkúpok és hordalékkúp-anyagokba mélyült teraszos völgyek. Alakrajzilag a tagolatlan hegy-hegyláb felszínnek domborzattípusát képviseli, mintegy 60%-a síkság. Az átlagos relatív relief is csak 10-20 m/km².

A domborzat hegységelotéri jellegéből következik, hogy a kistáj főbb felszínalkotó kőzetei fiatal, laza, pleisztocén képződmények. A mezozoos mészkő alárendelt szerepet kap a felszín felépítésében, csupán 0,5%. Jelentősebb kiterjedésűek a pannóniai agyag és homok (51%), folyóvízi kavics (28,41%) és az öntésvölgy (16,1%). A felsoroltak építési nyersanyagok, illetve bányászati tömedékanyagok.

o Éghajlati tényezők

Halimba a Devecseri-Bakonyalja kistáj keleti részén helyezkedik el, mérsékelt húvös és mérsékelt nedves éghajlatú. A napsütéses órák évi összege 1950 körül van, nyári időszakban 760-770 óra, a téli időszakban pedig 195-200 óra körüli napsütésre számíthatunk. Az évi középhőmérséklet 9,5 °C körüli.

A vegetációs időszak átlaghőmérséklete 15,5 °C. Április 13. és október 15. között, azaz 183-185 napon át a középhőmérséklet több mint 10 °C. A fagymentes időszak 190 napnál rövidebb (ápr.20 és okt. 26 között). Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 32,0 és 33,0 °C között van, a téli minimum –14,0 °C.

Az ariditási index értéke 1,00.

Legnagyobb a gyakoriságuk az É-i szeleknek. Az átlagos szélesség 3,0 m/s körüli.

A nem túl hoigényes növények termesztésére alkalmas az éghajlat.

o Növényzet

Halimba a Devecseri-Bakonyalja kistáj keleti részén helyezkedik el. A kistáj növényföldrajzi szempontból nem egy vetületu, mivel a Magyar flóratartomány (Pannonicum) Alföldi flóravidekének (Eupannonicum) Kisalföldi flórajárása (Arrabonicum), Dunántúli-középhegység (Bakonyicum) Bakony-Vértes flórajárása (Vesprimense), valamint az Illir flóratartomány (Illyricum) Eloillir flóravidek (Praeillyricum) Zalai flórajárása (Saladiense) határterületén helyezkedik el. A potenciális erdotakaró jellegzetesebb erdotársulásai a cseres tölgyesek (*Quercetum petraeae-cerris*), a cseres molyhos tölgyesek (*Quercetum pubescenti-cerris*), valamint a gyertyános kocsánytalan tölgyesek (*Quercus-petraeae-Carpinetum*) és karsztbokorerdok (*Cotino-Quercetum pubescentis*). Tömeges elofordulású lágyszárú fajok a sziklaperje (*Brachypodium pinnatum*, *B. silvaticum*), a peremizs (*Inula ensifolia*, *I. hirta*), sásfélék (*Carex pilosa*, *C. michelii*, *C. montana*), az osztrák tárnic (*Gentiana austriaca*), a lednek (*Lathyrus pannonicus*) stb

Az erdészetileg hasznosított területeken vegyeskorú keménylombos erdok található. Az átlag évi folyónövedék nagysága 3,0-4,0 m³/ha. A mezogazdaságilag termesztett növények közül a rozs (20-25 q/ha), a kukorica (30-40 q/ha), a silókukorica (150-200 q/ha) jelentosebb.

Legeltetésre a terület kiválóan alkalmas, azonban a település lakosai közül kevesen fedezték fel az ebben rejlo lehetőségeket.

Településszerkezet és tájhasználat alakulása a katonai térképeken

A falu közvetlen környékén a történelmi idokbol több régészeti lelohely ismert, feltételezhetően római korban, avarkorban és a honfoglalás idején is életek itt.

A település mai lakott környezete a XVIII. században alakult ki. Ekkor az egy utcás falu a Macska-hegyrol, a malomvölgybol lefutó vízfolyás völgyébe települt. A Patak medrek, mezsgyék határain haladó földutak, a „természet adta” nyomvonalakon kötötték össze a környező kisebb falvakat. A Dörögrol jövo Petofi Sándor- Akácfa utca és az északra vezető Petofi Sándor-Kossuth Lajos utca tengely épült ki eloször, ehhez kapcsolódott a Béke utca bevezetése. A f utcát a Padragról Szoc felé tartó útvonal határolta. A település központi részét Petofi utcában a kúria, templom jelölte ki. Itt épült fel később az iskola is.

Elso katonai térkép (XVIII. század közepe):

Az elso katonai felmérés szerint Halimbát déli irányból kiterjedt erdok övezték. Ezeknek az erdoknek a nyúlványai keleti és nyugati irányból is határolják a települést. Halimba északi közvetlen területe kiterjedt legelo, mely surun tuzdelt fákkal. Ebbol arra a következtetésre jutunk, hogy a legelo hajdan erdo volt. A legelteto állattartás térhódításának következménye az erdoirtás. Ezt igazolja, hogy tovább haladva északnak a legelot erdos terület veszi körül.

Második katonai térkép (XVIII. század vége):

A második katonai felmérés ábrázolása szerint az erdoterületek tovább csökkennek. Visszahúzódás tapasztalható északon, keleten és nyugaton egyaránt. Az erdok helyén most azonban már nem csak legelok jelennek meg, hanem egyre nagyobb teret hódít magának a

szántó (északon). Halimba belterülete tovább növekszik az utak mentén. Kisebb lefuzodés vehető észre délnyugaton.

Harmadik katonai térkép (XIX. század közepe):

A harmadik katonai felmérésen erdóterületeket jellemzően a déli oldalon találunk. A települést ölelő további részekben legelők és szántók váltakozva követik egymást.

Összegzésképpen elmondhatjuk, hogy Halimba földje sovány. Így a tájhasználatra elsősorban az állattartás volt a jellemző. Ezt jelzi a falu határában emelt Szent Vendel kápolna is.

1960-as katonai térkép

Az 1950-es évek után település és környezet nagyon megváltozott. A bányák megnyitásával a település beépített területei nőnek, a térségben megjelenik a vasút, elektromos vezetékek, utak. 1960-as években épültek fel az ikerházas bányászlakások, később családiházak területeket parcelláztak. A település kialakult központja fokozatosan áthelyeződött az átmenő forgalmú Kossuth Lajos utca mellé.

Tájrendezési javaslat

Halimba két teljesen eltérő karakterű tájegység találkozásánál helyezkedik el. Déli, délkeleti irányból a Déli-Bakony védelmét élvez. A település teljesen ráhúzódtott a hegylábra, zavartalanul hagyva maga előtt elterülni a Kisalföld délkeleti nyúlványait. Így az évezredek során kialakult medence peremén foglal helyet.

A táj alakulásában, fejlődésében meghatározó szerepet kap a bányaművelés, melynek felhagyott gödrei helyenként spontán rehabilitálódtak, beerdosültek, egy részük tájsebként éktelenkednek.

A táj két karakteres eleme tovább fejleszthető. A település déli, hegylábi részén az egykori bányaterületek, felhagyott legelők, valamint az erózióérzékeny területen az erdő területe növelhető, amely összhangban van az erdőszeti felügyelés elképzeléseivel. Itt a védelmi, valamint a turisztikai rendeltetésű erdő telepítésével növelhető az erdőterület aránya, egységes ökológiai rendszer alakul ki. A déli területeken, a Macska-völgyben erdei túrahelyek kialakítását javasoljuk.

A településtől északra, az alábányászott területek süllyedésével egyre több vízes élőhely, valamint egyre nagyobb vízfelület alakul ki. A tavak mellett horgász épületek, pihenőházak, parkok építhetők. Ezen a területen a rétek, és fűzes erdők fejleszthetők.

Az eltérő tájkarakterű területeket köti össze az észak-déli irányban vezetett regionális és helyi jelentőségű turista és kerékpárút nyomvonala.

A településtől délre tervezett **erdőterületek** közül a turisztikai rendeltetésű erdőben a táji karakternek megfelelő anyaghasználattal, alacsony, max. 3 %-os beépítés javasolt. A gazdasági és védelmi erdőben építési tevékenységet nem lehet folytatni.

A településtől északra a vízparti, vízes rekreációs területet **zöldterületi** besorolás alá vonjuk, ahol szintén alacsony, e funkciót kiszolgáló természet közeli anyaghasználatú beépítés lehetséges, max 2 %-os beépíthetőséggel.

A külterületen a javasolt tájhasználati elemeket **mezogazdasági területek** tagolják, melyeket három övezetbe soroltunk.

A település elképzelései között van, helyi kis széleromu telepítési terve. A telepítésre vonatkozó eloirásokat a rendezési terv rögzíteni kívánja. A tájba illesztés szempontjából fontos a hely kiválasztása, illetve a torony magasság meghatározása. Figyelembe kell venni a madárvonulási irányokat. A szél-park zónája nincs külön területfelhasználási övezetbe sorolva.

2. Közlekedés

Országos utak

Halimba közigazgatási területét a 7315sz. összeköto út, országos mellékút érinti.

A 7315sz. út Halimba hosszanti tengelyét képezi, a települést Padragkútnál a 7309sz. úttal, és Nyirádnál a 7317sz. úttal köti össze.

Az országos utak tervezett fejlesztései:

Az országos és megyei tervek szerint Halimba közúti kapcsolataiban, a távlatban, jelentos fejlesztések várhatóak. A megyei terv szerint hálózati jelentoségu új mellékút fog kiépülni Ajka-Szoc-Nyirád között, Halimba közigazgatási területét is érintve. A megyei terv mellékútként kiépítésre javasol egy másik utat is, ami Halimbát Pusztamiskével, és nagytávlatban Taliándörögddel köti össze. Változatlan szerepben és kialakításban marad meg a település hosszanti tengelyét képezo 7315j. országos mellékút.

Az új utakra részletes tervek még nem készültek, ezért az SZT csak a várható úttengellyel és a védotávolsággal meghatározott területsávval tartalmazza oket, kivéve azokat a belterületi szakaszokat, ahol a beépítési adottságok determinálják az útfejlesztést. A szabályozási szélesség bovitését az érintett belterületi részeken csak a tervezett új beépítéseknel, területfejlesztéseknél javasoljuk, a történetileg kialakult beépítés megtartandó érték. A fenti elvet alkalmaztuk a 7315j. úttal kapcsolatban is. Itt ugyan vannak szukebb (~12 méteres) átkelési szakaszok, azonban ezeknél a szabályozási szélesség növelése csak irreálisan nagy áldozattal lenne megvalósítható, és a település arculatának a sérülésével járna. A kialakult állapot megtartását az is indokolja, hogy a térségben tervezett fejlesztések következtében az út jelentosége várhatóan inkább csökkenni fog. A fejlesztési területek melletti szakaszokon viszont javasoltunk a kialakult beépítést nem érinto, kisebb áldozattal megvalósítható terület-bovitést. A keskenyebb utcaszakaszokon az útkategóriának megfelelo közlekedési feltételek biztosítása érdekében szükség lehet a zárt csapadékvíz elvezetés megvalósítására. A tervezett Pusztamiske-Taliándörögdi út belterületi nyomvonala Halimba két meglévo utcáját veszi igénybe, a temeto melletti utcát, és (a Kossuth utcán keresztül) a Petofi utcát. Célszerűnek látjuk, hogy a halimbai ipari-gazdasági (bánya) területek forgalma elkerülhesse a belsobb településrészeket, ezért a tervezett összekötoút pusztamiskei felét a javasolt belterület nyugati szélén haladó új útszakasszal kötöttük a Kossuth utcához. Persze a csak nagytávlatra prognosztizált taliándörögdi rész ettol még a központba érkezik, de az abból az irányból érkezo forgalomnak várhatóan sokkal kisebb hányada lesz nehéz forgalom. Szerencsére az érintett utca (Petofi Sándor u.) szabályozási szélessége is viszonylag nagy, 20 méter körüli, az újonnan fejlesztendo terület mellett pedig 25 méter.

Az országos úthálózat az alábbiaknak megfelelő tervezési kategóriák szerinti besorolást kapja:

7315 sz. út: összekötoút, K.V.B., B.V. b-C

tervezett hálózati jelentoségu mellékút: összekötoút, K.V.B.

nagytávlatra tervezett mellékút: összekötoút, K.V.B., B.V. c-C

Települési utak

- gyujto utak
- kiszolgáló, ill. lakóutak, kiskerti utak, erdo- és mezogazdasági utak, duloutak

A települési utak tervezett fejlesztései

Halimbán a helyi kiszolgáló, lakóutak közül a bauxitbányákhoz vezető út tölt be gyujtoúti szerepet. Távatban ez az út a tervezett hálózati mellékút, és a település központja közötti egyik közvetlen kapcsolatot is biztosítja.

A kiszolgáló úthálózat bővítése a területfejlesztésekhez kapcsolódik.

A szabályozási tervkészítésre kijelölt területeken belüli úthálózatot a terület szabályozási tervében kell meghatározni. A hálózati kapcsolatok szempontjából fontos útvonalakat, és az előre meghatározható szerkezetű területek úthálózatát viszont a HÉSZ keretében kell szabályozni. Az új utcák szabályozási szélessége legalább 12 méter, általában inkább ennél több. Kisebb szabályozási szélességet csak a régebbi településrész tömbbelsőjébe javasolt telekosztás utcájánál, az egyik oldalán mezogazdasági földekkel határos utcánál, ill. egy nagyon rövid, csak két telket kiszolgáló utcaszakasznál terveztünk.

A fejlesztések által nem érintett, kialakult úthálózat jellemzően megtartja szabályozási szélességét. A történetileg kialakult, jellegzetes szerkezetű orsó, ill. értékesebb beépítéssel szegélyezett keskenyebb utcaszakaszokon az útkategóriának megfelelő közlekedési feltételek biztosítása érdekében szükség lehet a zárt csapadékvíz elvezetés megvalósítására, vagy forgalomcsillapított vegyeshasználatú burkolatkialakítás alkalmazására.

A lakó- vagy üdüloterületté alakuló zártkertek úthálózatát a lakóterületekéhez hasonló paraméterekkel kell kialakítani.

A területfejlesztéssel nem érintett zártkerti részek utcahálózatát a zártkerti forgalom számára szükséges, minimális mértékben kell szélesíteni. A későbbiekben esetleg szükségessé váló jelentősebb útszélesítés lehetősége az út menti beépítés szabályozásával biztosítható.

Ugyanez érvényes a mezo- és erdogazdasági utakra, külterületi utakra. A mezogazdasági utak melletti építmények elhelyezésének szabályozásával egyszerre biztosítható a mezogazdasági járművek akadálymentes közlekedése és az, hogy az út esetleges szélesítéséhez szükséges terület ne épüljön el.

A helyi úthálózat az alábbiaknak megfelelő tervezési kategóriák szerinti besorolást kapja:

- kiszolgáló (lakó) utak: B.VI. d-D

- önálló kerékpárutak: K.IX., B.IX.
- önálló gyalogutak: K.X., B.X.
- helyi külterületi utak: K.VIII.B.

Gyalogos felületek, kerékpárút, turistaút

A települést országos kerékpárút nyomvonala nem érinti. Kistérségi kerékpárút kiépítése javasolt a 7315sz. út mellett, valamint, Taliándörögd és Ajka között (Halimbán át). A szűken beépített települési szakaszokon a kerékpárutak megvalósításának előfeltétele a zárt csapadékvíz elvezetés.

A gyalogos közlekedés érdekében elsősorban járdaépítés, ill. a vegyeshasználatú (közös gyalogos-jármű) burkolatú utcák kiépítése szükséges. A közterületek térkialakítása településtervező építész, kertépítész, közlekedés- és közmutervező által kidolgozott részletes tervek alapján történhet.

Parkolás, rakodás

Jelentősebb telken kívüli parkolási igény a központban lévő helyi intézményeknél jelentkezik. Az új létesítményekhez minden esetben telken belül kell biztosítani az OTÉK szerint szükséges parkolóhelyeket és a rakodási lehetőséget, ez alól csak a meglévő épületek funkcióváltásánál lehet felmentést adni. A közterületi parkolás legalizálásához és szabályozásához meg kell alkotni az önkormányzati parkolási rendeletet.

Tömegközlekedés

A tömegközlekedési ellátást továbbra is a helyközi autóbuszjáratok biztosíthatják.

Helyi közlekedésfejlesztési feladatok

A helyi utcahálózattal, lakó, kiszolgáló utakkal kapcsolatos fejlesztések jellemzően a helyi területfejlesztésekkel összhangban szükségesek.

A gyalogos közlekedés érdekében a térburkolat és járdaépítés, valamint a vegyeshasználatú utak kiépítése a feladat.

A közterületi parkolás legalizálásához és szabályozásához meg kell alkotni az önkormányzati parkolási rendeletet.

3. Környezetvédelem, környezetalakítás

2005. decemberében készült el került elfogadásra a település Környezetvédelmi Programja, amely meghatározza a környezeti elemek védelmére vonatkozó stratégiát. Ezek az elvek érvényesülnek a Rendezési tervben is.

Levegőtisztaság védelem

A településen az emberi egészséget, az ökológiai rendszert és az épített környezetet is fenyegető légszennyező anyagok okozhatnak gondokat. Ezek forrásai a mezőgazdaság, a közlekedés, a szolgáltató ágazat és a lakossági fűtés.

A légszennyező anyagok szilárd (por, korom, pernye), gáz (kéndioxid, nitrogén oxidok, kénhidrogén, ammónia, szénmonoxid, metán, alacsony forráspontú szerves anyagok) és gőz (üzemanyag gőzök, közepes és magas forráspontú szerves anyagok) lehetnek. A szilárd légszennyezőkhöz gyakran kötődnek az egészségre különösen káros szerves mikroszennyezők (policiklikus aromás vegyületek, dioxinok, oldószerzők stb.).

A közúti közlekedési kibocsátások alakulásában három tényező játszik fontos szerepet: az üzemanyag és a gépjármű-állomány minősége, valamint a gépjárműhasználat mértéke.

A gyomnövények elterjedésének megakadályozására szóba jöhető egyetlen környezetbarát lehetőség a folyamatos művelés. A gyomos területek mindinkább jellemző növényei az allergén hatásokról ismert parlagfű és a vadkender.

Célok:

- A jó levegőminőség fenntartása, a települések környezeti levegőminőségének javítása, különösen a Nox, SO₂, és az üledék porszennyezés vonatkozásában.
- A nem motorizált közlekedés feltételeinek megteremtése a kerékpárút-hálózat fejlesztésével.
- Törekedni kell a közlekedési és közúti szállítási igények mérséklésére, elkerülő út építésére.
- A szilárd burkolatú, pormentes (portalanított) utak fokozatos növelése külterületen.
- Meg kell teremteni az összhangot a vízminőség védelemmel, azaz csak olyan burkolatok terjeszthetők el korlátozás nélkül, amelyek legalább részben vízáteresztő képességűek.
- A megújuló energiaforrások (szélenergia, napenergia, geotermikus energia, biomassza) használatának akadályait meg kell szüntetni, fokozatosan ki kell építeni elősegítésének rendszerét. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklése mind technológiai, mind gazdaságossági szempontból kivitelezhető. Jelentős kibocsátás-csökkentés valósítható meg az energiatermelő és ellátó rendszerek technológiai fejlesztése során.
- Megújuló energiaforrásokra való áttérés ösztönzése.
- Szélenergiatermelés lehetőségeinek megteremtése.
- Fosszilis energiahordozók hatékonyabb átalakítása (kis fajlagos szennyezőanyag-kibocsátású, korszerű tüzelőberendezések alkalmazásának támogatása).
- A káros kibocsátás csökkentését eredményező építőipari, építészeti megoldások megvalósításának támogatása, ösztönzése (passzív napenergia hasznosítás, hőszigetelés).
- Az avarégetés káros hatásának, a komposztálás hasznosságának propagálása, illetve az avarégetés rendjének, tiltásának szabályozása önkormányzati rendelettel.
- Parlagterületek rehabilitációja: a területek használatlansága egyrészt környezetegészségügyi gondokat (parlagfű, egyéb allergének), másrészt pedig növényegészségügyi problémákat (gyomosodás, fertőzés) okoz.

Talajvédelem

A természeti erőforrások között, a környezetben sajátos helyet foglal el a termoföld, mert korlátozottan rendelkezésre álló erőforrás. Az intenzív mezogazdasági termelés fokozatosan megváltoztatja a talajok termékenységét-, befolyásolja a szerkezetet, a talajképződés és pusztulás folyamatát. A szántó- és más területeken, ahol talajmuvelést alkalmaznak, nincsen állandó növényborítás, ami eróziós folyamatokat okoz.

- *Az erózió érzékeny területek erdősítése. A felhagyott bányaterületek rekultiválása.*
- A talaj termoképességének helyreállítása a földvédelmet elősegítő területhasználat megvalósításával. Az erózióveszélyes területek védelme.
- Települési földvédelmi stratégia kialakítása, amelynek eredményeként ösztönözni kell a termoföld minőségének védelmét és termékenységének megőrzését, illetve javítását szolgáló beruházások megvalósítását, a talajvédelmi létesítmények fenntartását.

Agrár-környezetvédelem.

- Vegyszermentes szegélyek létesítése és fenntartása.
- Nedves talajú területek vagy időszakosan vízzel borított területek védelme (rétegződés).

Biztosítani kell az emberi tevékenység vagy természeti okok miatt minimálisra csökkent területu, jelentos erdotársulások megőrzését, továbbá ösztönözni kell az erdotelepítések felgyorsítását különösen a muveletlen, rendezetlen területeken.

- belterületen az 1500 m²-t meghaladó faállománnyal borított területeket érintő változásokhoz az ÁESZ Veszprémi Igazgatósága előzetes engedélye szükséges, továbbá az 1500 m²-nél kisebb fás területekre szabályozás kidolgozása szükséges
- erdotelepítési program
- A potenciális talajszennyezést jelentő illegális hulladéklerakók folyamatos felszámolására, ellenőrzése. Az eróziós hatások megakadályozása érdekében a hiányzó csapadékvíz-elvezetési rendszerek, a település határában hordalékfogók kiépítése a mezogazdasági területeken az állandó növényborítottság elősegítése eróziófogó növényzet telepítése
- A védett természeti területeken a biogazdálkodás feltételeinek megteremtése, népszerűsítése és a kémiai kockázat csökkentése (tekintettel a vegyszerhasználatból származó környezetszennyezésre, a turizmusra és nem utolsósorban a költségek megtakarítására, fontos a növényvédelmi technológiák, eljárások növényvédelmi előrejelzésen alapuló megvalósítása, a használt növényvédőszer, műtrágyák mennyiségének optimalizálása, a lehetséges minimális szinten tartása).

Felszíni és felszín alatti vizek védelme

A víz alapvető lételem minden élőlénynek. Az érintetlen vagy természetközeli állapotú tiszta felszíni vizek a biodiverzitás megőrzése szempontjából kiemelt jelentőségűek.

A csapadékhiány gondokat okozhat a településen, mivel alapvetően befolyásolja a mezőgazdasági hozamokat, és szükségessé teheti az öntözés nagyobb mérvű alkalmazását, amennyiben éghajlat-változási trendről, nem pedig időszakos ingadozásról van szó.

A vízvédelemhez tartozik a felszíni vizek, a talajvíz és a mélységi vizek védelme és a környezetkímélő vízgazdálkodás. A felszín alatti víz esetében biztosítani kell az egyensúlyt a víz kitermelése és utánpótlása között.

A felszíni és felszín alatti víz minőségének védelme. A keletkező települési folyékony hulladék korszerű kezelése a szennyvízcsatorna-hálózatra történő rákötésen keresztül és (vagy) egyedi szennyvíztisztító rendszerek megvalósításával.

Vízvédelmi tevékenység-vízfolyások belterületi, külterületi rendezése nádas szuromezők megőrzése.

- Fel kell tárnai a diffúz szennyező hatások szempontjából kritikus területeket, melyek mederrendezés tekintetében számba veendő (a vízminőség ellenőrzése kijelölt szelvényekben).
- A szennyező források és területek fontossági sorrendjét meg kell állapítani (pl. illegális hulladéklerakó, szennyvízkivezetések).

Vízbázis védelem, talajvíz minőségének vizsgálata.

- Ásott kutak felmérése, vizsgálata.
- A kommunális szennyvízhálózatra történő teljes körű rákötés megvalósítása.
- Az egyedi szikkasztók felszámolása.
- A felszíni vizek védelme érdekében intézkedési terv kidolgozása a mezőgazdasági eredetű szennyezések (vegyszermaradványok és műtrágya bemosódás) megakadályozására.

Zaj-és rezgésvédelem

A települést az átmenő forgalom nem terheli. Ipari eredetű terhelés szintén nem érinti a települést. A településen csak olyan létesítmények üzemeltethetők, amelyek zaj-, illetve rezgésterhelése nem haladja meg a vonatkozó jogszabályban előírt határértéket.

1. számú melléklet a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelethez

Üzemi létesítményektől származó zaj terhelési határértékei zajtól védendő területeken

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB)	
		nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra
1.	Üdüloterület, gyógyhely, egészségügyi terület, védett természeti terület kijelölt része	45	35

2. számú melléklet a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelethez

Építőipari kivitelezési tevékenységtől származó zaj terhelési határértékei zajtől védendő területeken

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM megítélési szintre (dB)					
		ha az építési munka időtartama					
		1 hónap vagy kevesebb		1 hónap felett 1 évig		1 évnél több	
		nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra	nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra	nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra
1.	Üdüloterület, gyógyhely, egészségügyi terület, védett természeti terület kijelölt része	60	45	55	40	50	35

3. számú melléklet a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelethez

A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei zajtől védendő területeken

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (LTH) az LAM,kö megítélési szintre (dB)							
		üdülő-, lakóépületek és közintézmények közötti forgalomtól elzárt területeken; pihenésre kijelölt közterületeken		kiszolgáló út; átmenő forgalom nélküli út mentén		gyűjtőút; összekötőút; bekötőút; egyéb közút; vasúti mellékvonal és pályaudvara; repülőtér, illetve helikopterállomás, -leszállóhely mentén		autópálya; autót; I. rendű főút; II. rendű főút; autóbussz-pályaudvar; vasúti fonal és pályaudvara; repülőtér, illetve helikopterállomás, -leszállóhely mentén	
		nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra	nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra	nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra	nappal 6-22 óra	éjjel 22-6 óra
1.	Üdüloterület, gyógyhely, egészségügyi terület, védett természeti terület kijelölt része	45	35	50	40	55	45	60	50

5. számú melléklet a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelethez

Az emberre ható rezgés terhelési határértékei épületekben

Sor-szám	Épület, helyiség	Rezgésterhelési határérték (mm/s ²)			
		AM	A0	Amax	
2.	Lakóépület, üdülőépület, szociális otthon, szálláshely-szolgáltató épület, kórház, szanatórium lakó- és pihenőhelyiségei	nappal 6-22 óra	10	12	200
		éjjel 22-6 óra	5	6	100

4. Zöldfelületek

Halimba zöldfelületei jelenleg nincsenek hálózatba kötve. Az intézménykertek szigetszerűek. Ezért fontos a zöldfelület fejlesztése, komplex, átgondolt rendszer kidolgozása.

- A meglévő, értékes zöldfelületi elemek védelme, fejlesztése (pl. idős fák)
- Az utcát fásítása a szerkezeti hierarchiának megfelelően a táj karakternek és hagyománynak megfelelő fafajokból.
- A településközpont és fő utcakepi elemek, anyaghasználat meghatározása.
- Szükséges a településre komplex falukép megújítási terv készítése.
- A belterületen belüli természeti értékek kiemelése.
- A település belterületi és külterületi táji, természeti elemei közti kapcsolatteremtés,
- Rekreációs zöldfelületek kijelölése bel- és külterületen egyaránt.

5. Közmuvek

Közmuvesítés összefoglaló vizsgálata

Halimba Veszprém megyében a Balaton felvidék északi nyúlványain, az Agár tete lábánál, a Kígyós patak völgyében helyezkedik el. Az enyhén északi irányban lejtő település közműellátásában - bár a közelmúltban sokat fejlődött- még jelentős hiányosságok tapasztalhatók. A korábban kiépített vezetékes ivóvíz ellátás, a villamosenergia ellátás mellett a közelmúltban megvalósított földgázellátás és a vezetékes távközlés a településen a komfortosabb életvitel lehetőségét biztosítja.

A település csatornázása, a szennyvízelvezetése, a szennyvízkezelés azonban jelenleg még nem teljeskörűen megoldott. A szennyvízcsatorna hálózat csak kismértékben kiépített, az általa elvezetett szennyvizek tisztítása a korábbi problémák után mára megoldottá vált. A még nem csatornázott területeken a szennyvizet házi egyedi tározókban gyűjtik, ahonnan szippantókocsikkal szállítják el, sok esetben azonban a medencék többnyire szikkasztóként üzemelnek, ezzel szennyezve a talajt és a talajvizet. A felszíni vízrendezés sem tekinthető korszerűnek, a településre jellemző a nyílt árkos csapadékvíz elvezetés.

Közműellátottság

Halimba közműellátottságának vizsgálatára pontos számszerű adatok a statisztikai évkönyvekből állnak rendelkezésre. A legutolsóként rendelkezésre álló évkönyv a 2003-as, amely közműellátottság vonatkozásában a 2004. január 1.-ei állapotot rögzíti. A település közműellátottságát ezekkel az adatokkal lehet jellemezni, megjegyezve, hogy azóta a közművesítettség mértéke valamelyest növekedhetett.

Az egészséges vezetékes ivóvíz elosztóhálózat a beépített területen valamennyi utcában (22,7 km) kiépült, a kiépítettség 100 %-osnak tekinthető, az ivóvízzel ellátott lakások, ingatlanok száma 420 volt. A település teljes körű vezetékes ivóvíz ellátottsága mellett 4 db közterületi kifolyó üzemel.

Meg kell említeni, hogy a vízdíj közelmúltban végrehajtott lényeges emelésének hatására egyre több telken veszik újra hasznosításba a telken lévő, esetleg korábban felhagyott ásott kutakat. Ezek a kutak többnyire nem ivóvíz minőségű vizet adnak, de pl. locsolásra megfelelnek.

A településen a 2003-es statisztikai nyilvántartás szerint 14,3 km közcsatorna hálózat üzemelt, amelyre 117 lakás (28%) csatlakozott. A vezetékes ivóvíz ellátottság és a közcsatornára való rákötöttség közötti különbség a még meglevő "közmuolló" nyitottságát jelzi. A közmuolló nyitottsága a talaj és a talajvíz közvetlen szennyezését okozza. A környezetvédelmi igények meghatározzák a közmuvekkal kapcsolatban a legsürgetőbb feladatot, a mielőbbi település szintű, teljeskörű csatornázás megoldásának igényét.

A statisztikai adatokat elemezve megállapítható, hogy a település lakásállományának majdnem 100 %-a rendelkezik villamosenergia ellátással. A földgázhálózatra a lakások 53 % volt bekötve.

A közműellátottság vizsgálatában is ki kell emelni a felszíni vízvezetés hiányosságát, a nyílt árkos vízvezetés már nem elégíti ki az urbánusabb életvitel elvárásait, helyfoglalása akadályozza a motorizáció növekedésének térnyerési igényeit és megjelenése sem emeli a település arculatát.

A közműellátottság vizsgálata fontos iránymutató a közműfejlesztési feladatok meghatározásában. Elsődleges feladat a hiányzó közművek pótlása, a környezet védelem biztosítása, a közműolló zárása. Utána a településszintű teljes közműellátás lehetőségének a megoldása, ezzel a mennyiségi igények teljes körű kielégítése. Majd a közmű minőségével és megjelenésével szembeni igények teljesítése.

Közműfejlesztési javaslat

A település fejlődésének alapfeltétele a helyi lakosság megtartása és lehetőleg a település népességszámának növelése. A település Önkormányzata ezért szükségesnek tartja, hogy a település megfelelő helyet biztosítson a be-, illetve letelepülők számára. Ennek érdekében az Önkormányzat a már beépített területeit felülvizsgálva, az alulhasznosított területein új lakótelkek osztásának lehetőségét keresi. Olyan lakótelkek kialakítása szükséges, amelyekben a lakófunkciót nem zavaró kisvállalkozások létesítése is engedélyezhető, mivel a népesség megtartásához a lakáslehetőségen túl a munkalehetőségét, a megélhetést is biztosítani kell.

Halimba közműfejlesztési feladatait a komfortosabb életkörülmények iránti igények kielégítésén túl, elsődlegesen a környezetvédelmi igények határozzák meg.

Környezetvédelmi (levegotisztaság, talaj és talajvíz védelmi) szempontból a közműveket érintve a környezetbarát hoellátás és a közműolló zárásának a megoldása a legfontosabb feladat.

Közműfejlesztési feladat a település meglevő beépítésének (lakó-, intézményi és ipari területeken egyaránt) a közműellátottsági növelése, amely érdekében a közműellátottsági hiányokat kell pótolni. Településszinten környezetvédelmi szempontból kiemelten a legnagyobb hiányosság a település szennyvízvezetésének nem teljeskörű kiépítettsége.

Közművekkel kapcsolatban a településen a felszíni vízrendezéssel összefüggő feladatok kapnak még kiemelt szerepet.

A közműfejlesztési feladat a közműhiányok pótlása mellett az új beépítésre javasolt területek közműellátásának megoldása. Új beépítés lehetőségének már feltételeként kell meghatározni, hogy a beépítés csak a teljes közműellátás biztosítása esetén engedélyezhető. Nagyon fontos, hogy újabb közműhiányos területek ne alakuljanak ki. Meg kell jegyezni, hogy szorosan összefonódhat a közműhiányok pótlása és az új beépítésre javasolt terület közművesítési problémájának egyidejű rendezése.

A településrendezés fejlesztési javaslatában kijelölésre kerültek a lakóterületi fejlesztésre és az intézményfejlesztésre javasolt területek.

A település energiaellátásában a teljes összkomfortot biztosító, környezetbarát, automatikus üzemviteli hoellátás biztosítási igényén túl távlatban az esztétikai igények is várhatóan elotérbe fognak kerülni. Ezért a közműfejlesztési javaslatban legalább távlati célkitűzésként a

villamosenergia ellátás és a táv, ill. hírközlés hálózatának földkábelesítésére is figyelmet kell fordítani.

A szerkezeti terv demográfiai prognózisa szerint a település népességszám növekedése kb. 200 fere prognosztizálható. Ennek a népességszám növekedésnek az alapfokú intézmény ellátását a meglevo intézmények várhatóan biztosítani tudják. Esetlegesen fellépo új intézmény igényt, amely várhatóan kereskedelmi, szolgáltatási vagy vendéglátási funkciójú lesz, piaci érdekeltség alapján egyéni vállalkozásként lehet megoldani.

A település fejlődési lehetőségét, vonzását szolgálják a lakóterületi célú hasznosításra kijelölt területek, amelyen a letelepedni szándékozókot kedvező körülmények biztosításával tudja fogadni a település.

A közműfejlesztési javaslat a közműhiányok pótlásán kívül a javasolt új területhasznosítású területek közműellátási igényeinek kielégítési lehetőségét határozza meg. Meg kell említeni, hogy a közműigények kielégítésének muszaki-gazdasági feltételeiről a közműszolgáltatók a konkrét beruházói igények bejelentésekor nyilatkoznak. A nem lakáscélú létesítmények

közműellátásának további feltétele közművenként a közműfejlesztési hozzájárulás befizetése.

Közműhálózatok fejlesztési javaslata közművenként

Vízellátás

Halimbán a vezetékes ivóvíz hálózat 100 %-os szintre kiépítettnek tekinthető, az ivóvíz vezeték minden utcában kiépült. A hálózatot, a térség vízellátását biztosító Dunántúli Régióális Vízmű (DRV) Rt. üzemelteti.

Halimba vízellátó hálózatának alapbázisa a DRV Rt. Nyírádi Vízművének 102 kútjából kitermelt vízmennyiség. A Vízmű a Bakonyban, a Balatonfelvidéken ellátott településeken kívül a Balaton északi és déli partja menti települések, sőt a Balatontól távolabb eső települések ellátását is a Nyírádon kitermelt vízzel biztosítja.

A Nyírádi vízbázistól több irányban futnak ki a vízszállító regionális expresszvezetékek, ilyen vezeték az Ajkát ellátó NÁ 600-as méretű vezeték, amely Halimba északi határa mentén, már főleg Padragkút területén van megépítve, csak egy rövid szakaszon halad keresztül Halimba külterületének északi részén. Errol a vezetékrol ágazik le a Halimbát és Szocót ellátó leágazás. A két település ellátására a leágazó vezetéken egy nyomásfokozó gépház üzemel, ezzel nyomják fel a vizet a települések ellennyomó tározóként üzemelő térszíni tározóiba. A nyomásfokozó Szoc területén üzemel, innen egy NÁ 150-es méretű azbesztcement anyagú vezeték táplálja be a halimbai hálózati rendszert, illetve tölti a 500 m³-es térszíni tározót. A vezeték a Nyírád-Halimba közötti út északi oldalán épült meg. Halimbán a tározó a településtől délre, a hegyoldalban, a település felett épült meg.

A halimbai vízellátó rendszer nagy része több mint ötven épült ki, akkor a vezetékeket azbesztcement anyagú, rossz minőségű vezetékekből építették ki. Ezek a vezetékek a minimális 2,0-2,5 bar nyomásnál nagyobb nyomást már nem bírhatnak elviselni, így a

rendszeren nyomáscsökkentőket kénytelen üzemeltetni az üzemeltető DRV Rt. A hálózati nyomás így a rendszeren a tűzvízellátás szempontjából éppen hogy elfogadható.

A vízellátó hálózati rendszeren a topográfiai adottságok miatt egy nyomászóna üzemel. A hálózatban a víznyomást a már említett, a településtől délre megépített, ellennyomó tározóként üzemelő 500 m³-es térszíni tározómedence vízszintje (tfsz: 272,2 mBf.) határozza meg. A hálózatban a már említett víznyomásproblémák sajnálatosan megvannak.

A település hálózati rendszerén a közterületi vezetékek mérete a régebben épített helyeken NÁ 80-as. Az újabban épített vezetékek már a korszerű, KPE anyagú vezetékekből épült meg. Itt kell megemlíteni, hogy a Bányász lakótelepen a vezetékek nem közterületi nyomvonalon épültek meg, hanem az épületek mögötti telkek területén, ráadásul ezek a vezetékek NÁ 50-es méretűek, amely a kommunális vízellátás szempontjából még csak-csak megfelelnek, de a biztonságos tűzvízellátás szempontjából már semmiképpen sem. A nyilvántartás szerint az Óvoda épülete a vezetékre ráépült. A hálózati rendszeren sok az ágvezeték, ami az ellátás biztonsága szempontjából kedvezőtlen.

A tervezett új kijelölt lakótelkek, a meglévő beépítés várható igénynövekménye által fellépő többlet vízigény a tervezés távlatában 45 m³/nap-ra, míg hosszú távon 85 m³/nap-ra prognosztizálható. Ezt a többlet vízigényt a DRV Rt. a meglévő nyírádi vízbázisáról ki tudja szolgálni.

A tervezett telekalakítások ellátására a település meglévő vízellátó hálózatáról leágazó vezetékekkel lehet a hálózatot bővíteni a tervezett közterületi utak nyomvonalán. A hálózatbővítéseket úgy kell elvégezni, hogy az új vezetékek lehetőleg körvezetékes rendszert alkossanak. Az új vezetékekre a szabványban előírt módon és sűrűségben föld feletti tűzvíz csapokat kell felszerelni. A hálózati rendszerben a víznyomást az ellennyomó tárolóként üzemelő tározómedence vízszintje határozza meg, amely 272,2 mBf.

A Bányász lakóépületek körzetében a közterületi vízellátó hálózat mielőbbi kiépítését javasoljuk a Kossuth, a Rákóczi és a Bányász utcában, az új vezetékeket már jó minőségű vezetékekből kell megépíteni, ekkor már a hálózati víznyomás szintjét is meg lehet emelni. A település többi utcájában is fokozatosan javasoljuk az azbesztcement vezetékek KPE anyagú vezetékekre való cseréjét, valamint javasoljuk az ágvezetékek körvezetékévé való alakítását.

Szennyvíz és csapadékvíz elvezetés

A településen a Bányász lakótelep területén kiépült az ötvenes években kiépült a szennyvízcsatorna hálózat. Az általa elvezetett szennyvizet egy, a Temető nyugati oldalán megépített szennyvíztisztító telepen tisztították meg. A telep akkor csepegtető testes technológiával épült ki, amely tisztító hatásfoka igen gyenge volt. A rendszeres problémák megoldására 2001-ben új tisztító vonalat építettek ki, azóta a tisztító telep jól üzemel. A telep most rácsmutárgyból, biológiai medencékből, utóülepítoből áll, a tisztító technológia anaerob-anoxikus biológiai tisztítás. A telep kapacitása 120 m³/nap, melyből jelenleg csak 15 m³/nap kapacitást vesznek igénybe.

A szennyvíztisztító telep jelenleg a település belterületének nyugati szélén a Temeto mellett üzemel. A telep védótávolsága jelenleg 150 m, amellyel leírt köralakú védoidomon belül lakófunkciót nem javasolhat a tervező. A probléma megoldására két alternatíva adódik:

1. A tisztító telepet megfelelő távolságra a külterületre át kell telepíteni.
2. A tisztító telep védótávolságát le kell csökkenteni, ennek legegyszerűbb módja, hogy a telep mutárgyait zárttá kell tenni. A muszaki megoldásokra és a védótávolság méretének csökkentésére tanulmányterv, majd azon alapuló vízjogi létesítési engedélyezési terveket készíttetni, majd azokat engedélyeztetni kell és utána lehet a szükséges beavatkozásokat elvégezni.

A település többi részén a 100 %-os szintre kiépített vízellátó és gázellátó hálózata ellenére nem rendelkezik szennyvízcsatorna hálózattal, amellyel az ingatlanoknál keletkező szennyvizet korszerű módon lehetne elvezetni és egy helyi vagy regionális szennyvíztisztító telepen megtisztítani. A keletkező szennyvizet az ingatlanok telkein zömmel elszikkasztják, illetve zárt szennyvíztározó medencékben tárolják, amelyekből az összegyűlt szennyvizet szippantókocsikkal a kijelölt leürítőhelyekre szállítják. A magyarországi gyakorlatnak megfelelően valószínűsíthető, hogy a zárt szennyvíztározó medencék vízzárósága nem megfelelő, abból a nagy szervesanyagtartalmú (mosószerek) szennyvizek a talajba kerülnek, és a talajt és a talajvizet szennyezik. A folyamat a talajvíz, és ezzel a szinte minden ingatlan kertjében található kút vizének elnitrátosodásához és elfertőződéséhez vezethet.

A területfejlesztési javaslat szerint megengedett új beépítési lehetőségek teljes megvalósítása esetén a községben a jelenlegi kb. 15 m³/d szennyvízkibocsátáshoz képest további rövidtávon 45, míg hosszútávon 80 m³/d kibocsátással fog növekedni.

A település talajának és talajvizének védelme érdekében a szennyvízcsatorna hálózat minél előbbi megépítését javasoljuk. A település szennyvízcsatorna hálózatának engedélyezési tervei már elkészültek, azzal különböző pályázatokon kívánnak pénzügyi támogatásokat elnyerni. Pályázat elnyerése esetén a tervek alapján a településen gravitációs szennyvízcsatorna hálózatot építenének ki, amely a meglévő szennyvíztisztító telepre szállítja a szennyvizet.

A település a Kígyós patak völgyében fekszik, a település belterületeire eső csapadékvizeket ennek a pataknak a mellékágai szállítják el a patakba. A Kígyós patak befogadója a Marcal, majd a Rába, végül a Duna. A patak társulati kezelése, a medrek főleg a külterületi szakaszokon növényzettel erosen benottek, sok helyen nagy a feliszapolódás.

A település topográfiai szempontból enyhén lejt a Kígyós patak felé, nagyobb meredekségű településrészek csak Halimba délnyugati részén találhatóak, ahol már nagyobb vízsebességek is kialakulhatnak.

Az utcák víztelenítése jelenleg egy ill. kétoldali vízelvezető árkokkal történik. Néhány út mentén még szikkasztó árkok is találhatóak, de ezek száma csekély.

A belterületi határok mentén a külterületi domboldalokról lefutó vizek ellen az övárorendszer csak kismértékben épült ki, ennek hiánya az utak erodáltságán és a nagy mennyiségű

hordalékon látható. Az övásokrendszerért ezért sürgösen javasoljuk megépíteni, mert ezzel a belterületek védelmét jól meg lehet oldani. A rendszer kiépítésére tanulmányterv, utána pedig vízjogi létesítési engedélyezési tervek készítését javasoljuk. A település frekventált belső, központi részein a zárt csapadékvízvezetést javasoljuk kiépíteni, mert azzal kis helyigényű, esztétikus, jól működő, az utcafásításnak, parkolóknak, zöldterületnek helyet hagyó víztelenítést lehet kialakítani.

Energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamosenergia és a földgáz áll rendelkezésre. A nem vezetékes energiahordozók használata, -bár a vezetékes földgáz megjelenésével párhuzamosan fokozatosan kiszorul a település energiaellátásából,- várhatóan még továbbra is jelentős szerepet fognak betölteni a település energiaellátásában.

A földgáz megérkezése gyökeresen megváltoztatta a település energiaellátását. A település korszerű, környezetbarát, komfortos, automatikus üzemvitelű energiaellátása csak vezetékes energia hordozóval biztosítható. A villamosenergia továbbra is a világítás és technológiai energiaigények kielégítését szolgálja. A földgáz komplex hasznosításával a termikus energiaigények teljes körű kielégítésére alkalmas, felváltva a környezetet erősebben szennyező nem vezetékes energiahordozók szerepét.

A termikus hőellátás épületenként, lakásonkénti, vagy lakóhelyiségenkénti ellátási móddal építhető. Meg kell azonban említeni, hogy olyan lakóhelyiségben ahol csak egy ablak van, az ablak alá parapetkonvektort telepíteni nem szabad, mert kedvezőtlen légköri viszonyok esetén szelloztetéskor az égéstermék visszaáramolhat a szobába, amely az egészséget károsítaná. Ha a szobának csak egy ablaka van, akkor csak kéménybe kötött konvektor elhelyezése engedélyezhető.

Távlatban, a környezetvédelmi igények fokozottabb kielégítése érdekében, célul tűzendo a nem vezetékes energiahordozók használatának a fokozatos megszüntetése. A vezetékes energiahordozók hálózatfejlesztésénél, annak paramétereinek a meghatározásánál az érintett terület teljes elláthatóságát kell biztosítani. A településen a várható távlati energiaigények számításánál a település energiaigényeinek 100 %-os vezetékes energiahordozókkal való kielégítési lehetősége került figyelembe vételre.

A település tervezett új létesítményeinek energiaellátására világításra és erőátvitelre a villamosenergia, fűtés, használatimelegvíz termelés és fozési célra

a földgáz került figyelembe vételre, ennek az energiaellátási struktúrájának megfelelően kell a közműhálózatokat fejleszteni.

Villamosenergia ellátás

A település villamosenergia ellátásának szolgáltatója a ÉDÁSZ Rt.

Az ellátás bázisa a településhez legközelebb eső Ajka és Nyírad 120/20 kV-os alállomások, amelyeknek betáplálása a településtől északra keresztülhaladó kétrendszerű 120 kV-os nagyfeszültségű alaphálózati rendszerrel kiépített 120 kV-os bekötéssel biztosított.

Az alállomásokról induló 20 kV-os szabadvezeték hálózat táplálja a település körzetében lévo települések fogyasztói transzformátor állomásait. A települést északi irányban megkerülő 20 kV-os szabadvezeték tekintheto a középfeszültségű hálózat gerincének, erre, valamint az errol leágazó 20 kV-os ágvezetékekre vannak a transzformátor állomások felfuzve. A település kommunális fogyasztóinak ellátását szolgáló transzformátor állomások jellemzoen oszlopállomások, a nagyobb ipari, üzemi fogyasztók nagyobb egységteljesítményu épített transzformátor állomással rendelkeznek.

A fogyasztói transzformátor állomásokról táplált kiefeszültségű hálózatról történik közvetlen a fogyasztói igények kielégítése. A kiefeszültségű hálózat oszlopokra szerelten került kivitelezésre, jellemzoen szabadvezetékes formában.

A tervezett új kijelölt lakótelkek, a meglevo beépítés várható igénynövekménye által fellépo többlet villamosenergia igény a tervezés távlatában 300 kW-ra, míg hosszú távon 700 kW-ra prognosztizálható. Ezt a többlet vízigényt az ÉDÁSZ Rt. a meglevo hálózatról és a bázisairól ki tudja szolgálni. Az új lakóterületek kiszolgálására új transzformátor állomások telepítése szükséges. Mind a közép, mind pedig a kiefeszültségű hálózatokat már földkábelekkel javasoljuk kiépíteni.

A település közvilágítása szinte az egész településen a kiefeszültségű hálózat tartóoszlopaire szerelt lámpafejjel történik. A településre jellemzo, hogy minimális mértékű a megvilágítás. Éppen csak a közlekedés biztonságát elégíti ki.

Földgázellátás

A település földgázellátásának üzemeltetoje a KÖGÁZ Rt.

Halimba földgázellátó hálózata az Ajkai hálózati rendszer felol ellátott, az ellátásra egy nagyközépnomású vezeték épült ki Ajka nyugati részei felol.

Ez a nagyközépnomású földgázvezeték táplálja be a település északkeleti részén, a külterületen üzemelo gázfogadó és gáznyomáscsökkento állomást. Ez az állomás tekintheto a település gázellátásának táppontjául.

A Halimbai gázelosztó hálózat alapvezetéke a Kossuth Lajos utcai NÁ 110-es méretű vezeték, errol ágaznak le az NÁ 63-as, NÁ 40-es és NÁ 32-es méretű elosztó vezeték

A helyi, egyedi nyomásszabályozóktól induló kisnyomású hálózatról lehet a jelenlegi igényeket kielégíteni. Az egyedi nyomásszabályozók általában az elokertben nyertek elhelyezést, de található hász falsíkjára szerelt nyomásszabályozók is. A helyi, egyedi nyomásszabályozótól induló kisnyomású hálózatról lehet közvetlen az igényeket kielégíteni.

A területfejlesztések megvalósulása következtében a tervezés távlatában 105, míg hosszútávon 210 Nm³/óra többlet földgázigény fog fellépni, amely a meglevo gázfogadó állomásról kielégítheto.

A településen belül az elosztó hálózatot kell továbbépíteni a fejlesztésre javasolt területek irányába.

Elektronikus hírközlés

Vezetékes hírközlési létesítmények

Halimba vezetékes távközlési ellátását jelenleg a Vivendi Telecom Rt. jogutódja, az INVITEL Rt. biztosítja. A Székesfehérvár szekunder központhoz tartozó 49-es körzetszámú Veszprém primer központ Halimba jelenlegi vezetékes távközlési hálózatának bázisa. A település 88-as távhívó számon csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz.

A település vezetékes távközlési hálózata a Veszprém-Tapolca gerincvezetékrol ágazik le, amely a településen keresztülhaladó főút mentén van kiépítve. A település jelenlegi vezetékes távközlési ellátottsága már majdnem teljes körű, azaz valamennyi távközlési igény kielégített.

A településen belüli vezetékes távközlési hálózat a településen belül földkábelekkkel van kiépítve.

Vezeték nélküli hírközlési létesítmények

A távközlési ellátottságot lényegesen növeli a mobiltelefonok használata. Ennek területi korlátja nincs. Halimba valamennyi vezetékek nélküli táv- (Westel, Pannon GSM, Vodafone) és hírközlési szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani.

HALIMBA

Településrendezési terv

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY

LEÍRÁS
2006.augusztus

**KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY
RÉGÉSZETI SZAKTERÜLETI RÉSZ**

HALIMBA

Készült: Halimba településrendezési tervéhez
Megrendelo: Pagony Kft. - Pro Arch. Építész Stúdió
Készítette: Archeosztráda Kft.

A tanulmány tárgya:

Halimba Község Önkormányzata a jogszabályi előírásoknak megfelelően hosszú távra szóló Településrendezési Tervet készített. Ehhez a 2001. évi LXIV. tv. 66. § (2) bekezdés alapján kulturális örökségvédelmi hatástanulmány szükséges, mely a 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet 5. § (2) bekezdés értelmében az 1997. évi LXXVIII. tv. 9. § (3) bekezdése alapján véleményezésre megküldendő tervek kötelező alátámasztó munkarésze. A jelen régészeti tanulmány a rendelkezésünkre bocsátott térképen jelölt területeket foglalja magába.

Jelen munkát (azaz a jelen tanulmány részét és egészét is) a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. alapján szerzői jogvédelem illeti meg. A vagyoni jogok kizárólagos jogosultja az Archeosztráda Kft. A tanulmány vagy annak része sokszorosítása, átdolgozása, az abból való idézés, vagy bármely más formában történő felhasználása csak az Archeosztráda kft. és a szerző előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges. A szerzői jogi jogsértés büntetőjogi és kártérítési következményekkel járhat. A tanulmányt csak annak megrendelője jogosult a szerződésben meghatározott célra felhasználni, de azt nem jogosult átdolgozni, azt mások részére végzett szolgáltatás vagy mások részére készített tanulmány részeként felhasználni. A közölt adatok szerződéstől eltérő célra való felhasználása, a régészeti lelőhelyekre és a régészeti érdeku területekre vonatkozó adatok nyilvánosságra hozása vagy továbbadása harmadik fél számára csak a szerző engedélyével, a 17/2002. (VI.21.) NKÖM rendelet 7. §, valamint a 47/2001. (III.27.) Kormányrendelet szabályai szerint történhet.

Törvényi környezet:

(A vonatkozó hatályos jogszabályok és tartalmuk, azaz a régészettel érintett területeken követendő eljárás, jogok és kötelezettségek)

A régészeti lelőhelyekre, a régészeti kutatásra és a régészeti leletekre vonatkozó főbb jogszabályok:

2001. évi LXIV. törvény – örökségvédelmi törvény

1997. évi CXL. törvény, különösen a 38-49. § - múzeumi törvény

1979. évi 2. törvényerejű rendelet – kulturális javak jogtalan átruházásáról

218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet – szabálysértésekről

149/2000. (VIII. 31.) Kormányrendelet – a régészeti örökség védelméről szóló Európai Egyezmény kihirdetéséről

191/2001. (X. 18.) Kormányrendelet – örökségvédelmi bírságról

190/2001. (X. 18.) Kormányrendelet – Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról

4/2003. (II. 20.) NKÖM rendelet – örökségvédelmi hatástanulmányról

3/2003. (I. 25.) NKÖM rendelet – egyes lelőhelyek védetté nyilvánításáról (példa)

17/2002. (VI. 21.) NKÖM rendelet – kulturális örökség hatósági nyilvántartásáról

3/2002. (II. 15.) NKÖM rendelet – a kulturális örökség védetté nyilvánításának részletes szabályairól

18/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet – régészeti feltárásokról

17/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet – kulturális javak kiviteli szabályairól

16/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet – örökségvédelmi hivatal eljárásrendjéről

18/2000. (XII. 18.) NKÖM rendelet – a kulturális szakértők működési engedélyéről

BTK vonatkozó paragrafusai (216/b, 316, 324, 325. §)

Általában a 2001. évi LXIV. törvény és végrehajtási rendeletei alapján kell eljárni. Ennek alapján a régészeti területeket három kategóriába lehet besorolni:

1. fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhelyek
2. nyilvántartott régészeti lelőhelyek
3. régészeti érdeku területek.

1.) Védett régészeti területek esetében:

2001. évi LXIV. tv. 63. § (2) bekezdés a) pont

A KÖH engedélye szükséges védett régészeti területen bármilyen, a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygató, más hatósági engedélyhez nem kötött tevékenység végzéséhez. A KÖH határozatának hiányában semmilyen munka nem végezhető. Egyéb esetekben a KÖH szakhatóságként jár el. Egyebekben mindenben az adott területre a régészeti védelmet elrendelő miniszteri rendeletben (a korábbiak esetében határozatban) foglaltakat kell követni és betartani.

2.) Nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében:

2001. évi LXIV. tv. 11. §

A régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak.

2001. évi LXIV. tv. 63. § (2) bekezdés a) és (4) bekezdés a) pontjai

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében minden az eddigi használatától eltérő hasznosításhoz, építkezéshez, a talaj bolygatásával járó tevékenység végzéséhez a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal előzetes (szakhatósági, feltárások esetében hatósági) engedélye szükséges.

2001. évi LXIV. tv. 65. § (1) bekezdés

Az engedélyezési eljárás miatt célszerű már a tervezés előtt a Hivatal előzetes nyilatkozatát kérni, hogy az adott beruházáshoz, hasznosításhoz (pl. építkezés, muvelési ág változtatása, halastó kialakítása, stb.) hozzá fognak-e járulni, s ha igen, akkor milyen feltételekkel. Így a később megvalósíthatatlannak minősülő fölösleges tervezés, illetve a feltárás miatt történő nem várt időbeli csúszás és költségnövekedés kiküszöbölhető vagy előre kalkulálható lesz.

2001. évi LXIV. tv. 22. § (1)-(2) bekezdések

A földmunkával járó fejlesztésekkel a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által nyilvántartott régészeti lelőhelyeket – a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – el kell kerülni. Ha a lelőhely földmunkával való elkerülése a fejlesztés, beruházás költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a beruházás máshol nem valósítható meg, a beruházással veszélyeztetett területet előzetesen fel kell tární.

2001. évi LXIV. tv. 22. és 23. §; 18/2001 NKÖM rendelet 14. §

A beruházás feltételeként adott esetben előírt régészeti feltárás költségei mindig a beruházót terhelik, mivel az o érdeke a már ismert lelőhely megbolygatása. A régészeti feltárára vonatkozó szerződést a beruházónak minden esetben a területileg illetékes múzeummal kell megkötnie. Ez általában a megyei, egyes területeken a helyi (városi) múzeum. A szerződés érvényességéhez a Hivatal jóváhagyása szükséges. Magát a feltárást bármelyik, a régészeti feltárások végzésére jogosult intézmény elvégezheti, amennyiben a szerződő felek errol megállapodásra tudnak jutni. A feltárára jogosult intézményeket a *18/2001. (X.18.) NKÖM rendelet 2. §* sorolja fel.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyen a lelőhely jelenlegi használati módját csak akkor kell korlátozni, ha annak folytatásától a lelőhely súlyosan károsodhat, vagy fennáll a megsemmisülés veszélye. Ugyanez vonatkozik az ott a Hivatal hozzájárulásával végzett tevékenységekre is: amennyiben ennek során előre nem kalkulálható örökségvédelmi érdek merül fel, vagy nem várt jelenség mutatkozik, a végzett tevékenységet korlátozni kell. A Hivatalnak a munka felfüggesztése esetén lehetősége van régészeti védelem megindítására, illetve annak megvalósulása esetén kisajátítás kezdeményezésére.

2001. évi LXIV. tv. 82-85. §; 191/2001 Kormányrendelet

A régészeti lelohelyben vagy a leletekben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése büntetendő cselekmény (BTK hatálya alá esik), továbbá örökségvédelmi bírság kirovását eredményezi. A nyilvántartott régészeti lelohelyek a III. kategóriába tartoznak, vagyis a bírság a kötelezettségszegés vagy a károkozás mértéke szerint 10 ezer forinttól 25 millió forintig terjedhet.

3.) Régészeti érdeku területek, továbbá valamely tevékenység során bárhol újonnan észlelt régészeti lelohely elokerülése esetében:

2001. évi LXIV. tv. 7. § 14. pont

Régészeti érdeku területnek számít minden olyan területrész, ahol régészeti lelohely elokerülése várható vagy feltételezhető. Így ide kell sorolni minden talajbolygatással járó tevékenység végzésére kiszemelt területet is. E területekre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a beruházás során nem várt módon elokerülő régészeti leletekkel és objektumokkal fedett területekre. Az ilyenkor követendő eljárásban a helyi önkormányzat is feladatot kap.

2001. évi LXIV. tv. 24. és 25. §; 18/2001 NKÖM rendelet 15. §

Amennyiben ezeken a nem ismert és így hivatalosan nyilván nem tartott régészeti lelohelyeken régészeti jelenség vagy lelet kerül elő, a végzett tevékenységet abba kell hagyni, és a helyszín vagy lelet orzése mellett értesíteni kell a jegyzőt, aki a területileg illetékes múzeum és a KÖH szakmai bevonásáról köteles gondoskodni. A bejelentési kötelezettség a felfedezőt, az ingatlan tulajdonosát, az építőt és a kivitelezőt egyaránt terheli! A múzeum 24 órán belül írásban köteles nyilatkozni a munka folytathatóságáról. A szükséges beavatkozás költségeit (amennyiben idoközben a KÖH nem regisztrált lelohelyet a helyszínen) a feltárással járó jogosult intézmény köteles állni.

2001. évi LXIV. tv. 26. §; 18/2001 NKÖM rendelet 16. §

A lelet, illetve a lelohely bejelentőjét jutalom illeti meg, amely nemesfémek esetében nem lehet kisebb a beszolgáltatott lelet nemesfémtartalmának piaci értékénél. A nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelohelyben vagy az onnan származó leletekben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése ugyancsak büntetendő cselekmény (BTK hatálya alá esik).

4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet

A Hivatal a rendeletben foglalt esetekben és tartalommal örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséhez kötheti szakhatósági állásfoglalásának megadását. Ez lényegében a már ismert lelohelyek esetében a nagyobb felületet érintő, 1 hektár területet vagy 500 m² épület-alapterületet meghaladó méretű, illetve bizonyos nyomvonalas létesítményekre, vízügyi létesítményekre, bányatelkekre és tereprendezésre vonatkozó beruházásokra érvényes bármely területen. A tanulmány elkészítése a beruházót terheli, készítésére a nevezett rendeletben feljogosítottak vállalkozhatnak.

A *2001. évi LXIV. törvény 66. § (2) bekezdés* alapján készítendő hatástanulmányok tartalmi követelményeit részletesen tartalmazza a *4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet* melléklete. Ugyanezen rendelet értelmében a hatástanulmány régészeti szakterületi részét csak felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező személy készítheti. A hatástanulmány készítője jogosultságán túl egyben nyilatkozik arról is, hogy a tervezett megoldás megfelel az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak.

A 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet melléklete szerinti tartalmi követelmények:

1. Vizsgálat (értékelés)

a.) történeti leírás, régészeti örökség

Különböző földmunkák és bányászati tevékenység során az 1920-as évektől kezdve láttak napvilágot régészeti leletek. A lelőhelyek egy részén leletmentést is végeztek. Különösen fontosak Török Gyula ásatásai, amelyek nagy avar és egy igen fontos kora Árpád-kori köznépi temető teljes feltárását eredményezték. 1968-ban a készülő régészeti topográfia számára Füzes Miklós és Horváth László végzett terepbejárást. A kötet 1970. évi megjelenése után nem került sor régészeti kutatásra a község területén.

2005. kora oszén munkatársunk állapotfelmérő helyszínelést, terepbejárást végzett. A már korábban ismert lelőhelyek hitelesítésén túl új lelőhelyeket is felfedezett. Munkája eredményeként a hatástanulmányt a lelőhelyek aktuális állapotának ismeretében tudtuk elkészíteni.

Jelenleg 16 halimbai régészeti lelőhelyet ismerünk. Ez a településre alkalmas területeket figyelembe véve jó reprezentációs értéket képvisel, a jövőben még további 6–7 lelőhely elobukkanására lehet számítani.

Halimba falut magyar névadással első birtokosáról nevezték el. Első említését 1326-ból ismerjük. A középkorban az Essegvári családé volt. A törökkor elején elnéptelenedett, 1545-ben már pusztá, csak 1733 körül települt újra. Szent Kozma és Damján tiszteletére emelt templomát 1341-ben említik először. A mai katolikus templom körül talált sírok a középkori templom körüli temetőre utalhatnak.

(A régészeti és történeti összefoglalást a rendelkezésünkre álló szakirodalmi és múzeumi adatok alapján készítettük el. A forráshelyeket kívánságra pótlólag mellékeljük a hatástanulmányhoz.)

b.) természet, táj, tájhasználat – településhálózat és településszerkezeti összefüggések

A település külterületén a szántóföldek visszaszorultak, ennek ellenére több ismert régészeti lelőhely szántott területrészekre esik. Magas a gyepes területen található lelőhelyek aránya. Néhány lelőhely bányászat során látott napvilágot. Halimba a Déli-Bakony szélén települt meg. A vizeit összegyűjtő Kígyós-patak és a Padragi-víz a Marcal vízgyűjtőjéhez tartozik. Ezek a természetföldrajzi tényezők határozták meg a kezdetektől egészen a legutóbbi időkig a falu településhálózatban elfoglalt helyét és kapcsolatrendszerét. A község középkori elozmányának településszerkezetét nem ismerjük.

c.) településkép és utcaképek

Az építészeti-muемléki értékvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

d.) településszerkezet és területhasználat

Az építészeti-muемléki értékvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

e.) településkarakter: telekszerkezet és telekhasználat, beépítési mód és épülettípusok

Az építészeti-muемléki értékvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

f.) védettségek

Halimba

Örökségvédelmi hatástanulmány

- régészetiileg védett területek:

A település közigazgatási határain belül külön rendeletben régészetiileg védetté nyilvánított lelohely nem található.

g.) az örökségi értékek elemzése

- nyilvántartott régészeti lelohely és környezete:

A község közigazgatási területe a késő bronzkortól kezdve csaknem minden korszakban lakott volt. Jelenleg az alábbi korú és jellegű lelohelyekről van ismeretünk.

Kor	Jelleg
Oskor általában	Telepnyomok
Késő bronzkor (urnamezős kultúra)	Telepnyom
Kora vaskor (keleti Hallstatt-kultúra)	Temetkezés
Késő vaskor (kelta)	Temetkezés
Római kor	telepek, szarkofág, érmek
Népvándorlás kor (kora avar kor – késő avar kor)	Temető
Népvándorlás kor (késő avar kor)	Temetkezés
Honfoglalás kor – kora Árpád kor	Temető
Árpád-kor	Telepnyomok
Árpád-kor – késő középkor	Telepnyomok, templom
Késő középkor	falu, templom, telepnyomok
Ismeretlen kor	Temetkezés

A régészeti lelohelyek jellegéből adódóan a pontos lokalizáció, még inkább pedig a pontos kiterjedés általában nem határozható meg pusztán a felszíni jelenségek alapján. A beépített vagy felszíni kutatásokra egyéb okok miatt alkalmatlan területeken véletlenszerűen előkerült leletek esetében többnyire nincs lehetőség a lelohely kiterjedésének megállapítására. Az adattári és szakirodalmi adatok, valamint az elvégzett helyszíni beazonosítások alapján jelenleg az azonosított lelohelyekkel érintett területek az alábbiak (lelohelyenként a helyrajzi számok).

Megjegyzendő, hogy a Megbízótól kapott térkép kataszteri adatai felvételének idejét nem ismerjük, ezért a helyrajzi számok egy részének érvényességét illetően kétség merülhet fel. **A településszerkezeti terv jóváhagyása előtt feltétlenül ellenőrizni kell az alább megadott helyrajzi számokat! Ennek hiánya súlyosan veszélyeztetheti a régészeti örökség elemeinek megőrzését!**

- 1.) 062/3, 5-8, 21-24.
- 2.) 193-194.
- 3.) 078.
- 4.) 065/6.
- 5.) 065/6.
- 6.) 036/16.
- 7.) 311-315.
- 8.) 042/18.
- 9.) 257.

- 10.) 087/14.
 11.) 087/13-14.
 12.) 078.
 13.) 02.
 14.) 04/1.
 15.) 058/6.
 16.) 058/9.

régészeti érdeku terület:

Mivel a nyilvántartásban szereplo lelohelyek többségének a kiterjedése a felszíni jelenségek alapján csak hozzávetolegesen volt megállapítható, a környezetüket, továbbá azokat a területeket, ahol a földrajzi adottságok és az adatgyűjtés során szerzett információk alapján jelenleg ismeretlen lelohelyek feltételezhetők, régészeti érdeku területként kell kezelni.

A halimbai régészeti lelohelyek a Kígyós-patak felső szakasza közelében és a Padragi-víz völgyére lejtő területeken helyezkednek el. Egy lelohely az ártérből alig kiemelkedő helyen van. A hasonló adottságú területek alkalmasak voltak az emberi megtelepedésre, ezért a két patak egykori ártere melletti 6–700 m széles sáv, a bel- és külterületen egyaránt, a jelenleg ismert régészeti lelohelyeken kívüli részeken is régészeti érdeku terület.

h.) területhasználat és területi állapot a kulturális örökség összefüggésrendszerében

A jelenlegi területhasználat és területi állapot (mezogazdasági művelés, azon belül többnyire szántás, belterületen a fokozott emberi tevékenység) a kulturális örökség régészeti elemeit nagymértékben érinti.

A lelohelyek megoszlása művelési ágak szerint			
Művelési ág	Lelohelyek száma	%	Megjegyzés
Szántó	6	37	
Gyep, rét	5	31	
Bánya	3	19	
Belterület	3	19	

(A különböző területhasználati ágak között megoszló lelohelyek több helyen is szerepelnek, számuknak és a százalékuknak az összege ezért magasabb az összes lelohely számánál és 100 %-nál.)

A régészeti lelohelyeket a talajművelés és a különböző belterületi tevékenység súlyosan károsította és továbbra is veszélyezteteti. Az ismert lelohelyek esetében a tájékozatlanság és a tájékozódás lehetőségének elmulasztása (!) következtében ez már eddig is nagyfokú pusztítást okozott. Amennyiben a mezogazdasági területeken fennmarad az intenzív talajforgató művelés (vagyis a szántás), akkor ez a pusztulás is folytatódik, hosszú távon pedig megsemmisüléshez vezet.

2. Változtatási szándékok

a.) településhálózati és tájhasználati változás

A Megbízótól kapott térkép nem tartalmaz régészeti lelohelyet érintő településhálózati és tájhasználati változást.

b.) településszerkezeti, területhasználati és beépítettségi változás

A Megbízótól kapott térkép nem tartalmaz lelohelyet érintő településszerkezeti, területhasználati változást. Beépítettségi változtatási szándékot gazdasági kereskedelmi terület létesítése jelent (l. még a 3. d.) pontnál).

c.) infrastrukturális változás

A Megbízótól kapott térkép nem tartalmaz lelohelyet érintő infrastrukturális változást.

d.) népesség, életmód, társadalom, kultúra változása

Nem kaptunk erre vonatkozó adatot.

3. Hatáselemzés a különböző hatásterületek kijelölésével (hatásvizsgálat és javaslatok)

a.) történeti településhálózati következmények

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

b.) természeti, táji hatások

A régészeti lelohelyekre új természeti vagy táji hatások nem várhatók.

c.) településkép feltárulásának változásai

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

d.) régészeti emlékek feltárhatóságának, megmaradásának, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei

A Halimba község területére eso nyilvántartott és azonosított lelohelyek a vizenyos helyekbol kiemelkedo területeken helyezkednek el. A fentebb körvonalazott régészeti érdeku területeken is számolni kell jelenleg nem ismert régészeti lelohelyek váratlan elokerülésével. A nyilvántartott lelohelyek nagyobb része külterületre esik. Ezek egy része szántó (10–14. és részben az 1. lelohely) így régészeti szempontból veszélyeztetett. Belterületre vagy részben beépített területre három lelohely esik, amelyek a fokozott emberi tevékenységek károsító következményeinek vannak kitéve (2, 7, 9. lelohely). A bányászat során napvilágot látott lelohelyek feltárása megtörtént, ezekkel nincs további teendo.

Fokozott régészeti védelemre tett javaslat megfontolását jelenleg egyik lelohely esetében sem javasoljuk. Amennyiben a jövőben ilyen igény felmerül, a védelemre bárki nyújthat be kezdeményezést a KÖH területileg illetékes irodájához vagy a KÖH Nyilvántartási és Tudományos Igazgatóságához. A szükséges jogi eljárásról a KÖH tud további információval szolgálni.

A helyi, önkormányzat által rendeletben kimondott régészeti védelemnek csak abban az esetben van értelme és létjogosultsága, ha az egyes területek számára az éppen hatályos jogszabályokban biztosítottnál erősebb védelmet garantál. Ez különösen a régészeti érdeku területek esetében jelenthet átmeneti megoldást arra az idoszakra, amíg az érintett terület régészeti lelohellyel való érintettsége egyértelműen kiderül, de a miniszeri rendeletben megjelenő védelem kimondásáig a veszélyeztetett területen is átmeneti megoldást jelenthet. A településen helyi védelemre jelenleg nem javasolunk területeket, de az összes lelohely esetében a teljes építési tilalom kimondása jelentősen segítené a régészeti örökség elemeinek a jövő generációi számára való fennmaradását.

Bár több lelohely esetén megállapítható annak veszélyeztetettsége és hosszú távon való károsodása, esetleges feltárásuk tervezését egyik esetben sem javasoljuk. Beruházások esetén azonban megelőző régészeti kutatásra lehetőség van a nyilvántartott lelohelyeken, régészeti érdeku területeken vagy a községhez tartozó bármely, régészetileg nem nyilvántartott területen pedig újabb régészeti emlékek elkerülése esetén mentő feltárás végzése szükséges.

Régészeti szempontból alapvetően fontos, hogy minden egyes nyilvántartott lelohelyet érintő munkálat esetében, továbbá minden olyan esetben, amikor váratlanul régészeti lelet vagy jelenség kerül elő, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt (KÖH) értesíteni kell (ez utóbbi esetben a területileg illetékes múzeum értesítésével párhuzamosan). Tekintettel azonban a törvényi szabályozásra, mely szerint a beruházások esetében a szükségessé váló régészeti feltárások költségét a beruházónak kell állnia, valamint a váratlanul elkerülő lelohelyek kapcsán szükséges mentő feltárások által okozott időkiesésre egy-egy beruházás során, a nem kellemes motivált felek miatt a gyakorlatban továbbra is számolni kell a régészeti jelenségek egy jelentős részének dokumentálatlan pusztulásával. Ennek elkerülése érdekében szükséges az előrelátó tervezés, valamint a fejlesztések során a régészeti pluszköltségek tervezése.

A régészeti lelohelyek megmaradása nagyban függ attól, hogy a jelenlegi veszélyeztetés folytatódik-e, vagy a lelohellyel érintett földrészleteken más, bolygatással nem járó művelésre vagy hasznosításra térnek át. A szántás – különösen a mélyszántás, a talajlazítás – folyamatos állapotromlást okoz az érintett lelohelyekben, tartós, több évtizedes ilyen jellegű használat során pedig teljes megsemmisüléssel fenyeget. Ezekben a területeken a szántóként való használatot, mint az eddigi használati módot, az esetek többségében korlátozni ugyan nem szükséges, de javasolt a művelési ág megváltoztatása olyan módon, hogy az a lelohelyek tartós és további romlással nem járó fennmaradását garantálja: javasolt a gyep művelési ág és ennek megfelelően a füvesítés utáni kaszálóként vagy legelőként való hasznosítás bevezetésének megfontolása. A gyep, rét, legelő művelések a régészeti lelohelyek állapotának háborítatlan megőrzése szempontjából kifejezetten kedvezőek. Épp ezért törekedni kell e felületek megőrzésére és lehetséges kiterjesztésére a régészeti lelohelyeken és környezetükben.

A lakott vagy más módon beépített területeken az emberi tevékenység az átlagosnál is jobban veszélyezteti a földben rejlő régészeti emlékményt. A 2, 7. és 9. lelohely esetében ezért külön figyelmet kell fordítani a területhasználattal kapcsolatos bármilyen, akár minimális változtatásra is.

Bármilyen újabb beruházás (pl. alagsóvezetés, melioráció, talajlazítás, csatornaásás, homok-, agyag-, vagy földbányászás, magas- vagy mélyépítés, útépités, stb.) jelentős károkat okozhat a lelohelyeken, ezért ezek a tevékenységek minden esetben a Hivatal előzetes szakhatósági engedélyéhez kötöttek. A Hivatal saját hatáskörében mérlegeli a tervezett beruházás és az általa a régészeti örökségben keletkező visszafordíthatatlan folyamatok arányát, viszonyát, majd a jogszabályokkal összhangban ezek alapján engedélyezi, kikötésekkel (pl. a beruházó költségére történő megelőző feltárás vagy régészeti felügyelet elrendelésével) engedélyezi, vagy elutasítja az engedélykérelmet. Mindezek alapján a lelohelyekkel érintett területeket érdemes a gazdasági/ipari vagy építési területek kijelölésénél melegezni.

A megbízótól kapott Halimba településrendezési terv, település szerkezeti terv című térkép alapján a fejlesztésre kijelölt területek egy régészeti lelohelyet érintenek. **A terv módosulása esetén a végleges változat elfogadása előtt észrevételeinket is értelem szerűen módosítanunk kell.** Általában legcélszerűbb a létesítmények számára régészeti szempontból nem érintett területet kijelölni. Régészeti lelohelyre tervezett helyen történő megvalósításhoz mindenképp a Hivatal szakhatósági hozzájárulására van szükség. Még abban az esetben is, ha igazolható, hogy a beruházás máshol nem, vagy csak a költségek aránytalan megnövekedésével valósítható meg, a Hivatal hozzájárulása akkor is csak megfelelő kikötésekkel (próbafeltárás, teljes megelőző feltárás stb.) várható. Ennek idő- és pénzügyi vonatkozásával ezért már a tervezéskor számolni kell.

A változással érintett lelohely: A belterület északi szomszédságába tervezett gazdasági kereskedelmi terület lefedi az 1. lelohely nagy részét, ahol intenzív római kori és középkori település felszími nyomait lehetett megfigyelni. A Hivatal részéről minden bizonnyal az érintett terület egészére kiterjedő megelőző feltárás elrendelése várható.

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a településrendezési tervben jelenleg nem szerepelnek régészeti lelohelyet érintő további fejlesztések. A jövőben esetleg felmerülő szándékokkal kapcsolatban azonban megjegyzendő még, hogy kert, szőlő, vagy gyümölcsös kialakítása, illetve erdő telepítése is többnyire jelentős veszélyt jelenthet a régészeti lelohelyre nézve, ugyanis a szőlő és kertműveléshez, illetve az erdőgazdálkodáshoz általában kapcsolódó műveletek (pl. rigólirozás, szőlőirtás, új ültetvény telepítése, fásítás, tuskózás) a lelohelyek részbeni bolygatásával vagy megsemmisítésével járhatnak. E tevékenységeket ezért lehetőleg kerülni kell. A jelenlegi területhasználatok módosítását ezért javasolt a KÖH előzetes állásfoglalásának beszerzéséhez kötni.

A belterületi, vagy egyéb beépített területrészekben azok az építési munkálatok, melyek a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygatják (pl. ház-, pince-, vagy kerítésalap ásása, közművek vezetése, tereprendezés, oszlopállítást, fásítás, árokásás, útépités, stb.), ugyancsak veszélyeztető forrásnak minősülnek. Ezért a jövőben a beépített területeken esetleg lokalizált lelohelyek területén az ilyen jellegű beavatkozásokat (a talaj bolygatásának mértékétől függetlenül) a KÖH előzetes engedélyéhez kötik a jogszabályok.

A régészeti érdeklődésű területek közül a belterületen elhelyezkedőkre különösen vonatkoznak az előző bekezdésben leírtak. A külterületen fekvő régészeti érdeklődésű területek esetében a hatások is nehezebben kalkulálhatók. Nem tudni például, hogy egy adott területen a felszín azért nem tartalmaz jelenleg lelohelyre utaló leleteket, mert a bolygatás nem érte el eddig az ehhez szükséges mértéket, vagy éppenséggel már teljesen megsemmisítette a jelenségeket. A jelen

használattól ezért eltérni nem kell, jelenségek, vagy leletek észlelése esetén azonban a jogszabályok által előírt tennivalókon túl értesíteni kell a Hivatalt is, hogy a lokalizáció alapján a lelohelyet fel tudja venni a nyilvántartásába. A lelohely jellegétől függően a további teendőket a Hivatal tudja majd meghatározni. Amennyiben ezeken a területeken belül azonosítani sikerül a konkrét lelohelyeket, azokra a továbbiakban a nyilvántartott régészeti lelohelyekre vonatkozó szabályok és eljárások vonatkoznak. Újabb földmunkával járó beruházás vagy változtatás ezért egyik ilyen területen sem javasolt.

Egy-egy nagyobb területet érintő beruházás esetén – így esetleges útépités, zöldmezős beruházás nyomvonalának, helyének végleges meghatározását megelőzően – célszerű külön hatásvizsgálat készíttetése. Az elsősorban úgy nevezett non-destruktív metodológiák (légi fényképezés, teljes felületet érintő szisztematikus terepbejárás, geofizikai felmérés), esetleg szondázó kutatások alkalmazásával a lelohelyek azonosítása, kiterjedése és jellege viszonylag jól meghatározható. A terv véglegesítését megelőzően, saját megrendelésre készített hatásvizsgálat révén ugyanis elkerülhető, hogy a terv az engedélyezési fázisban a Hivatal által elutasításra, vagy nem várt mértékben módosításra kerüljön. A hatásvizsgálat beruházó általi elkészíttetését ugyanakkor a jogszabályokban meghatározott esetekben a Hivatal is elrendelheti. Egy-egy konkrét tervezés megkezdésekor ezért mindenképp értesíteni kell a KÖH területileg illetékes irodáját.

Amennyiben a lelohelyeken és régészeti érdeku területeken kívül kerülne elő lelet vagy jelenség, akkor a korábban részletesen is leírt jogszabályok szerint kell eljárni.

A lelohelyek közül jelenleg egyiket sem javasoljuk régészeti bemutatóhely kialakítására.

e.) történeti térbeli rendszerek alakulása

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

f.) muemléki együttesek, muemlékek eszmei, használati és esztétikai jelentőségének alakulása a tájban, településszerkezetben, épített környezetben, a település életében

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

g.) muemlékek megújításának és fenntarthatóságának gazdasági esélyei

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

h.) településkarakter változásának hatásai

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

i.) környezeti terhelések és az épített örökség muszaki állapotának összefüggései

Az építészeti-muemléki hatásvizsgálat része, nem tárgya a régészeti szakterületi résznek.

j.) folyamatok iránya, visszafordíthatósága

A jelenlegi károsan ható folyamat (talaj bolygatása) a fokozatos állagromlást jelenti a lelohelyek számára. E folyamat elméletileg visszafordítható lenne, ha a területeken a talajmuvelést a már felvázolt módon megváltoztatnák. Ehhez a helyi adminisztráció (Önkormányzat), a szakemberek (KÖH, Megyei Múzeum) és az érintett magánszemélyek vagy vállalkozások konstruktív együttműködése szükséges. Ellenkezo esetben a folyamat megfordíthatatlannak látszik és elobb vagy utobb menthetetlenül a régészeti lelohelyek teljes megsemmisüléséhez vezet.

k.) kárenyhítés lehetősége, költsége, illetve ellentételezésének lehetőségei

A jogszabályok nem írnak elo kárenyhítési vagy ellentételezési kötelezettséget arra az esetre, ha egy terület tulajdonosát az eloírások vagy a jogszabályból eredo kötelezettségei miatt hátrányok érik. Ugyanakkor a kárpótlás lehetőségét nem is zárja ki semmi, így ez minden esetben az érintett felek megegyezésétol függ.

A régészeti lelohellyel érintett ingatlanok esetében megvizsgálandó annak lehetősége, hogy a Nemzeti Földalapba való felajánlásért cserébe onnan másik, azonos értékű ingatlan formájában történjen ellentételezés.

Összefoglaló

Halimba területén nagyszámú régészeti lelohelyet tartunk nyilván, amelyek az emberiség és a magyarság történetének, települési viszonyainak, életmódjának fontos bizonyítékai. Bármilyen településszerkezeti, területhasználati változtatás, infrastrukturális vagy egyéb beruházás tervezése esetében kiemelt figyelmet kell fordítani a földben rejlo régészeti emlékanyagra, legyen szó nyilvántartott régészeti lelohelyrol vagy régészeti érdeku területrol. A kedvezo településcsrajzi adottságok miatt régészeti leletek váratlan elokerülése a település területének nagy részén várható, ez esetben pedig mindenki részérol elvárható a törvények tiszteletben tartása és a nemzeti kulturális örökség iránti megfelelo megbecsülés.

Akárcsak a belterület esetében, a külterületi fejlesztések tervezésénél is érdemes figyelembe venni a nyilvántartott lelohelyeket, az itt elokerülő régészeti emlékek léte, illetve szükségszeru feltárása ugyanis lelassíthatja vagy megakadályozhatja a tervbe vett beruházások létrejöttét. Tanácsos tehát a régészeti lelohelyeket és régészeti érdeku területeket kihagyni a nagyobb szabású fejlesztési tervekbol. Amennyiben ez nem lehetséges, hosszan elhúzódó feltárásokkal kell számolni.

Régészeti érintettség és a tervezés:

A talaj bolygatásával járó tevékenységek során régészeti szempontból kiemelten vizsgálandó területek általában véve a tervezett aszfaltos utak építésével érintett területek, belterületbe vonni kívánt új területek, gazdasági hasznosításra kiszemelt területek, egyéb beépítésre szánt területek, ill. az erdosíteni vagy vízzel elárasztani tervezett földrészletek és a feltöresre kijelölt rétek. Ezekben a területeken beruházás tervezése esetén, már a tervezés legelején javasolt a Hivatal elozetes állásfoglalásának beszerzése. Ebben a hivatal nyilatkozni tud arról, hogy az

érintett területen idoközben vett-e nyilvántartásba régészeti lelohelyet, illetve hogy az adott beruházás megvalósításához hozzá fog-e járulni, és ha igen, akkor milyen feltételekkel. A Hivatal állásfoglalásának kialakításához a 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelettel összhangban elrendelheti örökségvédelmi hatástanulmány elkészíttetését.

A jelen hatástanulmány a készítés idopontjában rendelkezésre álló adatok alapján készült. A község területén idoközben elokerulo lelohelyekrol a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal vezet közhiteles nyilvántartást. Javasolt minden tervezett beruházás előtt a lelohellyel való érintettségrol idoben meggyozodni.

A HÉSZ-be javasolt szövegrész

“Régészeti érintettség esetén a 2001. évi LXIV. törvény és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek alapján kell eljárni.

A fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelohelyeken a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal az adott ügy típusától függően hatóság vagy szakhatóság.

Minden nyilvántartott régészeti lelohelyet érintő, a talaj bolygatásával járó tevékenység, továbbá muvelési ág megváltoztatásának szándéka (különösen gyepl feltörése vagy tuskózás) esetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal elozetes (szakhatósági) engedélye szükséges.

A régészeti érdeku területeken tervezett munkálatok esetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal véleményező szervként kötelezően be kell vonni még a tervezés fázisában.

Minden olyan esetben, amikor lelet vagy jelenség kerül elő, a területileg illetékes múzeumot és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt értesíteni kell és a továbbiakban a múzeum nyilatkozatának megfeleloen kell eljárni.

Régészeti lelohelyeken a nagy felületeket érintő beruházások előtt a Hivatal hatásvizsgálat készítését írhatja elő.

A régészeti örökséget érintő kérdésekben a rendezési tervhez készített hatástanulmányban foglaltak az irányadók.”

Budapest, 2005. október 7.

dr. Torma István

NYILATKOZAT

Alulírott, **Torma István**, régész, nyilatkozom, hogy a 4/2001 (II. 20.) NKÖM rendelet 6. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti előírásnak megfelelően szerepelek az adott örökségvédelmi területre vonatkozó szakértoi névjegyzékben (a régészeti lelohelyvédelem szakterületen), valamint a nevezett jogszabályi hely (2) bekezdésében foglalt előírásnak megfelelően rendelkezem régész szakirányú felsőfokú végzettséggel.

Régész diploma száma: 452/1964. (ELTE-BTK)

Szakértoi engedély száma: 2.2.2/19/2002. Sz-20/2002. (NKÖM)

Az általam ellenjegyzett örökségvédelmi hatástanulmány (Halimba), illetve annak általam jegyzett részei az örökségvédelmi jogszabályokkal és a hatósági előírásokkal összhangban készültek, a tanulmányban szereplő tervezett megoldásokra vonatkozó javaslatok azoknak mindenben megfelelnek.

Budapest, 2005. október 7.

dr. Torma István

Halimba

Örökségvédelmi hatástanulmány

**KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY
ÉPÍTÉSZETI ÉS TÁJI-, TERMÉSZETI ÖRÖKSÉG SZAKTERÜLETI RÉSZ**

HALIMBA

Készült: Halimba településrendezési tervéhez
Készítette: Pagony Kft. - Pro Arch. Építész Stúdió

Kulturális Örökségvédelemi Hatástanulmány

Elozmények

Az Örökségvédelmi hatástanulmány elozményeként Halimba település képviselo testülete a rendelettel jóváhagyta a Településfejlesztési Konceptiót. A Településszerkezeti és Szabályozási terv ezt követoen egy ütemben készül, ennek részét képezi ez a tanulmány.

Az elozetes hatósági egyeztetés folyamán a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Keszthelyi Regionális Irodájának elozetes véleményében rendelkezésünkre bocsátotta a tervezési területen nyilvántartott muemlékek és a jelenlegi adatok szerint nyilvántartott régészeti lelohelyek listáját és elhelyezkedését (lásd melléklet).

Az Örökségvédelmi hatástanulmány táj- és természetvédelmi munkarészének elkészítéséhez a Nemzeti Park Igazgatóság, a Közép-dunántúli Környezetvédelmi Felügyelet, és a települési önkormányzat adott segítséget.

Az önkormányzattal együttműködve és a tervi elozményeket feldolgozva számba vettük a helyi védelem alatt álló épített és természeti értéket, és kiegészítettük azokkal a védendo elemekkel, amelyek a település vonzerejét jelenthetik.

A hatástanulmányt az Archeosztráda kft. által készített régészeti tanulmány, az elozetes egyeztetések során feltárt adatok és a helyszín megismerése alapján állítottuk össze.

Településszerkezet és tájhasználat alakulása

o A település történelme

Halimba község Veszprém megyében a Déli-Bakony és a Kisalföld találkozásánál, Ajkától 13-km-re található. Lakóinak száma 1200 fo körül mozog.

A település határában gazdag régészeti lelohelyeket tártak fel. A kelta lakókhöz köthetok a kora vaskori halmok és leletek. Késó római temetot tártak fel a 4. századból, a Cseres duloben 932 síros temetkezési helyet regisztráltak, mely valószínűleg a 10-12 században köznepi temeto volt. A Szélesvölgyben 6-9 századi avar temeto került a felszínre 486 sírral, felette pedig egy 11. századi egykori falu nyomai láthatók. Ezen régészeti területek a település külterületén elszórtan helyezkednek el, és – leginkább a bányászati tevékenység hatására – nagyrészt már feltárássra kerültek.

A honfoglaló magyarok leigázták az itt éloket és a település lassan hun és magyar településsé alakult át. A község legrégebbi épületei a Macskahegy utcában (ma Béke utca) álltak. Néhány sokáig megmaradt háza élo fára épült. A hegylábánál meghúzódó egykori település központja a mai római katolikus templom és a kúria környékére tehető.

Halimba első írásos említése Halymba formában, 1326-ban történt. A középkorban az Essegvári család csékuti birtokához tartozott, majd a török hódoltság idején elnéptelenedett, 1545-tól lakatlan pusztaként említik.

A település újrakedése az 1730-as évekre tehető, amikor az útkereszteződésben kialakul az I. katonai felmérés térképén is látható hagyományos L alakú szerkezet. Ez a mag fejlődik tovább a klasszicizmusban, központjában megépül 1820 körül a ma muemléki védettség alatt álló nemesi kúria (a ház úrasszonya volt 1825-tól haláláig, 1849-ig Berzsenyi Lídia, Berzsenyi Dániel leánya). Ekkoriban a lakosságot többnyire földnélküli napszámosok tették ki, akiknek a gyenge talaj csak szegényes megélhetést biztosított. 1828-1949-ig a lakosság és a falu nagysága alig változik, igen kis településnek mondható.

A szegénységet a szomszédos településeken nyitott bányák munkaero-kereslete enyhítette, a Nyirádi-medencében megindult a bauxit-kitermelés, és a település az ipartól függő lakóövezetté kezdett alakulni.

Bár 1908 óta tudták, hogy az északi területeken jelentős ásványkincs található, a környező bányák tulajdonosainak hatására Halimbán csak 1951-ben tárták fel az első bányát. A település minőségi és mennyiségi gyarapodása is ekkor indul meg, az 1950-es években lakóterület szinte megkétszereződik. 1952-1954 között 79 bányászlakás épült, legrégebben az ikres kialakítású, önálló városrészként intézményekkel és szolgáltatásokkal ellátott Bányász és Rákóczi utca, majd a település arculatára ma is jellemző kertvárosias, családi házas jellegű beépítés. 1961-ben megnyitották a második bányát, végül 1973-ban a harmadikat, mely Európa egyik legnagyobb kapacitású bányája lett. Az egykori gazdálkodó falu a bányászat kertvárosává vált a XX. század második felében.

Ma már az egykor jelentős Halimba III. bányában erózió csökkenőben van a kitermelés, a bauxitbánya további működését a most kiépítés alatt álló új bánya megnyitása biztosítja, így még évekig megmarad a település bauxithoz és a bányászathoz fűződő kapcsolata.

o Tájtörténet

Halimba két teljesen eltérő karakterű tájegység találkozásánál helyezkedik el. Déli, délkeleti irányból a Déli-Bakony védelmét élvezi. A település teljesen ráhúzódtott a hegylábra, zavartalanul hagyva maga előtt elterülni a Kisalföld délkeleti nyúlványait. Így az évezredek során kialakult medence peremén foglal helyet. Az alsó részeken mindig vizes rétek terültek el.

Jelentős szerkezeti elemként fontos megemlítenünk a Déli-Bakony vonulataiban karakteresen kirajzolódó, északnyugat-délkelet irányultságú eroteljes hasadékokat. Ezek a völgyek történelmileg sokszor nyújtottak menedéket a lakosságnak a betörő hódítókkal szemben.

Az említett hasadékok jelölték ki a főbb kereskedelmi utakat például Tapolca irányában. Mára ezek a történelmi idők óta létező nyomvonalak alig használtak, csupán gyalogosan és kerékpárossal járhatók.

A hegylábú részek gyéren beerdosültek. Az erdőfoltokat legelők tagolják. A nagyobb összefüggő, megközelítően sík területek mezogazdasági hasznosításúak. Itt szántók és legelők találhatók.

A táj alakulásában, fejlődésében meghatározó szerepet kap a bányamuvelés, melynek felhagyott gödrei helyenként spontán rehabilitálódtak, beerdosültek, egy részük rekultiválásra vár.

Halimba

Örökségvédelmi hatástanulmány

o Településszerkezet és tájhasználat alakulása a katonai térképeken

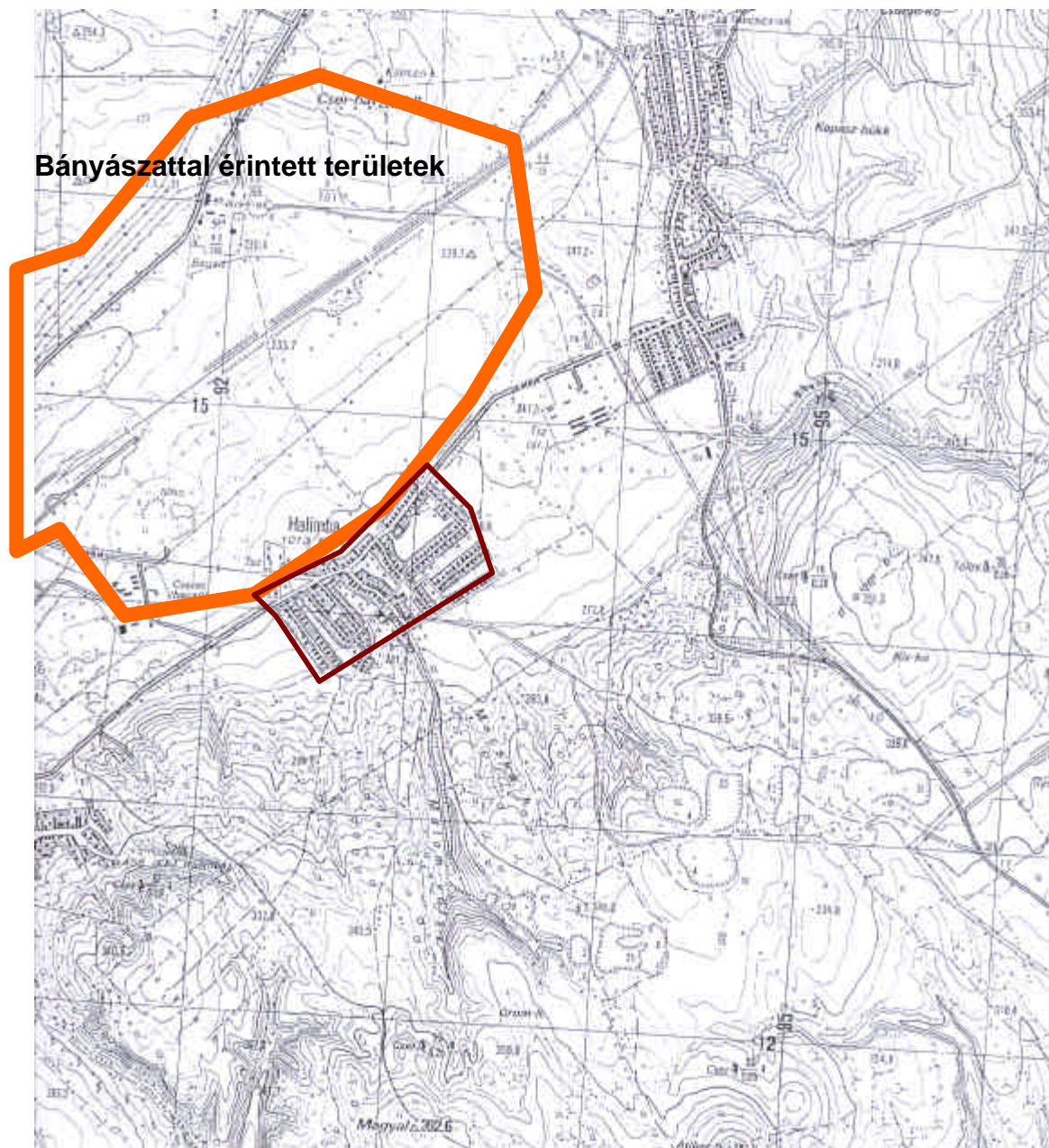
Első katonai térkép

II. katonai térkép 1830

III. katonai térkép, 1920-as években

III. katonai térkép 1960-as években

Tájhasználat változása a katonai térképek tükrében

Az *I. katonai felmérés* szerint Halimbát déli irányból kiterjedt erdők övezték. Ezeknek az erdőknek a nyúlványai keleti és nyugati irányból is határolják a települést. Halimbát északról közvetlenül kiterjedt legelő öleli, amely surun tűzolt fakkal. Ebből arra a következtetésre jutunk, hogy a legelő legelőerdőből alakulhatott ki. A legeltető állattartás térhódításának következménye az erdőirtás. Ezt igazolja, hogy északra a legelőt erdő terület veszi körül. Halimba a tájat átszeli, egymásra merőleges - Halimbát Taliándöröggel és Szócöt Padragkúttal összekötő - út mentén települt.

A *II. katonai felmérés* ábrázolása szerint az erdőterületek tovább csökkennek. Visszahúzódás tapasztalható északon, keleten és nyugaton egyaránt. Az erdők helyén most azonban már

nem csak legelők jelennek meg, hanem egyre nagyobb teret hódít magának a szántó északon is.

Halimba belterülete tovább növekszik az utak mentén. Kisebb lefuzodás vehető észre délnyugaton.

A III. katonai felmérésen erdőterületeket már csak a szigorúan vett déli oldalon találunk. A települést ölelő további részekben legelők és szántók váltakozva követik egymást.

Összegzésképpen elmondhatjuk, hogy Halimba földje sovány. Így a tájhasználatra elsősorban az állattartás volt a jellemző. Ezt jelzi a falu határában emelt Szent Vendel kápolna is.

A Tsz-esítés Halimbát sem kerülte el. De az 1959-ben erőszakosan kialakított Tsz csak vergődött. A későbbi Tsz összevonás sem hozott fellendülést, 1980-ra a halimbai Tsz-ben dolgozó sem maradt. Halimbán megszüntették a tehenészetet és a juhászatot. A bányászati tevékenység hatása merőben átalakította az addigi tájhasználatot.

A tájhasználat mai helyzete

A rendszerváltás érzékenyen érintette a települést. A bánya sokkal kevesebb munkással dolgozik, megszűnt az Aknamélyítő Vállalat, feloszlott a TSZ. A vidékre járó szakmunkások nagy részének is megszűnt a munkahelye. A 90-es évek elején 12% volt a munkanélküliség, ami később 6%-ra mérséklődött. 32 fő egyéni vállalkozásba kezdett.

A falu határában lévő földeket kárpótlásként magánszemélyek vették meg, de valódi farmgazdálkodást csak néhányan végeznek közülük. A többség bérbe adta földjeit.

Némi munkaerő igényt jelentett a svájci eredetű cég üveggyára. Az üvegfúvó mellett csiszoló is üzemel. A Bakonyi Bauxit Kft. és kisebb vállalkozások a legnagyobb foglalkoztatók. Jelenleg 54 vállalkozás működik, fele egyéni, másik fele egyéni vállalkozás.

Kulturális elemek számbavétele, részletes ismertetése

1. Régészeti területek

Régészetiileg védett területek a település közigazgatási területén belül nem találhatóak. A község közigazgatási területe a késő bronzkortól kezdve csaknem minden korszakban lakott volt. Jelenleg az alábbi korú és nyilvántartott régészeti lelőhelyekről van ismeretünk-

Kor	Jelleg
Oskor általában	Telepnyomok
Késő bronzkor (urnamezős kultúra)	Telepnyom
Kora vaskor (keleti Hallstatt-kultúra)	Temetkezés
Késő vaskor (kelta)	Temetkezés
Római kor	telepek, szarkofág, érmek
Népvándorlás kor (kora avar kor–késő avar kor)	Temető
Népvándorlás kor (késő avar kor)	Temetkezés
Honfoglalás kor – kora Árpád kor	Temető
Árpád-kor	Telepnyomok
Árpád-kor – késő középkor	Telepnyomok, templom
Késő középkor	faluk, templom, telepnyomok
Ismeretlen kor	Temetkezés

Az adattári és szakirodalmi adatok, valamint az elvégzett helyszíni beazonosítások alapján jelenleg az azonosított lelőhelyekkel érintett területek az alábbiak (lelőhelyenként a helyrajzi számok).

17.)	062/3, 5-8, 21-24.	25.)	257.
18.)	193-194.	26.)	087/14.
19.)	078.	27.)	087/13-14.
20.)	065/6.	28.)	078.
21.)	065/6.	29.)	02.
22.)	036/16.	30.)	04/1.
23.)	311-315.	31.)	058/6.
24.)	042/18.	32.)	058/9.

Mivel a nyilvántartásban szereplő lelohelyek többségének a kiterjedése a felszíni jelenségek alapján csak hozzávetőlegesen volt megállapítható, a környezetüket, továbbá azokat a területeket, ahol a földrajzi adottságok és az adatgyűjtés során szerzett információk alapján jelenleg ismeretlen lelohelyek feltételezhetők, régészeti érdeku területként kell kezelni.

A halimbai régészeti lelohelyek a Kígyós-patak felső szakasza közelében és a Padragi-víz völgyére lejtő területeken helyezkednek el. Egy lelohely az ártérből alig kiemelkedő helyen van. A hasonló adottságú területek alkalmasak voltak az emberi megtelepedésre, ezért a két patak egykori ártere melletti 6–700 m széles sáv, a bel- és külterületen egyaránt, a jelenleg ismert régészeti lelohelyeken kívüli részeken is régészeti érdeku terület.

A régészeti érdekeltségű terület kijelölését a településrendezési tervben nem ábrázoltuk, mivel a régészeti hatástanulmányt készítő szakember konkrét területet nem jelölt ki.

2. Meglévo muvi értékek

2.1 Országosan védett muvi értékek

A szabályozási terv az országosan nyilvántartott egyedi védelem alatt álló épületeket feltünteti. Az építési szabályzat a muemlékekre vonatkozó egyedi előírásokat tartalmaz.

- A védett épületek építési engedélyezési eljárásánál az építési hatósági jogkört az Örökségvédelmi Hivatal gyakorolja.
- A terv a muemlékek körül muemléki környezetet jelölt ki. Ezekben a területeken a telekalakítási és építési tevékenység engedélyezési eljárásába az Örökségvédelmi Hivatal, mint véleményező hatóság működik közre.

A településen muemléki védelem alatt áll a Muvelodési Ház.

Az épületet a birtokos Perlaky Gábor építtette magának. A klasszicista stílusban 1820 körül épült nemesi kúria részben már átépítve Muvelodési házként üzemel. A ház úrasszonya volt 1825-től haláláig, 1849-ig Berzsényi Lídia (Barcza Károlyné), Berzsényi Dániel leánya. Az önkormányzat tervei közt szerepel az épület felújítása, korszerűsítése, ami majd lehetővé teszi a feladatkörök bővítését.

A kúria előtti zöldfelület fejlesztése: amennyiben fellelhető információ az egykor reprezentatív célokat szolgáló kertrol, akkor annak alapján kerülhetne rekonstrukcióra, de általánosságban a klasszicista stílusnak megfelelő átalakítás javasolt. A muemlék épület fobejárata előtti

betonburkolat cseréjével, hagyományos anyaghasználattal és útvonalvezetéssel jelentősen emelné az épület méltóságát.

A Muvelodési ház muemléki környezete a szabályozási terven jelölt és az Építési Szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza. A lehatárolt területen egykor az udvarház kertjét, cselédháza, gazdasági épületei álltak. A kúria mögött lakóházak állnak, a cselédudvar azonban megmaradt (215/2, 216/1, 216/2), bár jelenleg erosen leromlott az épületek állaga. Az önkormányzat tervei között szerepel - a települési szolgáltatások bővítése céljából - szálláshelyek kialakítása, melyre alkalmas lenne az itt álló lakóház és csur. Ezek újrahazsnosításával az érték nemcsak megorzésre kerülne, hasznot hozna a településnek is.

2.2 Helyi, muvi értékek

Lakóház - Petofi Sándor utca 2.

Lakóház – Kossuth Lajos utca 53.

A Rendezési terv a település belterületén helyi jelentőségű értékvédelmi kategóriákat állít fel. Az épületek besorolását a Helyi Építési Szabályzat melléklete tartalmazza, és a Szabályozási terven kerültek feltüntetésre.

Helyi védelem alatt áll a Petofi Sándor utca 21. szám alatti porta, Emlékház és Falumúzeum, és több lakóház, melynek jegyzékét a Helyi Építési Szabályzat 2. sz melléklete tartalmazza.

Dr. Szalai Miklósnak a halimbai „füves” papnak állítottak emléket a falu lakói az Önkormányzat kivitelezésében és támogatásával, az emlékház megnyitásával. Az emlékház a néhai esperes házából teljesen felújítva lett kialakítva figyelembe véve az egykori helyiségek berendezését, funkcióját /szárító, csomagoló, lakószoba/.

A ház melléképületéből lett kialakítva a Falu Múzeum. Az emlékház kertjében a gyógynövények ismeretére „oktató kert” alakítottak ki a helyi diákoknak, ezzel is újabb emléket állítva a valaha ott lakónak.

A települési tömbbelsőben, néhol utcai kerítések között megtalálható a tradicionális, helyi kőből szárazon rakott fal, melyek ugyancsak megorzendok. A jövőben kialakításra kerülő

hagyományoshoz illeszkedo (150 cm-nél nem magasabb tömör kokerítés) önkormányzati támogatása javasolt.

2.3 Egyedi arculatú területek

A bányanyitás után épült első bányásztelep (1952-54) egységesen került kialakításra. A Bányász utca és Rákóczi utca házai építészeti értéket hordoznak részletmegoldásaikban. A szabályozási terven ezért külön övezetet határoztunk meg az első bányásztelep területére (Lke-1), amelynek előírásai a kialakult struktúra és a homlokzatok értékes elemeinek megőrzését szolgálja.

A két utcára jellemző az egységes utcakép, a tömb közepén intézménnyel (óvoda), és a tisztai lakások megegyező karakterű épületeivel. Az utcaképet befolyásolja a homlokzati arányok egységessége, az elokertek megjelenése, a kerítés és az épületek utcai homlokzatának részletmegoldásai. Az övezeti előírások kialakításánál ezek megőrzésére törekedtünk.

3. Táj értékek a településen:

Országos védelem alatt álló természeti értékek

Halimbán a 02-es helyrajzi számon egy nagy kiterjedésű lárprét van, mely országos védelmet élvez.

A településen Ex lege védett források találhatóak a Káposztás kerteknél (061/27), a Piócás forrás.

Helyi védelem alatt álló természeti értékek

A településen helyi jelentőségű természetvédelmi terület a Malom-völgy (026/11, 028/1) és a Boltosko szikla (036/16) és védett természeti érték a 036/10 helyrajzi számon egy öreg vadkörte fa található.

Nem védett területek természeti értékei

A területen lévő helyi értéket képviselő természeti értékek helyi védelme fontos.

- Meglévo források, élovizek, vizes élőhelyek védelme
- Geológiai értékek védelme, feltárása
- Tájban álló idos fák kataszterezése, védelme (028/3)
- Gyógynövénygyujto helyek feltérképezése, védelme (011/24)

Ökológiai hálózat övezete

Halimbát a Nemzeti Ökológiai Hálózat érinti, magterület és pufferzóna övezetek húzódnak a település déli részén.

Tájképvédelmi terület övezete

Tájképi értékek védelme érdekében a település déli részén tájképvédelmi terület lett kijelölve. Ezen a településrészen meg kell oldani a tájkép védelmét, a beépítéskor látványtervet kell készíteni, helyi tilalmat, tájbaillesztést kell előírni.

Változtatási szándékok ismertetése

A településrendezési terv tervezett fejlesztései

1. Új lakóterületek kijelölése
2. Településközpont vegyes terület bővítése
3. Épített és táji, természeti értékek védelme
 - 3.1. Országos és helyi épített értékek megőrzése
 - 3.2. Egyedi arculatú terület szabályozása
 - 3.3. Természeti értékek megőrzése

Hatáselemzés

1. A terv lakóterületi fejlesztést javasol a település belterületének bányászattal nem érintett területekhez csatlakozó részein: északon egy teleksávnyi bővítéssel, dél-keleten és nyugaton nagyobb új lakóterület kijelölésével. A javasolt belterületi fejlesztés a meglévő, településszerkezethez illeszkedő, a jelenlegi beépítési struktúrát követő-javító módon kerül kialakításra. Az új lakóterületek régészeti területet nem érintenek, muvi vagy természeti értékeket nem fenyegetnek.

2. A település központjának funkcionális és térbeli bővítését segíti elő a településközpont vegyes terület kijelölése a fő közlekedési utak mentén.

A település központjában a szolgáltatások bővülését és a természetes központképződés elősegítésére településközpont vegyes terület kijelölését javasoljuk. Ezen felül a települést átszelő főút mentén közterületrendezési terv készítését javasoljuk, mely a készülő faluképmegújítási terv keretén belül meg is valósul.

3.1. A terv az országos és helyi védelem alatt álló muvi elemek megőrzését szolgálja. A muemléki védettségű kúria körül muemléki környezetet jelöltünk ki. Javaslatunk tartalmazzák a jelenleg Muvelodési házként üzemelő épület felújítását és kertjének rekonstrukcióját, és az egykor hozzá kapcsolódó cselédház és gazdasági épület felújítását. A felújított épületekben szálláshely, vendéglátóhely kialakítását javasoljuk, így a kúria és környezete komplex kulturális és vendéglátó központtá válna. Ezzel a hagyományos településközpont súlya is nőne.

3.2. A bányászat folytán kialakult településrészekre egyedi szabályozási előírást készítettünk. Az Lke-1-es övezet a legrégebbi bányász-településrész értékeinek védelmét szolgálja, megengedve a kialakult magas beépítési százalékot az ugyancsak kialakult ikres beépítéssel és épülettömegekkel. A előírás külön védi a területen speciális, értékes részletmegoldásokat: faspaletták, bejárati elotag

Összefoglalás

A terv elsődleges célja Halimba bányászfaluból kertvárosias hangulatú, vonzó településsé alakítása. A tervezett fejlesztések az ismert régészeti területeket nem érinti, táji-, természeti

Halimba

Örökségvédelmi hatástanulmány

értékeket nem károsítanak. **A rendezési terv hatása Halimba község közigazgatási területére az örökségvédelem szempontjából pozitív.**

HALIMBA

Településrendezési terv

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

LEÍRÁS

2006. augusztus

1. Megélhetési források biztosítása

A község távlati fejlődését a meglévő bánya területek kimerülése, a településben lévo legtöbb embert foglalkoztató munkahely esetleges megszüntetése alapvetően befolyásolja. Mind az Önkormányzat, mind a településen lakók megélhetését biztosító források bővítése a távlati lehetőségeket befolyásolja.

A források biztosításának lehetőségei:

1.1. Meglévo mellett új munkahelyek kialakítása

- Új, környezetet nem szennyező iparterületek (G_i helyett G_k) letelepedésének támogatása a meglévő iparterületeken
- Környezetbarát ipari tevékenységek számára új gazdasági területek (G_k)

1.2. A gazdasági és természeti erőforrások kiegyensúlyozott kihasználása, természeti erőforrásokat kihasználó munkahelyek fejlesztése.

- o gyógynövénytermesztés, szárító üzem, kereskedelem
- o „önellátás” szorgalmazása- bioélelmiszerek
- o termelő mezogazdasági tevékenységek
- o turizmus fejlesztése
 - A térségi turisztikai koncepcióval való kapcsolat
 - Gyógynövénykultúra bemutatása Szalay emlékház
 - Gyógynövényes bemutatókert létesítése
 - Gyűjthető növények ismertetése
 - Gyógynövényismereti kurzusok szervezése
 - Helyi gyógynövénytermékek
 - Tematikus túrautak kialakítása
 - Botanikai tanösvény
 - Geológiai tanösvény
 - Turisztikai információs rendszer kidolgozása
 - A térségi és helyi kerékpárutak létesítése
 - Bauxitbányászat története, múltja és jelene
 - Szálláshelyek kialakítása
 - önkormányzati szálláshely kialakítása
 - Falusi vendégvárás
 - Erdei iskola létrehozása
- o Rekreációs területek, sporthorgászat a tavaknál
- o Vadászat, erdogazdálkodás

1.3. Térségi kapcsolatok bővítése (ingázók helyzetének javítása)

A térségben tervezett M8-as autópálya megépítése új lehetőségeket ad a környező térségek megközelítéséhez, A térségi tervekben javasolt utak

megépítésének szorgalmazása a település alapvető érdeke (helybiztosítás, pályázatok).

- Az autópálya és a település kapcsolatát biztosító út települési szakasza
- Ajka felé tervezett, volt ipari út
- Dörögdi medence felé menő, Taliándörögdi út

2. Lakóhely

A letelepedni kívánó fiatalok és az Ajkáról kiköltözők számára kertvárosi lakókörnyezet biztosítása.

A kellemes lakókörnyezet biztosításának lehetőségei:

- 2.1. Új lakóterületek kijelölése
- 2.2. Meglévo lakóterületek közterületeinek javítása
 - Temetőkert bejárat átépítése
 - Közterületek fásítása, növénybeültetés,
 - Pormentes járdák, útszegélyek,
 - Térburkolatok, bútorok
 - Közterületi közművek átépítése (légvezeték)
- 2.3. Ellátási színvonal emelése
 - Meglévo önkormányzati intézmények fejlesztése
 - A magán intézmények ellátási színvonalának javítása
 - A Kossuth Lajos utca mellett intézmények nyitására alkalmas terület
- 2.4. Teljes közművesítés kiépítése (felszíni vízvezetés, szennyvízvezetés)

3. Természeti, táji, tájképi értékek védelme, környezetvédelem

/környezetrombolás helyett-környezet építés, környezetvédelem/

- 3.1. Meglévo források, élovizek, vizes élőhelyek védelme
- 3.2. Geológiai értékek védelme, feltárása
- 3.3. Bányarekultivációk, bányaterületek környezetének erdosítése
- 3.4. Erózió, defláció megakadályozása mezsgyék, erdők telepítésével
- 3.5. Tájképi értékek védelme / Tájban álló idős fák katasztrofizációja, védelme/

- 3.6. A meglévő mezogazdasági tevékenység támogatása
- 3.7. A karakteres tájhasználat megőrzése
- 3.8. Erdőterületek növelése
- 3.9. Alternatív energiaellátás, termelés- szélromu létesítése
- 3.10. Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése
- 3.11. Környezeti nevelés erősítése az oktatási intézményekben

Tervezői válaszok Az Államigazgatási egyeztetéshez

1. Területi Főépítési Iroda

64-4/2006

- A **Településfejlesztési Konceptió aláírt változatát** a záró vélemény megkéréséhez csatoljuk.
- Közlekedési fejezet valóban nem tartalmaz minta keresztaszvénnyek, mivel az előírt szabályozási szélességeket betartottuk.
- A tervek összhangjára és az egyéb pontosításokra vonatkozó észrevételeket átvezettük.
- A szabályozási tervlap tartalmazza a szabályozást alátámasztó burkolatok, csomópontok javaslatát. A javasolt útkeresztmetszeteket a mintakeresztaszvénnyek mutatják.

2. Tuzoltóság

64-4/15/2006

- Tuzvédelmi muleírással kiegészítettük a tervet.

3. Közép-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi felügyelőség

64-4/2006

A belterület bovitése a település jövoje és életben maradása szempontjából nagyon fontos. Halimbán a bányászat következtében, az alábányászott és süllyedéses területek miatt a lehetoségek korlátozottak, szinte a jelenlegi beépítés határáig húzódnak (a tervlapokon ábrázolva). A belterület bovitésére így fennmaradó területek közül szerkezetileg és ökológiailag legalkalmasabb területeket jelöltük ki. Törekedtünk, hogy a bovités az Önök véleményével megegyezoen, elsosorban szántóterületen történjen.

Konceptiónk megegyezik az Önök véleményével, miszerint a gyepek és erdoterületek védelme és fejlesztése fontos Halimba számára. A szöveges részben, a táj karakterének és ökológiai adottságainak értékelésénél látható, hogy a település déli részén, ahol sziklás felszínen sovány gyepek találhatóak sajnos nem alkalmasak erdosáv telepítésére (a talajvastagság 2-10 cm, alatta szikla).

HÉSZ

3§

(2) Észrevételükkel egyetértünk, így a 276/2005. (XII. 25.) Korm. rend. értelmében korrigáltuk a bekezdést.

7§

(5) Külön önkormányzati rendelet készül, amelynek tervezetét egyeztetjük kérés szerint.

14§

(7) A szöveget kiegészítettük a kért növénylistával, mely a tájegységre jellemző, honos fa és cserje fajokat tartalmazza.

15§

Véleményével messzemenőig egyetértünk. A rendezési tervben azt a tendenciát határoztuk meg, amennyiben művelési ág változására van szükség, úgy a gyepterületek elsorban erdővé minősülnek. Ott határoztuk meg, ahol elindult a beerdosulási tendencia, illetve az erdővel borított ökológiai folyosó kiegészítésre szorul belátásunk szerint.

17§

A szélromu elhelyezésének kérdését az önkormányzat felülvizsgálta, és elvetette, így a tervből törlésre kerül.

Mindezen hatósági véleményeket köszönettel figyelembe vesszük az anyag véglegesítésekor.

22§

Az óriásplakátok elhelyezését a 6§-ab, az épületek, létesítmények elhelyezésére vonatkozó előírásokban tiltjuk.

A település természeti, táji értékeit feltüntetjük, felsoroljuk. Az egyedi tájértékek kataszterezése nem feladata a rendezési tervnek és nem hatásköre a tervezőnek ebben az esetben.

4. Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat

64-13/2006

Az Önkormányzat a jövőben saját állattartási rendeletet készít.

5. Közlekedési Felügyelet

- Pótlólag megküldjük a tervet papírfomátumban
- Az országos utak javasolt nyomvonalait az útkategóriának megfelelő paraméterekkel terveztük. Ez általában a helyi utaknál is így van, csak a vegyeshasználatú útnak kijelölt utcáknál nem lehet mindenütt betartani a (helyi utakra csak javasolt) szabványt. Ezeket az utakat viszont éppen azért javasoltuk vegyeshasználatú útként kialakítani, mert a meglévő telekadottságok nem teszik lehetővé a szabvány szerinti lakóutca kialakítását.
- A külterületi földutaknál az építmények (kerítés is) elhelyezésének szabályozásával (közlekedési területek (7)) biztosítottuk, hogy egy esetleges kiépítésnek ne legyenek fizikai akadályai. A szabályozási szélesség növelése azonnali kötelezettséget jelent az Önkormányzat számára, ezért ilyen csak a területfejlesztéssel közvetlenül érintett részeken, ill. konkrét tervekkel alátámasztott útfejlesztéseknél javasoltunk.
- A mintakeresztszelvényeket pótlólag megküldjük.

Tervezői nyilatkozat

A terv készítése során figyelembe vettük a magasabb rendű, a területet érintő terveket és az országos és megyei területrendezési tervvel összhangban készítettük el a dokumentációt.

Herczeg Ágnes

Generáltervezo: Pagony Táj- és Kertépítész Iroda képviselője

**HALIMBA KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVÉNEK
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉSE**

PAGONY

Táj- és Kertépítész Iroda
1111 BUDAPEST, BUDAFOKI ÚT 53
TELEFON, FAX: (36-1) 365 18 05
PAGONY2@ENTERNET.HU

Budapest, 2006. augusztus

1. A környezeti értékelés kidolgozási folyamata

A településrendezési terv a település fejlődésének jogi kerete, feladata, hogy biztosítsa a táj-és a településfejlesztési célkitűzések, feladatok és eszközök, s ezáltal a konkrét fejlesztések összhangját elősegítse. A településrendezési tervben lehetővé tett fejlesztések esetében a társadalmi hasznosságot is kell vizsgálni, nem lehet a társadalom számára hasznos az a tevékenység, amely a társadalom egészét - bizonyos érdekcsoportok érdekeinek kiszolgálása miatt - környezeti-problémák megoldására kényszeríti.

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet alapján a településrendezési tervek készítése során környezeti vizsgálat elkészíttetése szükséges. A környezeti vizsgálat feladata, hogy a településrendezési terv készítésének folyását, kimenetelét ellenőrizze, szükséges esetben megváltoztassa, s a jövőbeli környezeti problémák megelőzésének eszköze legyen. A környezeti vizsgálat és értékelés elvégzésével a település önkormányzata a Pagony Táj- és Kertépítész Kft-t bízta meg.

A környezeti értékelés a véleményezési eljárás lefolytatását követően, a tervezői válaszok és a szükséges településrendezési tervi módosítások ismeretében a településrendezési tervvel egyszerre kerül közzemlére, illetve a szükséges formátumban, napi lapban történő megjelentetése is ekkor fog megtörténni. A településrendezési terv környezeti jóságát a környezet megőrzésére pozitívan ható szabályozások meglétéén keresztül vizsgáltuk.

A településrendezési terv és a környezeti vizsgálat készítése során az alábbi releváns tervek és programok lettek figyelembe véve:

- Veszprém Megye Területrendezési Terve
- Település Rendezési Terv (készülő)
- Aktív turizmus programja (készülő)
- Települési Környezetvédelmi Program (készülő)

2. A településrendezési terv rövid ismertetése

A település jelenleg hatályos rendezési terve az 1986-ban készült ÁRT az építési hatóság ez alapján ad ki építési engedélyeket.

Az azóta eltelt időszak társadalmi-gazdasági változásai, valamint a jogszabályi kötelezések – az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény és végrehajtási rendeletei - készítették az önkormányzatot arra, hogy elkészíttesse az új településrendezési tervet. A tervezésre a Pagony Kft. kapott megbízást.

A munka megkezdésekor az előzetes Államigazgatási egyeztetést lefolytattuk. A tervezési munka a lakosság bevonásával történik.

Az önkormányzat a településfejlesztési koncepciót 97/2005 VII.12. számú határozatával elfogadta. A koncepció meghatározta a legfontosabb célokat és feladatokat, a település fejlesztési irányait.

A településfejlesztési koncepcióban lefektetett fejlesztési elképzelések:

Turizmus

Ajka térség turisztikai attrakciókban gazdag terület, melynek természeti és kulturális adottságai több téma köré is csoportosíthatóak.

A döntően a XX. század ma már szintén örökséggé váló ipari emlékei

Ajka és környéke számára a muvelésbol kivont bányák bányatörténeti tematikusparkként való turisztikai hasznosítása jelentos vonzerot képviselhet a térségben.

A kulturális turizmus jellemezoje a gazdag adottságok ellenére az alacsony fejlettség, kevés az adottságokra építő program, rendezvény, turisztikai szolgáltatás. Az érdeklodésre számot tartó attrakciók nehezen hozzáférhetőek, nyitva tartásuk bizonytalan, bemutatásuk esetleges.

Az aktív turizmus alapjául a térségben elsorban az – Ajka környékétől eltekintve – érintetlen természeti környezet biztosíthat alapot. Erre építve lehetséges a lovaglás, terepkerékpározás, túrázás, futás és az ezekre építő sportok (pl. tájékozódási futás) fejlesztése, ezen a téren azonban a nagy keresleti potenciál ellenére a térségben nincs számottevo fejlesztés.

A falusi turizmus ma legnagyobb részben a szállásadásban merül ki, kiegészítő programok, szolgáltatások hiányoznak. Nem jellemzo a tudatos összekapcsolás más termékekkel (pl. agroturizmus, aktív turizmus, stb.)

A térség jelentosebb horgászásra alkalmas tavai: a Lorintei-tó, a Széki-tó és a Halimbán található halastó. Az utóbbi fejlesztése már megindult, ahol a horgászati lehetoségek biztosítása mellett, arra is törekednek, hogy a turizmus egyéb ágaival összekapcsolódva pl: erdei iskola kialakítása, kerékpáros turizmushoz való csatlakozás, még vonzóbbá tegyék az érdeklodok számára.

A turisztikai infrastruktúra a térségben hiányosként jellemezhető. Bizonyos pontokon hiányosak turizmushoz alapul szolgáló térségi kapcsolatok (pl. Öcs-Halimba). Halimba Taliándörögd között az út létezo, de nem élo. Fejlesztésre szorul. A turisztikai útvonalak (túraútvonalak, kerékpáros és lovas utak) hiányosak, a meglevok rossz állapotban vannak, jelölésük színvonala – egyes kezdeményezésektől eltekintve – hiányos. Nincs a térségben egységes információs táblarendszer, mely a látogatók mozgását és idotöltését segítené, a turisztikai attrakciók bemutatásának egyik eleme lehetne.

Ipar

A meglevo bánya területek kimerülésével az egykori iparterületek helyére új, környezetet nem szennyezo, környezetbarát ipari tevékenység telepítése a település célkituzése. Ez enyhítheti a bányászat megszunése után maradt urt, új munkalehetoséget biztosítana a település lakóinak. A meglevo ipari gazdasági területek hasznosítása mellett lehetoség nyílik új kereskedelmi, gazdasági területek kijelölésére a környezetkímélo ipari tevékenységek számára.

Mezogazdaság

A gazdasági és természeti eroforrások kiegyensúlyozott használata, a településen még élo gyógynövénykultúra, új munkahelyteremtés, célok találkozásá teszi lehetővé a gyógynövénytermesztés és feldolgozás, mint tevékenység meghonosítását.

A terv támogatja a Szalay emlékháznál a gyógynövényes bemutatókert rehabilitációját, turisztikai nevezetességgé alakítását, a gyógynövénykultúra széleskörü elterjesztésének helyszínéeként. Gyógynövényismereti kurzusok szervezését.

Az eroforrások kiegyensúlyozott használatában fontos szerepet játszik, a gyepok fenntartása, legeltetése.

Zöldterületek, zöldfelületek

A meglévő zöldfelületek gondozottságának növelése, az egységes arculat kialakítása a fő célkitűzés. A település vonzerejének növeléséhez döntően járul hozzá egy egységes települési arculat, falukép.

Külterületen a Malom-völgy tervezett fejlesztése, rekreációs parkká alakítása nagyban növelni fogja a település lakóinak életszínvonalát, komoly vonzerőt jelent a településre települni vágyóknak és Halimba turisztikai vonzerejét is növeli.

Közlekedés

A település fejlődése, életképessége, életben maradása nagymértékben függ a közlekedési feltételektől. A terv nagy hangsúlyt fektet a kistérségi kapcsolatokra. A tervezett M8-as autópályához való csatlakozás mellett kiemelt téma a Taliándörögdöt Halimbával összekötő régi út járhatóvá tétele, felújítása, illetve a települési utak javítása.

Veszprém megye Megyei Területrendezési Terve (2001) Halimba közigazgatási területét érintő része:

Térszerkezet és közlekedési hálózatok

- A megye külső és belső térszerkezeti kapcsolatainak javításával kiegyensúlyozottabb területi szerkezet kialakítására kell törekedni.
- Külső kapcsolatok fejlesztése érdekében fontos a nemzetközi és országos folyosókhoz való kapcsolódás megteremtése.
- Belső kapcsolatok fejlesztése érdekében: a megyerészek közötti kapcsolatot biztosító f utak kiépítése, ill. fejlesztése.

Területhasználat és vízbázis védelem

- Halimba közigazgatási területe észak-déli irányban vízbázisvédelmi terület, 100 méter mélységen belül karsztos, a déli területén felszíni karszt található. Így felszíni szennyeződés szempontjából is erózió érzékeny és érzékeny területek találhatók itt.
- Az alábányászott, a belterülettől észak-nyugatra eső külterületi zóna potenciális csúszásveszélyes. A terv ezen vizsgálatok után regionális vagy veszélyes hulladéklerakó elhelyezésének potenciális helyévé nem jelöli ki.
- Ajka kistérségében a terület felszíni szennyezésre érzékeny, erózióknak kitett, érzékeny természeti területeket foglal magába.
- Ajka környékének levegőtisztaságát javíthatná az erdőterületek további növelése, mely az idegenforgalommal, vadászatással, erdőgazdálkodással köthető össze. Erdőtelepítésre javasolt terület Halimba D-Ny-i, Taliándöröggdel határos részén.

Kerékpárút-hálózat fejlesztése

- A Balatoni turizmushoz kötődő útvonalak nem érintik a települést, azonban a regionális jelentőségű kerékpáros útvonalhoz csatlakoztatható (Magyarpolány), és ezt a megyei terv a településrendezési terv feladatául jelöli meg helyi kerékpár úthálózat kijelölését.

Természetvédelmi besorolások

- Natura 2000 terület kategóriái közül magterület, pufferzóna található Halimbán.
- Ökológiai hálózatban betöltött szerepe alapján természeti terület, ökológiai folyosó elem.

Bányászt és tájrehabilitáció

- Bányatelek-fektetés és bányanyitás akkor engedélyezhető, ha azt az érintett település rendezési terve nem zárja ki, és újrahasznosítás és tájrehabilitáció csak tájrendezési tervvel összhangban történhet.
- Halimba külterületének jórésze alábányászott. Így a település teljes területe komplex tájrehabilitációval érintett.

Aktív Turizmus Program

A Bakony alja településeinek kistérségi programja, amelynek célja a természeti, táji értékekre fuzott túrahálózat létrehozása, az egészséges életmód, hagyományos gazdálkodás és tájhasználat fenntartásával, újjáteremtésével turisztikai programcsomagok kialakítása. Halimba fontos összekötő pont a hálózat észak-déli összekötésében. Az Aktív Turizmus Program figyelembe vette és a programba beépítette vizsgálati eredményeinket.

A településrendezési terv integrálta a nagyobb léptéku és kapcsolódó térszerkezeti elképzeléseket. Tartalmazza az ágazati fejlesztések területigényét. A terv illeszkedik a kapcsolódó települések térszerkezeti elemeihez.

A településrendezési terv tartalmazza az egyes gazdálkodási módoknak megfelelő sajátos szabályozási előírásokat.

A szabályozás megfelel a táj- és természetvédelmi igényeknek. A terv biztosítja a településfejlesztési koncepcióban és a települési ágazati programokban védelemre javasolt és a már védett természeti értékek területi védelmét. A terv tartalmazza a meglévő és tervezett természetvédelmi területeket és értékeket (ökológiai hálózat elemei, helyi jelentőségű természetvédelmi területek, ex lege védett természeti értékek, helyi jelentőségű természeti értékek, stb.)

A terv tartalmazza a helyi értékvédelem által védett területeket és értékeket, a muemléki és régészeti területeket.

3. Környezeti alapállapot (a jelenlegi környezeti helyzet elemeinek ismertetése)

3.1. A környezet állapota, jelentos hatótényezok

A település környezeti állapota jó.

Vízminőség-védelem

A felszíni vizek minőségét legnagyobb mértékben a bányászat befolyásolja. A környezeti problémák elkerülése érdekében a bányauzem igyekszik a környezetvédelmi előírásokat maradéktalanul betartani.

A vízbázisra, mint a rétegvizekre mindenhol, az ipar, a mezogazdaság, a közlekedés, a lakóterületek veszélyforrást jelentenek. Ezen környezethasználatok szennyezőanyagokat juttathatnak a talajba, ezáltal *veszélyeztetik* a felszín alatti vízkészleteket. Mindezek felmérésére és a veszélyforrások megszüntetésére irányulnak a vízbázisvédelemmel kapcsolatban meghozott rendeletek, kormányhatározatok, melyeknek végrehajtását a vízügyi hatóságok ellenőrzik és koordinálják.

A bányamuvelés okoz talajvízszennyezést. Ugyanis a bányavágatokba elszivárog a víz, ami hígíthatná a szennyvizet ezzel segítve tisztulását.

A víz nitrát mennyisége idonként meghaladja a megengedett mértéket. A település a felszíni szennyezésekre érzékeny terület.

A Kígyós-patakából elszivárog a víz a bányavágatokba.

A település északi részén önálló biológiai elven alapuló szennyvíztisztító van. A szennyvízhálózat létesítése már az 50-es évek végén megkezdődött.

A rákötéssel nem rendelkező lakások egyedi szikkasztóiból a szennyvíz elszivároghat. A talajba kerülő szennyvíz a talajt és a talajvizet egyaránt szennyezi, ami a talaj és vízadó rétegeinek elnitrátosodásához vezet. A rákötéseket követően az egyedi szikkasztók felszámolása ellenőrizendő.

A csapadékvíz elvezetés befogadója a Kígyós-patak. A víz azonban sok esetben nem jut el a befogadóig, mivel a bányavágatokban elszikkad.

A csapadékvíz elvezetése nyílt árkokkal történik. Az árkok tisztításra szorulnak, a csatornák felülvizsgálata indokolt.

Halimba belterületén a Béke utcában a csapadékvíz-elvezetés megoldatlan, ami erőteljesen érinti e területen lakók telkeit.

Talajvédelem

A talajdegradációs folyamatok Halimba területén nem jellemzőek. Ezt indokolja a kismértékű mezogazdasági muvelés.

Nagy mennyiségű csapadékvíz lezúdulása esetén az utak kimosódása érezhető.

A területet a bányamuvelés technológiája miatt süllyedés veszélyezteti.

Bovizu nyári záporok a szilárd burkolattal nem rendelkező utak minőségét hátrányosan befolyásolják.

A szél romboló hatása sem jellemző a kötött agyagos talajminőség miatt.

Zaj-és rezgésvédelem

A települést az átmenő forgalom terheli. E környezeti terhelés a főút mentén lakókat érinti. Egyéb zaj és rezgésterheléssel járó tevékenységet a településen az arra kijelölt területen folytatnak.

Levegőtisztaság-védelem

A településen a 7315 sz. út halad át. Az út teherforgalma a pusztamiskei sóderbánya megnyitását követően megnövekedett, így a légszennyezettség is megnövekedett.

A településen a lakosság fele fával, fele gázzal fut. Ezeknek a módszereknek a környezetre gyakorolt káros hatása a legkisebb.

A fatüzelés viszonylag alacsony hőmérsékletű égéssel történik, így nitrogén-oxid kibocsátást nem eredményez. Mivel a fa ként nem tartalmaz, elmarad a kén-dioxid kibocsátás is. Ezzel szemben jelentős a szilárd, nem toxikus légszennyezőanyag (pernye) kibocsátás.

A lakóépületek és az intézmények futásában egyre nagyobb teret nyer a gázenergia. A jó szabályozási lehetőség következtében a gáztüzelés viszonylag kis mértékű szén-monoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kén-dioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogén-oxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag szintén nem keletkezik.

A bauxitbányászat mélyből felhozott bauxitot a felszínen deponálják, majd teherautóval szállítják. Ez a terület közvetlen környezetében szemmel látható portterhelést mutat. Mért adatok nincsenek.

A település északi részén működő szennyvíztisztító nyaranta időszakosan okoz problémát. Abban az esetben jelentkezik buzhatás, amikor a települést É-i szél éri, és a szennyvíztisztítóban a baktériumok nem tudják funkciójukat betölteni. Ez két okból lehetséges. A csatornarendszer korából kifolyólag áteresztővé vált és a szennyvíz nem jut el a tisztítóig, nem tud kellő mértékben felhígulni, és a baktériumok elpusztulnak. A másik eset akkor, amikor túl nagy mennyiségű víz jut a rendszerbe nyári záporok idején, és kimossa a baktériumokat, ekkor nincs ami lebontsa a salakanyagot.

Halimba DNy-i részén a Göbécses-dombon nyaranta juhokat legeltetnek. Ez a rész közvetlen határos a lakóterülettel.

Hulladékgazdálkodás

A település területén a keletkező szilárd kommunális hulladék gyűjtése és szervezett elszállítása gyakorlatilag a teljes területen megoldott. Az Avar-Ajka Kft. látja el a kommunális hulladékgyűjtéssel-hulladékgazdálkodással kapcsolatos feladatokat, a hulladékot tömörítő, portmentes gyűjtőautóval hetente szállítják a hulladéklerakóba.

A hasznosítható hulladékok szelektív gyűjtése nem megoldott.

Nem megoldott a lakossági veszélyes hulladék (szárazelem, akkumulátor, világító testek, stb.) szervezett gyűjtése és ártalmatlanítása, valamint az építési törmelék újrahasznosítása és elhelyezése.

Megállapítható, hogy a településen a települési szilárd hulladékkezelés részben EU konform, a szelektív hulladékgyűjtés hiányzik, amely nem veszélyezteti a vízbázist, viszont gátja a fenntartható fejlődési pálya kialakításának. Szorgalmazni kell a szelektív hulladékgyűjtés és kezelés elterjesztését. A szelektív hulladékgyűjtés elterjesztése érdekében a település belterületein gyűjtőszigetek kialakítása és gyűjtőedényzetek széleskörű kihelyezése szükséges. A hulladékgazdálkodás javításának feltétele a tudatosság, a hulladékkezeléssel, környezetvédelemmel és általában a köztisztasággal összefüggő felelős szemlélet erősítése.

A településen keletkező szerves hulladékok kezelése, komposztálása jelenleg nem megoldott, de a rövidtávú tervek között szerepel a komposztáláshoz szükséges eszközök beszerzése.

Számottevő mennyiségű termelési hulladék kezelésével járó tevékenységet a településen nem folytatnak.

Táji-, természeti értékek:

Halimba két teljesen eltéő karakteru tájegység találkozásánál helyezkedik el. Déli, délkeleti irányból a Déli-Bakony védelmét élvezi. A település teljesen ráhúzódott a hegylábba, zavartalanul hagyva maga előtt elterülni a Kisalföld délkeleti nyúlványait. Így az évezredek során kialakult medence peremén foglal helyet.

Jelentős szerkezeti elemként fontos megemlítenünk a Déli-Bakony vonulataiban karakteresen kirajzolódó, északnyugat-délkelet irányultságú eróteljes hasadékokat. Ezek a völgyek történelmileg sokszor nyújtottak menedéket a lakosságnak a betőő hódtókkal szemben.

Az említett hasadékok jelölték ki a fobb kereskedelmi utakat például Tapolca irányában. Mára ezek a történelmi idok óta létező nyomvonalak alig használtak, csupán gyalogosan és kerékpárosan járhatók.

A hegylábi részek gyéren beerdosültek. Az erdőfoltokat legelok tagolják. A nagyobb összefüggő, megközelítően sík területek mezogazdasági hasznosításúak. Itt szántók és legelok találhatóak.

A táj alakulásában, fejlődésében meghatározó szerepet kap a bányaművelés, melynek felhagyott gödrei helyenként spontán rehabilitálódtak, beerdosültek, egy részük tájsebként éktelenkednek.

Tájképi értékek a településen:

A település déli határában, az elhagyott majortól keletre idos vadkörtefák állnak.

Egyedi értéket képviselnek:

Halimba szoci határában a vízmu szomszédóságában alakult ki a helyiek által Boltosko sziklának nevezett képzodmény. Kedvelt kirándulóhely a víz által vájt sziklahasadék.

Ugyanitt, a vízmu területének közvetlen közelében ?avar kori templom maradványok kerültek felszínre.

A Pelikán dulo és az Álmos-völgy találkozása kiváló gyógynövény lelohely. Szalay Miklós esperes úr is eloszeretettel gyűjtött ezen a részen.

A 02 hrsz-on védett lapterület található, a vizes élohelyekre jellemző állat- és növényvilággal.

A településtől északra húzódó tavak környezetében az íriszek gazdag tárháza vonul fel.

A belterület határában a Káposztás kertekben újból él a Piócás-forrás.

Geológiai érdekességek:

A településtől délre eso felhagyott bányák különleges kövületek lelohelye.

A környezetalakítási javaslat alappillérei:

- A belterület táji összefüggéseinek megteremtése
- A gazdasági tevékenység, szociális összefüggések és a környezeti állapot javításának, fejlesztésének összehangolása
- A területi és pontszerű értékek és védendő területek rendszerbe foglalása
- Az értékek lineáris és hálózatszerű feltárása
- Ökológiai folytonosság biztosítása a településen belül és a szomszédos térségekkel

A település környezeti állapota szorosan összefügg az ott folytatott gazdasági tevékenységgel, fejlesztési elképzelésekkel. A település élhetősége érdekében mindezt figyelembe kell venni. A tervezett tevékenységek meghatározott keretek között tartása biztosítja mindezt.

3.2. A környezeti határértékek, követelmények, a környezeti állapot egyéb jellemzőinek leírása

A település a 27/2004. (XII. 25.) Korm. rendelet alapján a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny területen fekszik.

Halimba a vizek mezogazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 49/2001 (IV.3.) Korm. Rendelet 2. sz. melléklet szerint a település nem fekszik nitrátérzékeny területen.

A település területe az 1/2005. (I.13.) KvVM rendelet alapján a szilárd (por – „D”) és a talajközeli ózon („B”) kivételével jelenleg az „F” zónacsoportba tartozik (F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg).

A zajvédelem a vonatkozó országos előírások szerint, azoknak megfelelően biztosítandó. A településen a többször módosított 12/1983. (V. 12.) MT rendelet szerinti zajvédelmi követelményeket érvényesíteni kell. A zajt keletkeztető és zajtól védendő létesítményeket egymáshoz képest úgy kell elhelyezni, hogy a területre vonatkozó zajterhelési határértékek betartásra kerüljenek. Zajvédelmi szempontból - a 8/2002.(III.22.) KöM-EüM rendelet alapján - a közlekedésből származó megengedett A-hangnyomásszint a 7315-es térségi jelentőségű országos mellékút mentén 60/50 dB, az egyéb lakóterületen 55/45 dB.

3.3. A fennálló környezeti konfliktusok, problémák összefoglalása és mindezek várható alakulása

A településrendezési terv feltárta és meghatározta a környezetvédelem térszerkezeti követelményeit. A településen a környezeti konfliktusok egyike a bányászat okozta porterhelés. Ami az üzem működésének beszüntetéséig ható tényező lesz. Véderdok, növényásvok telepítésével védekezünk ellene.

A szennyvíztisztító busterhelése északkeleti szél esetén jelentős. A biológiai elveken működő telepen a szennyvíz hígítását biztosító patakvíz elszivárgását kell megakadályozni.

A bányavágatokba elszivárgó Kígyós-patak vize a talajvíz elszennyeződésének is oka.

Halimbán a legnagyobb környezeti konfliktust az alábányászott területek süllyedése okozza. Ez a probléma a bányaművelés megszüntetésével is még hosszú ideig konfliktust fog okozni.

4. A településrendezési tervben lefektetett fejlesztések megvalósításának környezeti hatásai, következményei

4.1. A fejlesztési elképzelések összevetése a releváns nemzetközi, országos és helyi szinten kitűzött környezet- és természetvédelmi célokkal, a környezetvédelmi célok és szempontok megjelenése a tervben, illetve a releváns tervek, és programok céljaival való konzisztenciája környezeti szempontból

A településen az életminőség javítása, a település környezetében meglévő természeti értékek, védelemre javasolt természeti területek megőrzése, állapotuk javítása érdekében fokozott

figyelmet követel a környezet minőségének javítása, a környezetvédelmi szabályok betartása, betartatása.

A településrendezési tervben megjelenő természetvédelmi és környezetvédelmi célok koherensek a releváns országos és helyi programokkal és célkitűzésekkel.

A tervezett lakóterület- fejlesztés nem érint ökológiailag értékes területet.

4.2. A fejlesztések hatótényezői

4.2.1. a természeti erőforrások igénybevétele, a várható környezetterhelés nagysága

A településfejlesztési koncepcióban lefektetett környezetterhelő fejlesztések területigénye (gazdasági területek fejlesztése) a már jelenleg is gazdasági területként funkcionáló ingatlanokon vagy ezen területekhez kapcsolódó tervezett kereskedelmi és szolgáltató területeken került kielégítésre.

4.2.2. a helyi társadalmi, gazdasági folyamatok változásának prognosztizálása

A településfejlesztési koncepcióban lefektetett fejlesztések a lakosságszám mérsékelt növekedésével számol. A gyógynövénytermesztés, és a hozzá kapcsolódó feldolgozóüzem, szárítóüzem működésbe lépésével a település a lakosainak munkahelyet teremt. Ehhez kapcsolódó programok (konferenciák, kurzusok) a turizmus fellendülését, ami a szolgáltató szektor fejlődését eredményezi hosszútávon. Szálláshelyek kialakítása, vendéglátóhelyek üzemeltetése várható ennek hatására a településen, ami megélhetési lehetőséget biztosít a helyi lakosoknak, illetve vonzeróval bír a településen letelepedni vágyók számára. A szelíd vendégvárás és a kerékpáros turizmus, valamint a kerékpárút-hálózat fejlesztési programok, szintén egymást erősítő folyamatok.

4.3. A környezetet éró hatások előrejelzése

4.3.1. a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként az építészeti és régészeti örökségre)

A környezeti elemeket, az építészeti és régészeti örökséget negatív hatású fejlesztések nem érik. Az építészeti örökség védelmének megerősítése az örökség hosszú távú fennmaradását segíti elő.

4.3.2. a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, klímára, természeti (ökológiai) rendszerre, a biodiverzitásra, a helyi adottságoknak megfelelő optimális térszerkezetre

A tervezett lakóterület-fejlesztés nem érint ökológiailag értékes területet. A fejlesztés a meglévő lakóterülethez szervesen kapcsolódik, a kialakult tájszerkezetet nem torzítja el.

A településrendezési tervben jelölt erdóterület-növekedés (az alacsony termőképességu területek erdőterületté minősítésével) az optimális térszerkezet és az ökológiai rendszer megerősítését segíti elő.

Az értékes fák helyi jelentőségű védett természeti értéként védelem alá vonása a természeti érték fennmaradását elősegíti.

4.3.3. az emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományaikban fellépo változások

A településrendezési terv nem generál az emberek egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében – különösen életminőségében, társadalmi-kulturális, gazdasági-gazdálkodási hagyományaikban fellépo negatív változásokat.

4.4. A településrendezési terv összegzo értékelése

A terv illeszkedik a kapcsolódó települések térszerkezeti elemeihez.

A településrendezési terv tartalmazza az egyes gazdálkodási módoknak megfelelo sajátos szabályozási előírásokat.

A szabályozás megfelel a táj- és természetvédelmi igényeknek. A terv biztosítja a településfejlesztési koncepcióban és a települési ágazati programokban védelemre javasolt és a már védett természeti értékek területi védelmét. A terv tartalmazza a meglévo és tervezett természetvédelmi területeket és értékeket.

A terv tartalmazza a helyi értékvédelem által védett területeket és értékeket, a muemléki és régészeti területeket.

A terv tartalmazza a település területén érvényes védótávolságokat, védoterületeket és hatásterületeket.

5. A fejlesztési és védelmi elképzelések (szándékok) összehasonlítása, a hatályos releváns tervek, programok és rendeletek módosítási szükségessége

A településfejlesztési koncepcióban szereplo fejlesztési és védelmi szándékok összhangban vannak. A településrendezési terv nem tartalmaz érzékeny, értékes, védendo, védett területek megszünését, területi csökkenését, állapotromlását okozó fejlesztéseket.

A terv a település szerves fejlődésének térbeli megjelenítését szolgálja. Megorzi a hagyományos szerkezeti mintázatokat és kapcsolatokat. Nem generál a település jövöképétol eltéro fejlődést. A szerkezeti tervben megfogalmazott területhasználati arány-változások nagysága megfelel a fejlesztési koncepcióban lefektetett fejlődési ütemnek.

A környezetvédelemmel kapcsolatos helyi rendeletek folyamatos aktualizálása szükséges a jogszabályi változások követése érdekében.

A településrendezési terv alkalmazása során figyelemmel kell kísérni a környezeti szempontok tényleges érvényesülését.

A településrendezési terv környezeti hatásai külön-külön nem monitorozhatók, mivel a környezetet külsö és belsö feltételek együttese alakítja.

Fontos, hogy a településrendezési terv környezeti teljesítményét nyomon kövessük, s azt amennyiben szükséges, visszacsatoljuk a tervezéshez. Erre az un „performance” indikátorok alkalmasak, amelyek nem a környezet változását mérik, hanem azt az egyszeru tény

regisztrálják, hogy a környezet jobbítása, vagy minőségbiztosítása érdekében tervezett intézkedések megtörténtek-e és milyen mértékben. Javasoljuk, hogy az intézkedésekről a képviselőtestület évente kapjon beszámolót.

6. Közérthető összefoglaló

A településrendezési terv elsődleges szempontként kezeli a település fejlesztés és a környezeti állapot egymásra épülő szerves viszonyát a környezeti állapot megőrzését és javítását.

Az iparban bekövetkező ágazati váltás, a környezetet nem szennyező ipari létesítmények letelepedésének ösztönzése mellett, hogy munkalehetőséget biztosít az itt élőknek, elősegíti a minőségi környezet kialakulását. Ez alapozza meg hosszútávon a településen a turizmus húzó ágazattá válását. Ez a minőségi környezet teszi lehetővé a szelíd, természeti értékekre és az egészséges környezetre alapozó turizmus kialakítását, mint fontos egzisztenciális forrást.

A szabályozás nem ütközhet magasabb szintű jogszabályba, ezért a szabályozás figyelembe vette a településre vonatkozó felsőbb szintű jogszabályokat.

A településfejlesztési koncepcióban szereplő fejlesztések és területigényük szabályozása megfelel a hagyományos településarculatnak és a szerves fejlődésnek.

A szabályozás szerinti beépíthetőségek, a megengedett építési módok és anyaghasználatok megfelelnek a hagyományos arculat védelmének és a szerves fejlődés feltételének.

A településrendezési terv tartalmazza az egyes gazdálkodási módoknak megfelelő sajátos szabályozási előírásokat. A terv nem csökkenti a térszerkezeti mintázat változatosságát.

A szabályozás megfelel a táj- és természetvédelmi igényeknek.

Jelen környezeti értékelést a Pagony Táj- és Kertépítész Kft. állította össze.

Budapest, 2006. augusztus

Tuzvédelemi muleírás

Halimba jelenlegi és tervezett út hálózata és vízellátó rendszere a vonatkozó tuzvédelmi előírásoknak megfelel.

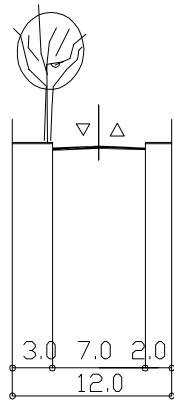
A további részletes közlekedési és közmutervek tervek jóváhagyásánál az illetékes hatóságként a Tuzoltóságot, az előírások szerint be kell vonni.

Az alábbi jogszabályok betartására hívnánk fel a figyelmet.

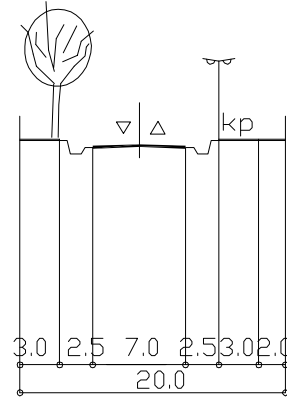
1999 CXV.

- 1.) 22.§.1.bek.: A tuzoltóság gépjármuveinek és berendezéseinek alkalmas felvonulási utat és területet kell biztosítani.
- 2.) 49.§.8.bek.: Az utak tervezésekor és a tuzcsapok helyének meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a bekezdésben megadott egy nyomsávú közlekedési út szabadon maradjon a tuzoltó gépjármuvek felvonulása és muködtetése esetén is.
- 3.) 46.§1.2.3.4.5.bekezdések: A telektömbök mértékadó tuzszakaszainak függvényében a jogszabályban előírt minimális oltóvíz intenzitás biztosítani kell.
- 4.) 49.§5.bek.: A tuzcsapok leendo helyeit a jogszabály szerinti megadott távolságokban kell kialakítani, vagyis a védendo építménytől a megközelítési útvonal mentén 100 méternél nem távolabb és egymástól 5 méternél semmiképpen sem közelebb.
- 5.) 48.§.:A közmurendszer kialakításánál be kell tartani a paragrafusban rögzített oltóvíz intenzitás igényt, a létesítmények tuzveszélyességi osztályától meghatározott minimum kifolyási nyomásigényt valamint a vízvezeték hálózat belso átméno minimumára előírt szabályokat.
- 6.) 46.§.8.bek.: A vízvezeték hálózat kialakításakor szem előtt kell tartani, hogy a meghatározott oltóvizet a rendszer biztosítani tudja a település átlagos kommunális vízigénye, valamint a létesítmény technológiai vízigénye mellett.
- 7.) 47.§. és 49.§.: Az előírt oltóvíz mennyiséget, valamint a föld feletti tuzoltó csapok előírás szerinti helyét biztosítani kell.
- 8.) 49.§3.bek.: Az Építési Engedélyezési Hatóság előírásai szerint egyeztteni kell a területi (ajkai) hivatásos önkormányzati tuzoltósággal a tuzcsapok létesítési helyeinek ügyében.
- 9.) 49.§11.bek.: A vízszerezési helyeket úgy kell meghatározni, hogy a tuzoltóság jármuvei és berendezései zavartalanul használhassák ezeket oltóvíz kivételére.

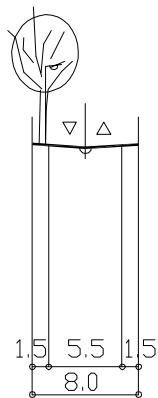
R.Takács Eszter
Vezeto településtervezo
Felelos településrendezo
TT1-01-2883/01

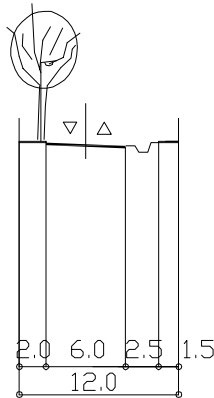
7315j. út a legszűkebb szakaszon

Petöfi Sándor u.

Meglévő szűk kiszolgálóút

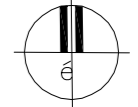

Tervezett kiszolgálóút

Mintakeresztmetszelvek

Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV Település szerkezeti terv M=1:10000

Jelmagyarázat

	meglévő		tervezett		külterület határa
					belterület határa

Területhasználat:

Beépítésre szánt terület:

- kertvárosias lakóterület (0,4)
- falusias lakóterület (0,5)
- településközpont vegyes terület (0,8)
- gazdasági-ipari terület, major (0,9)
- gazdasági-kereskedelmi terület (0,8)
- különleges (temető) (0,04)
- különleges turisztikai (0,05)
- különleges (bánya)

Beépítésre nem szánt terület:

- általános mezogazdasági terület
- kertés mezogazdasági terület (gyümölcsös)
- kertés mezogazdasági terület (szolo)
- általános mezogazdasági terület (rét, gyepek)
- gazdasági erdő
- védelmi erdő
- turisztikai erdő
- nádas
- vízgazdálkodási terület (patak, tó)
- zöldterület (rekreációs) (0,02)

Védőterületek

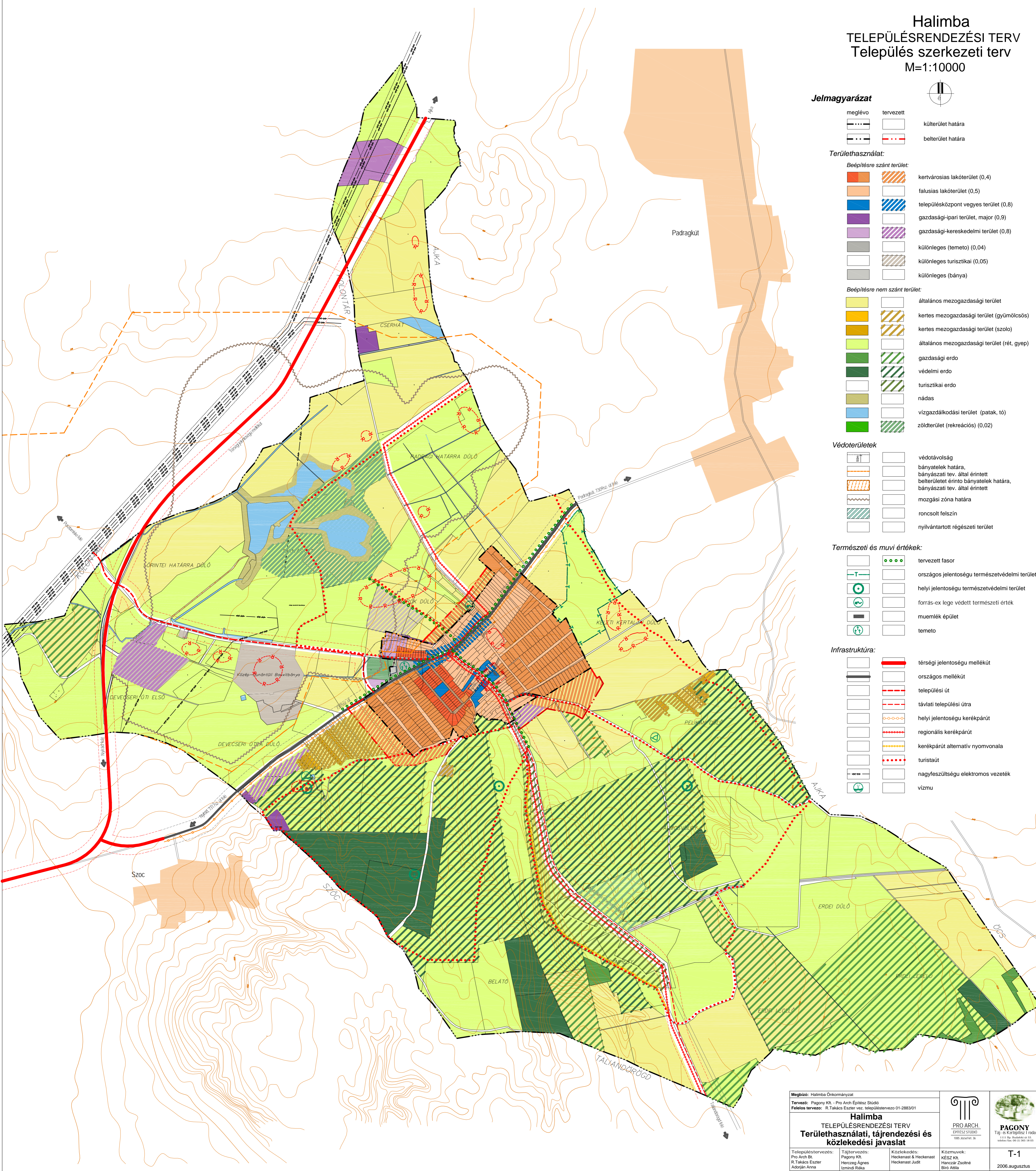
- védőtávolság
- bányatelek határa, bányászati tev. által érintett
- belterületet érintő bányatelek határa, bányászati tev. által érintett
- mozgási zóna határa
- roncsolt felszín
- nyilvántartott régészeti terület

Természeti és mumi értékek:

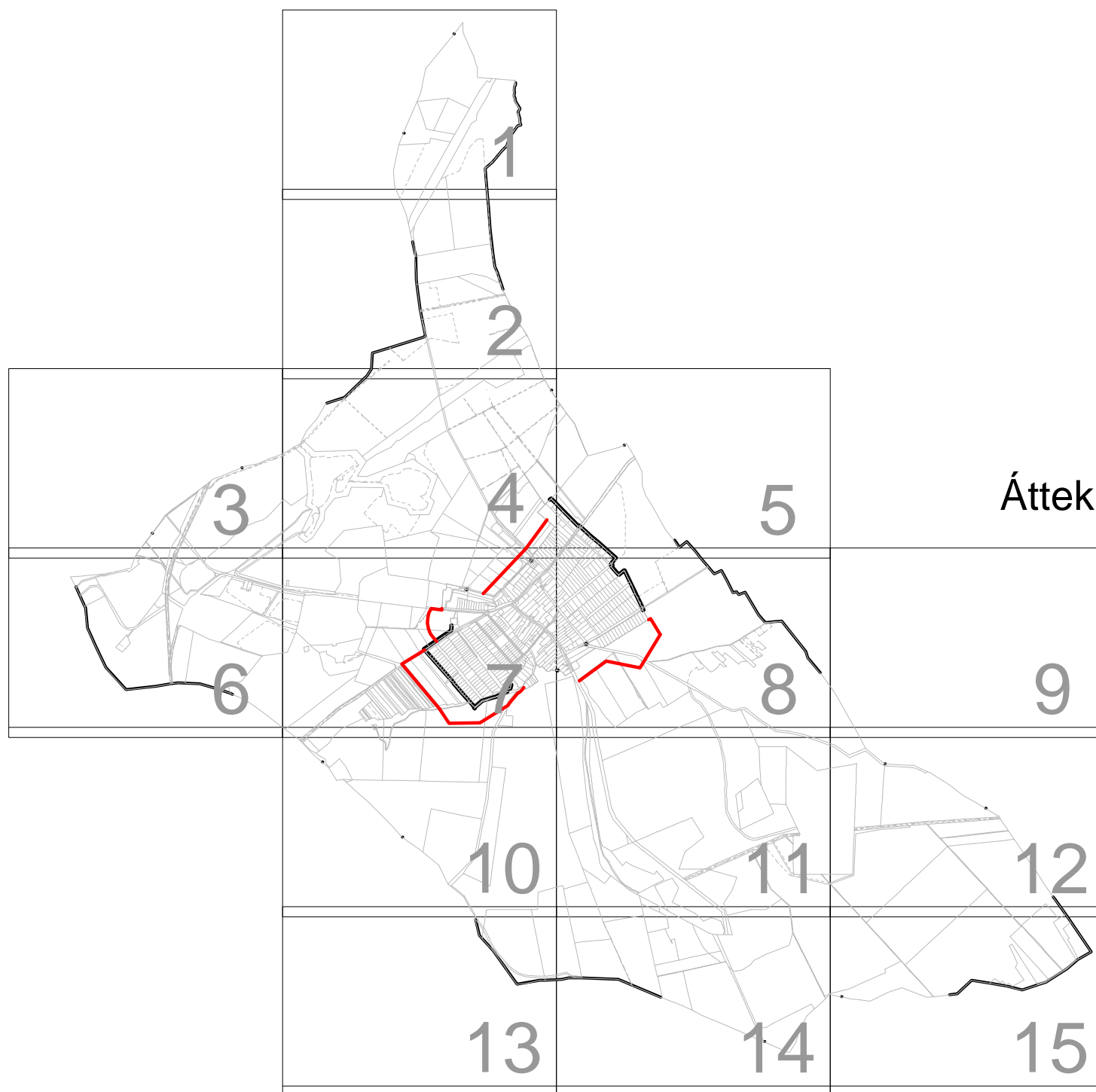
- tervezett fasor
- országos jelentőségű természetvédelmi terület
- helyi jelentőségű természetvédelmi terület
- forrás-ex lege védett természeti érték
- műemlék épület
- temető

Infrastruktúra:

- térségi jelentőségű mellékút
- országos mellékút
- települési út
- távlati települési útra
- helyi jelentőségű kerékpárút
- regionális kerékpárút
- kerékpárút alternatív nyomvonala
- turistaút
- nagyfeszültségű elektromos vezetékek
- vízmu

Megbízó: Halimba Önkormányzat Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01			
Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV Területhasználati, tájrendezési és közlekedési javaslat			
Településtervezés: Pro Arch Bt. R.Takács Eszter Adorján Anna	Tájtervezés: Pagony Kft. Herczeg Agnes Izsmind Réka	Közlekedés: Heckenast & Heckenast Heckenast Judit	Közművek: KESZ Kft. Herczeg Zoltán Bíró Attila
PRO ARCH ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ 1065 József ut. 36			 PAGONY Táj- és Környezetvédelmi Iroda 1111 Bp. Budakúti ut. 53. telefon: +36 (1) 300 34 00
			T-1 2006. augusztus

Áttekinto térkép

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Megbízó: Halimba Önkormányzat Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01		 PRO ARCH ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ <small>1133. Bp. Rózsadombi út 12. 1065. József ut. 36.</small>	 PAGONY Táj- és Környezetépítész Iroda <small>1133. Bp. Rózsadombi út 12. 1065. József ut. 36. 105 305 18 00</small>
Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV szabályozási terv			
Településtervezés: Pro Arch Bt. R.Takács Eszter Adorján Anna	Tájtervezés: Pagony Kft. Herczeg Ágnes Izmindri Réka	Közlekedés: Heckenast & Heckenast Heckenast Judit	Közművek: KÉSZ Kft. Hanczár Zsoltné Bíró Attila
			2006.augusztus Sz-0

Jelmagyarázat:

Szabályozási elemek

	közigazgatási terület határa
	meglévő belterület határa
	tervezet belterület határa
	szabályozási vonal
	területfelhasználási egység határa
	övezet, építési övezet határa
	írányadó telekhatár
	építési hely
	megszüntetési jel
	szabályozási terv készítendő

Építési övezet jele és tartalma

Lf	O	K-30	40	övezet jele	beépítési mód	beépítési % telekterület	zöldfelületi fedettség
	K-3,6	1500					

Területfelhasználási egységek

beépítésre szánt területek:

Lke	kertvárosias lakóterület
Lf	falusias lakóterület
Vt	településközpont vegyes terület
Gksz	kereskedelmi, szolgáltató terület
Gki	gazdasági ipari terület
Ktr	különleges terület - turisztikai
Kt	különleges terület - temető
Kv	különleges terület - vízmu, szennyvíztisztító
Kb	különleges terület - bánya

beépítésre nem szánt területek:

Z	zöldterület - közpark
Ev	erdőterület - védelmi
Eg	erdőterület - gazdasági
Et	erdőterület - turisztikai
Má-0	általános mezőgazdasági terület - gyep, legelő
Má-1	általános mezőgazdasági terület - szántó
Mk	kertés mezőgazdasági terület
V	vízgazdálkodási terület

Értékvédelemre vonatkozó szabályozási elemek

	régészeti terület határa
	műemléki környezet határa
	műemlék
	helyi védett épület
	országos jelentőségű természetvédelmi terület határa
	javasolt fasor
	közterületrendezési terv készítendő

Közlekedési területekre vonatkozó előírások

	térségi jelentőségű országos mellékút tengelye
	országos mellékút
	országos út védőtávolsága
	térségi jelentőségű kerékpárút
	térségi jelentőségű kerékpárút, alternatíva
	turistaút, kerékpáros útvonal
	vegyes használatú út

	földhivatali alaptérképen nem jelölt épület
	földhivatali alaptérképen nem jelölt telekhatár
	szabályozási szélesség

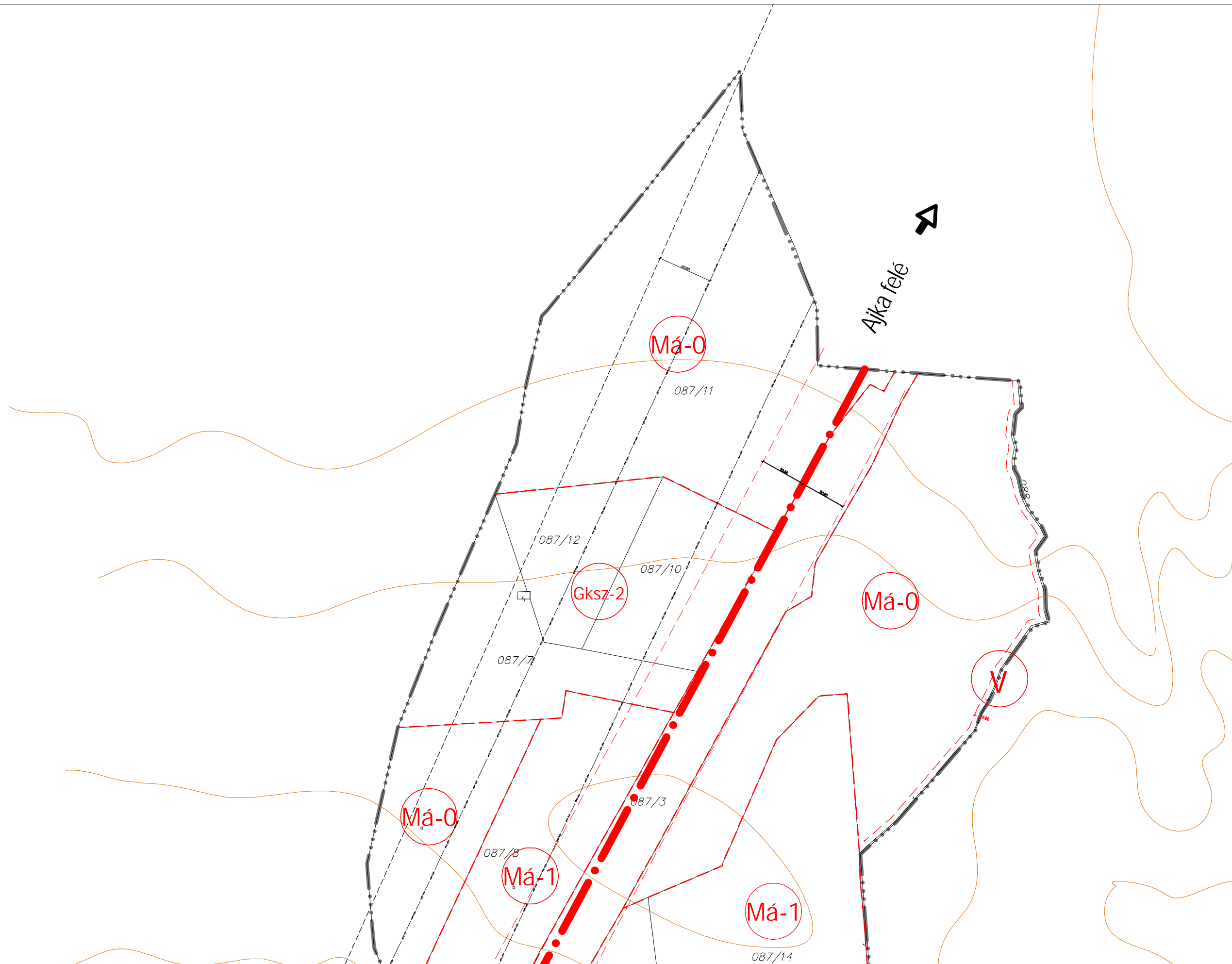
Övezeti előírások

Lke-1	lkr	30	50
	3,6-4,2	600	
Lke-2	O/lkr	30	65
	4,0-4,5	900	
Lke-3	SZ/lkr	30	65
	5,0	900	
Lf	O	K-30	60
	K-3,6	1500	
Vt-1	O/SZ	K-40	40
	4,5	1000	
Vt-2	O/SZ	K-40	40
	K-6,0	1000	
Gksz-1	SZ	25	30
	6	2000	
Gksz-2	SZ	35	30
	9	3000	
Gki	SZ	35	30
	6	5000	
Ktr	SZ	10	80
	4,2	5000	

Z-1	SZ	2	95
	3,6	K-800	
Z-2	SZ	2	95
	3,6	3000	
Et	SZ	0,3	95
	3,0	10ha	
Má-0	SZ	0,5 max. 400 nm	95
	4,2	20ha	
Má-1	SZ	0,1 max. 500 nm	95
	4,2	30ha	
Mk	SZ	3	95
	4,2	2000	

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabállyal együtt érvényes.
A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió és a Pagony Kft. szellemi terméke.
A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Megbízó: Halimba Önkormányzat Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió Felelős tervező: R. Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01				 PRO ARCH ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ 1085 József kft. 36	 PAGONY Táj és Környezet Tervező 1111 Bp. Budai utca 25. telefon: 06 30 265 28 00
Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV szabályozási terv					
Településrendezés: Pro Arch Bt. R. Takács Eszter Adorján Anna	Tájtervezés: Pagony Kft. Herczeg Ágnes Izmidin Réka	Közlekedés: Heckenast & Heckenast Heckenast Judit	Kozmuvek: KÉSZ Kft. Hanczár Zsoltné Bíró Attila	2006. augusztus Sz-0	

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

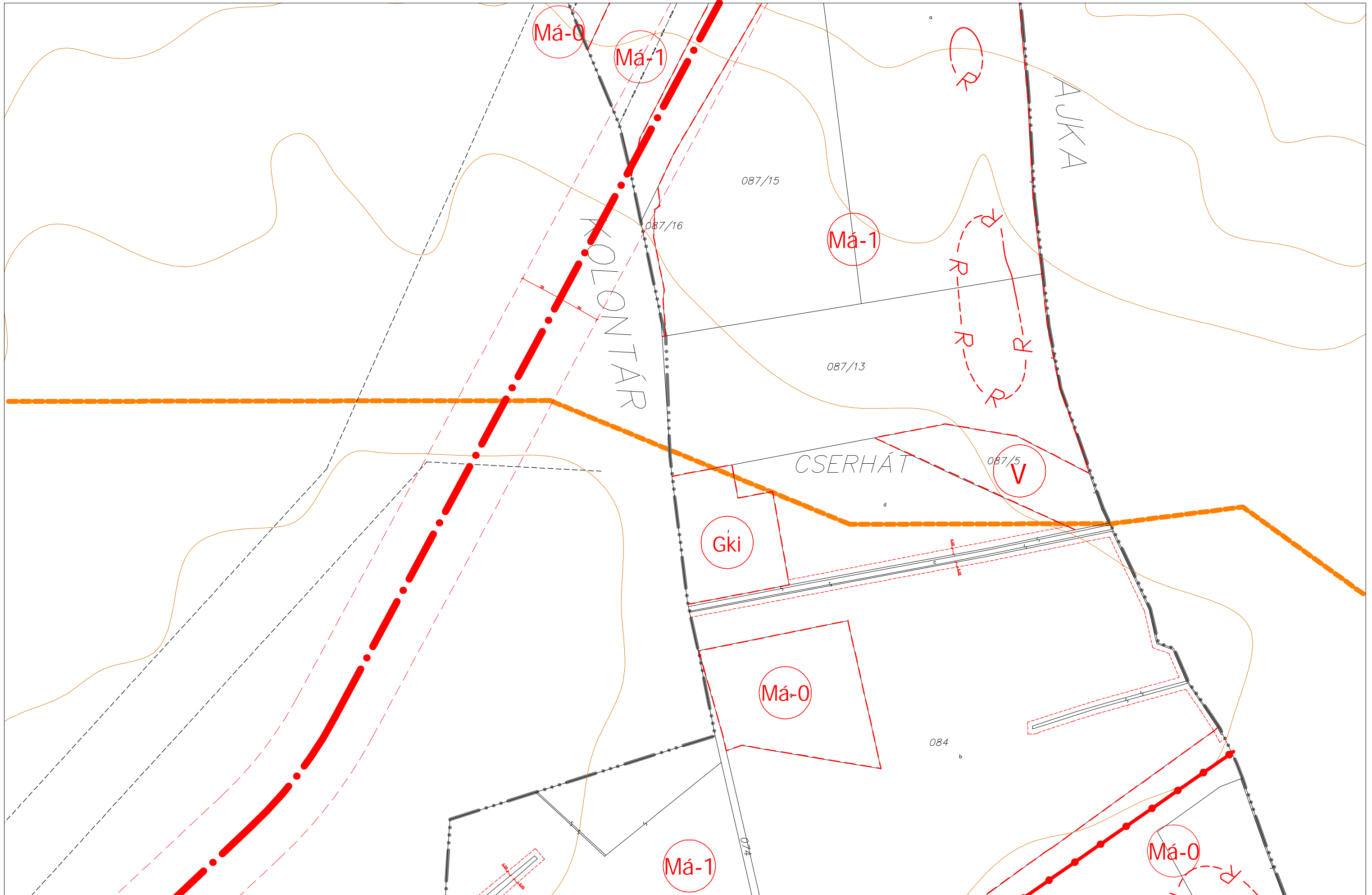
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herezeg Ágnes
 Izmini Réka

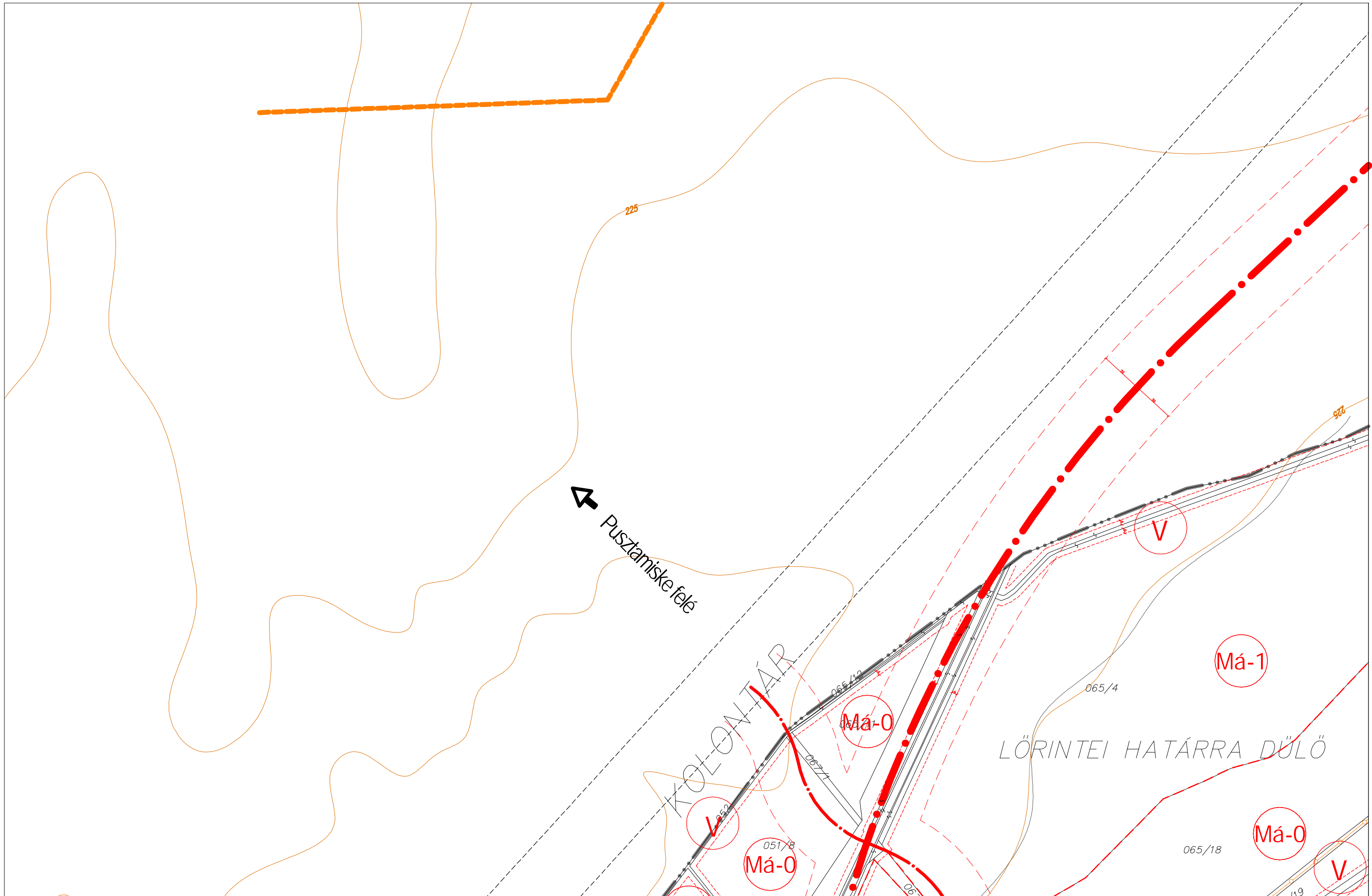
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonlat alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településtervezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

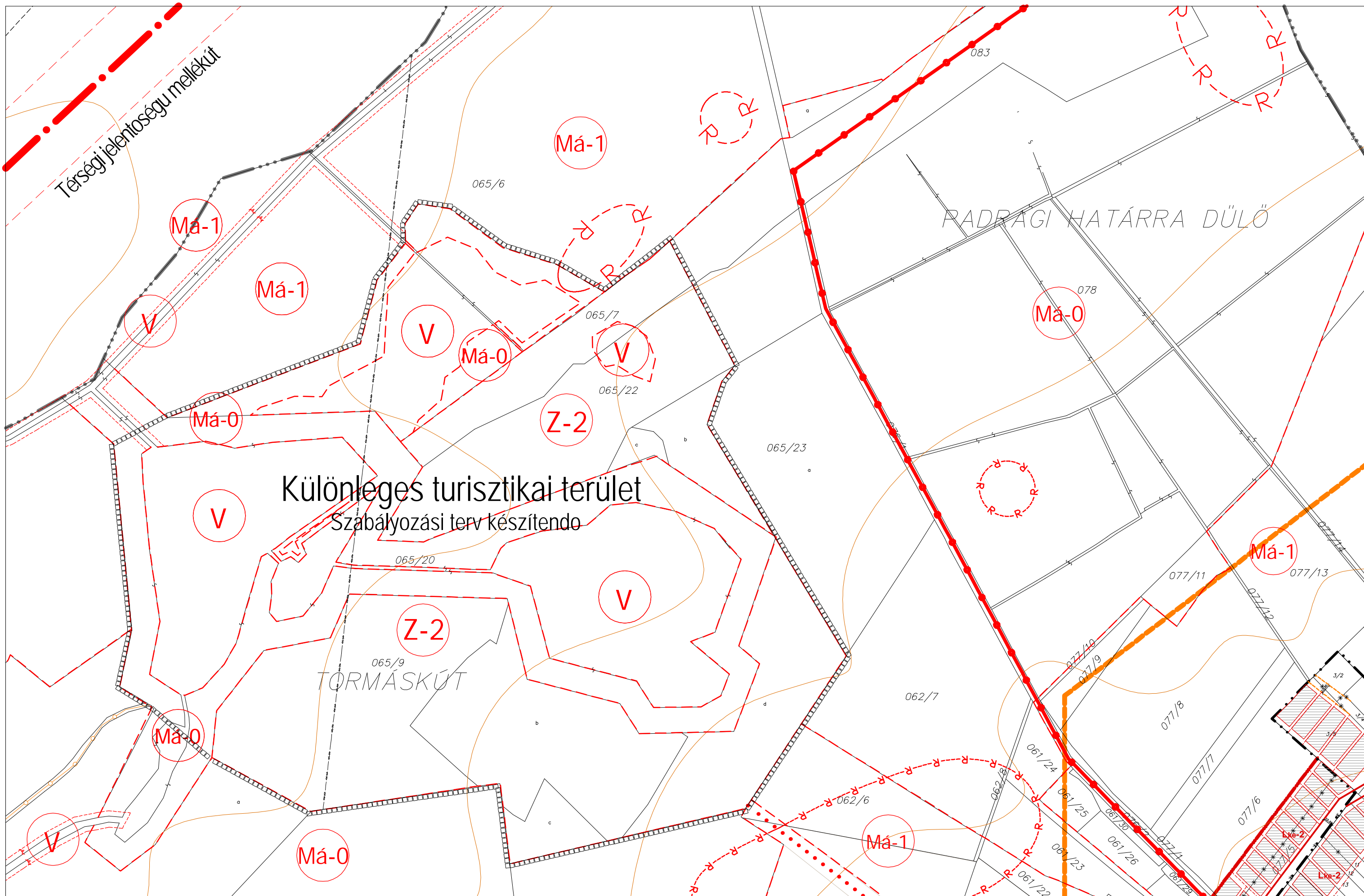
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
szabályozási terv

Különleges turisztikai terület
 Szabályozási terv készítendo

TORMÁSKÚT

RADPÁGI HATÁRRA DÜLŐ

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonlat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

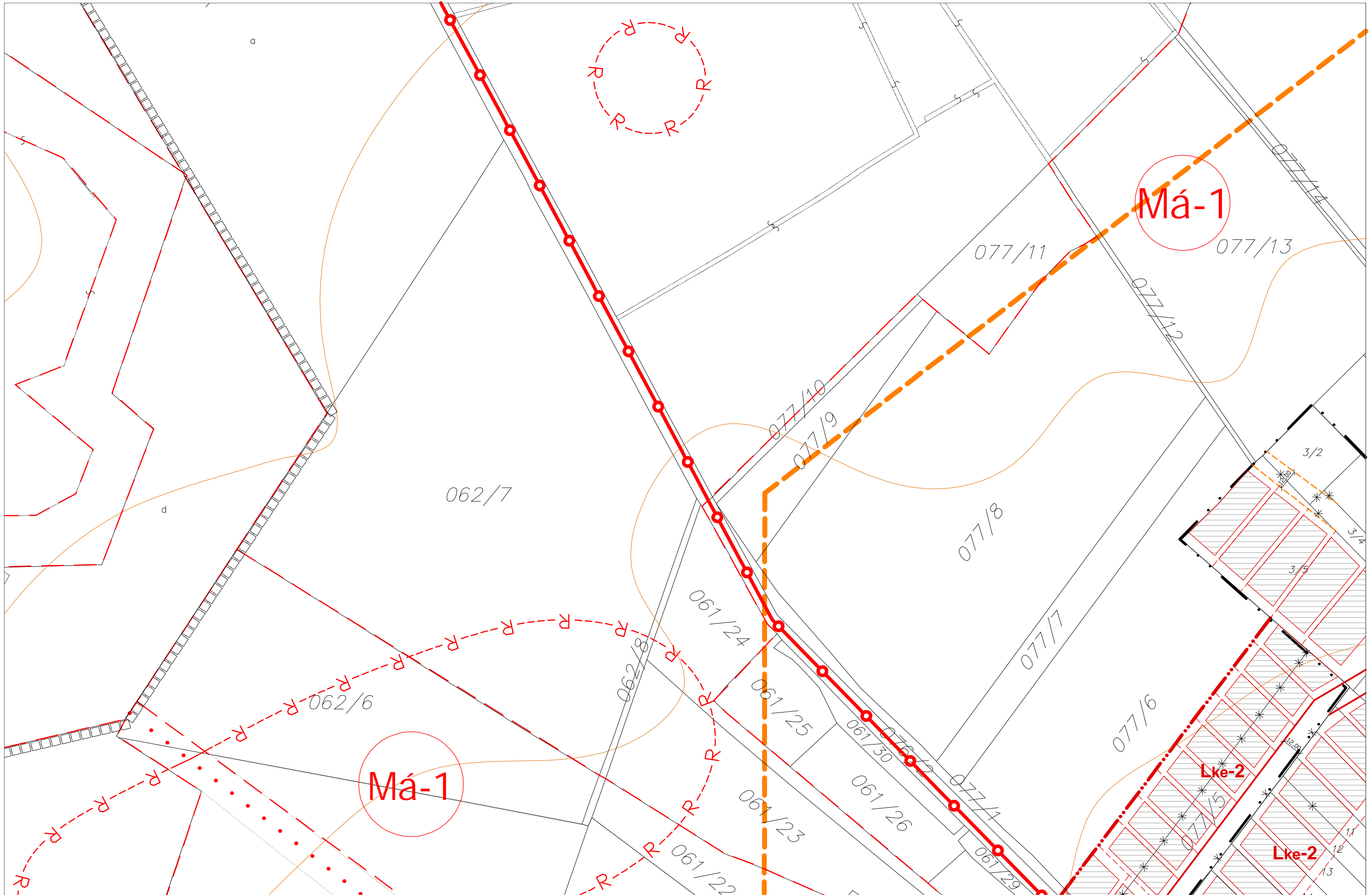
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Má-1

Má-1

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes

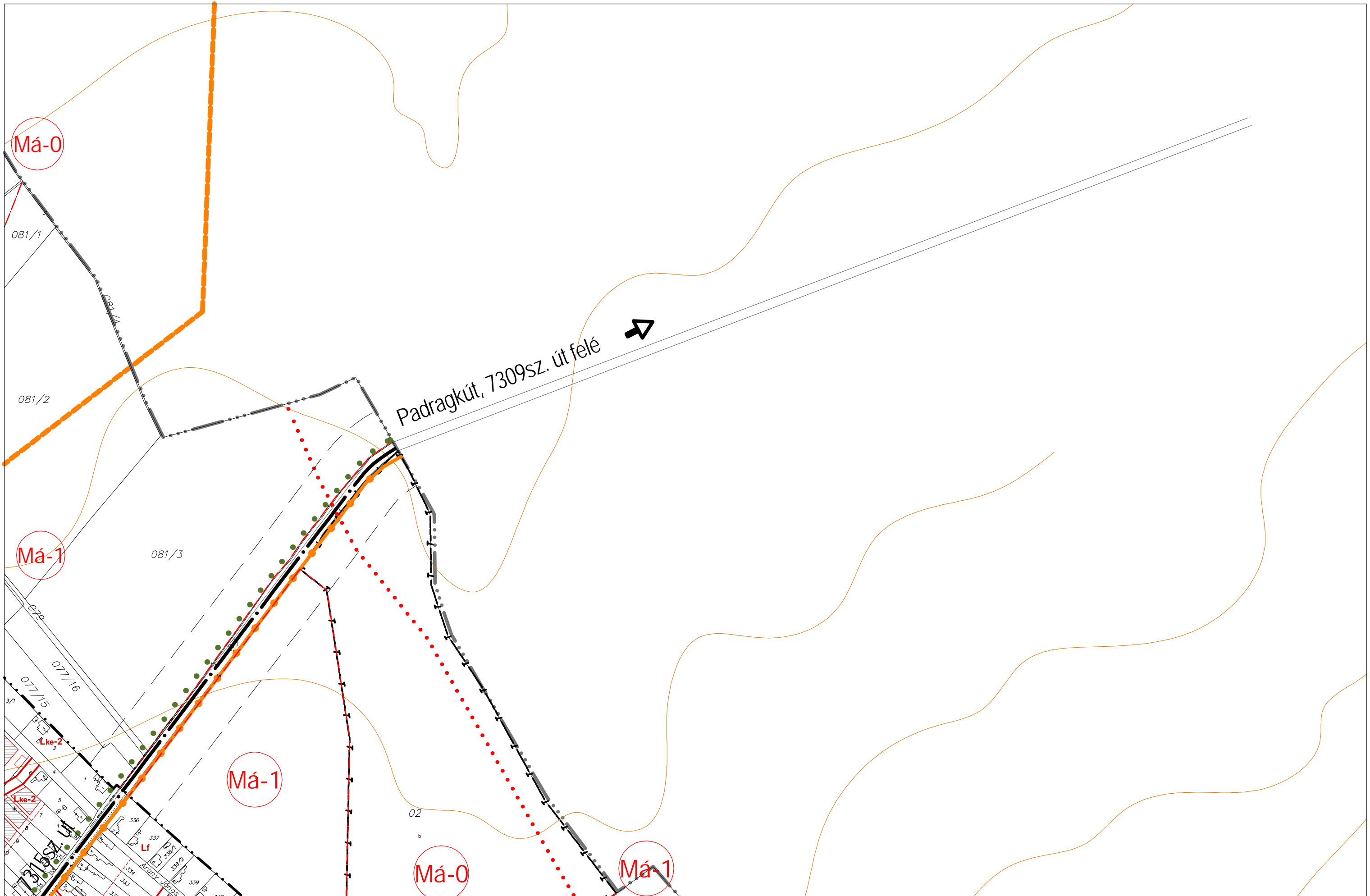
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonlat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pro Arch Bt.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

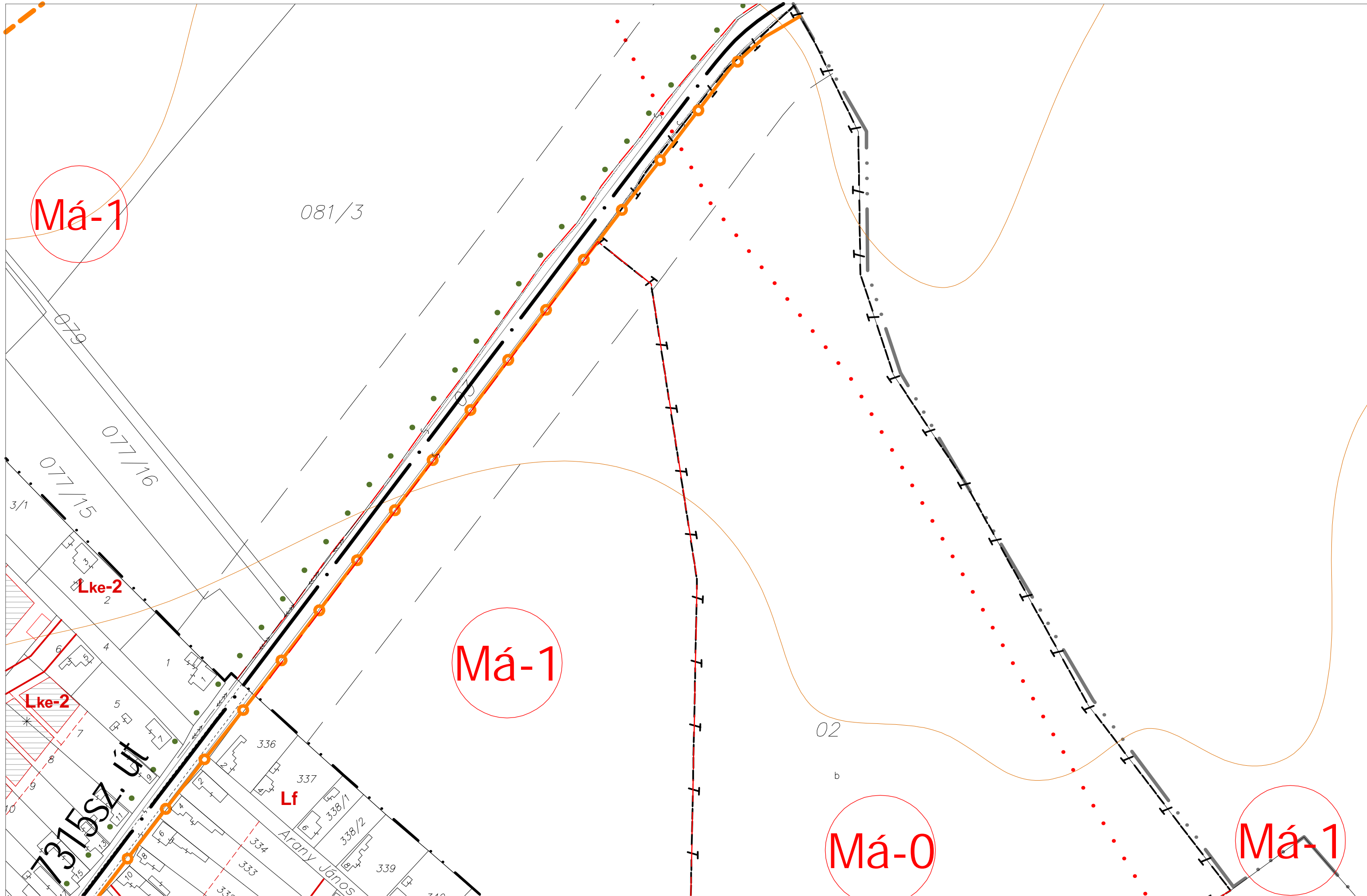
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Má-1

081/3

Má-1

Má-0

Má-1

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke. A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

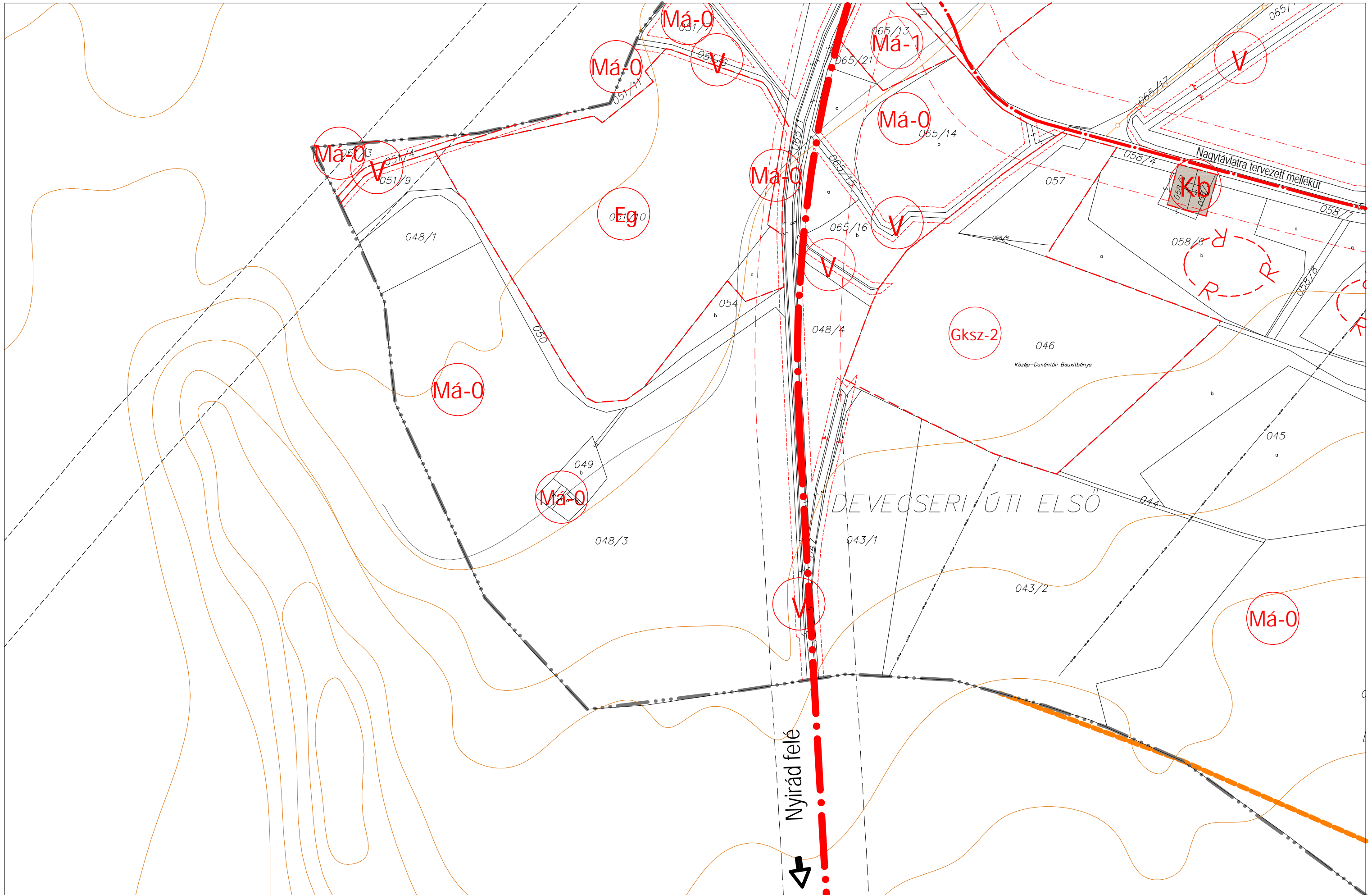
Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

5.3

Nyírad felé

DEVECSERI ÚTI ELSŐ

Nagyterületre tervezett mellékút

Közép-Dunántúli Bauvitbánya

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
Pro Arch Bt.
R.Takács Eszter
Adorján Anna

Tájtervezés:
Pagony Kft.
Herczeg Ágnes
Izmini Réka

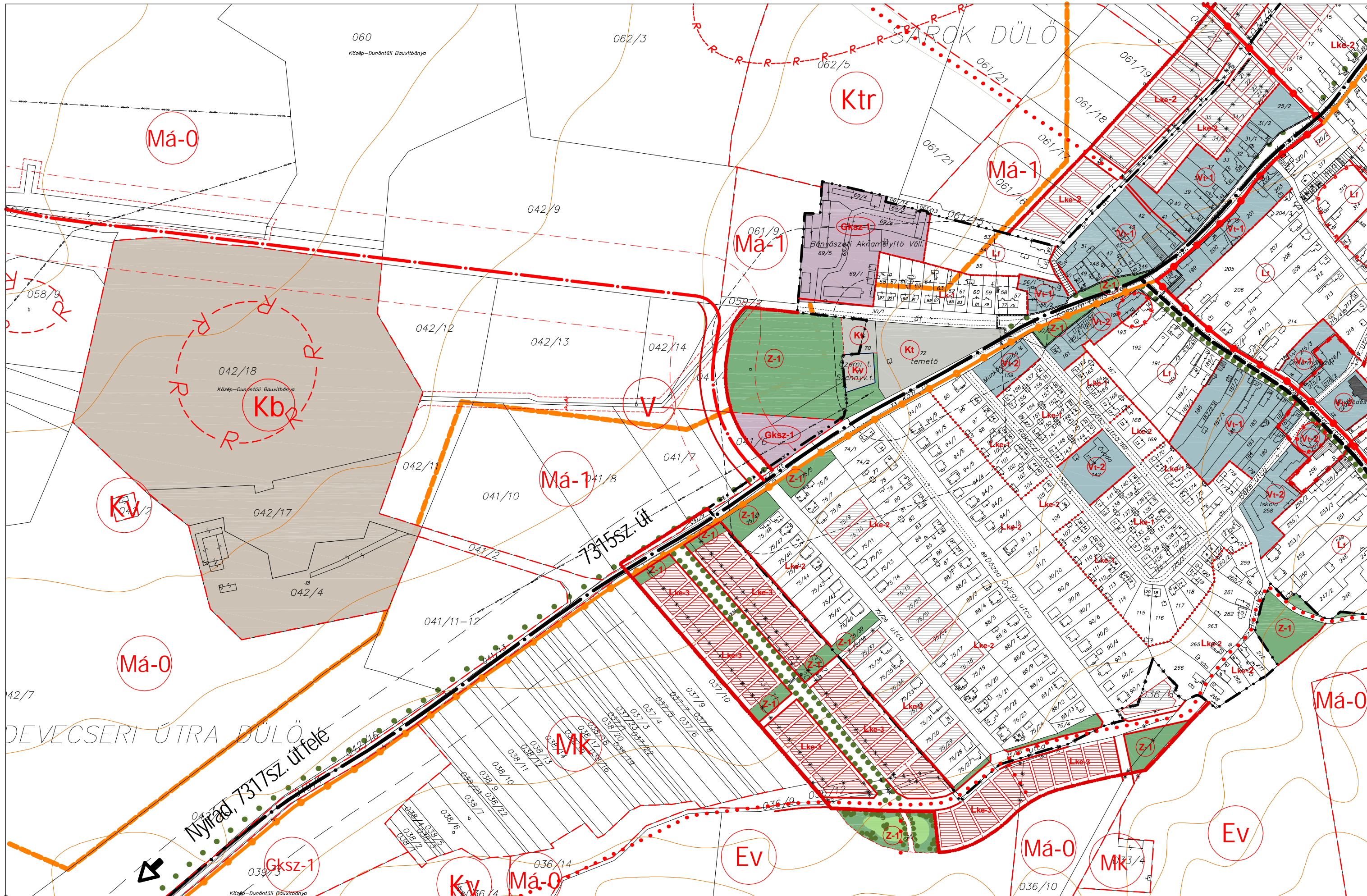
Közlekedés:
Heckenast & Heckenast
Heckenast Judit

Közművek:
KÉSZ Kft.
Hanczár Zsoltné
Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelsített, záradékolt térképváltozat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R. Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

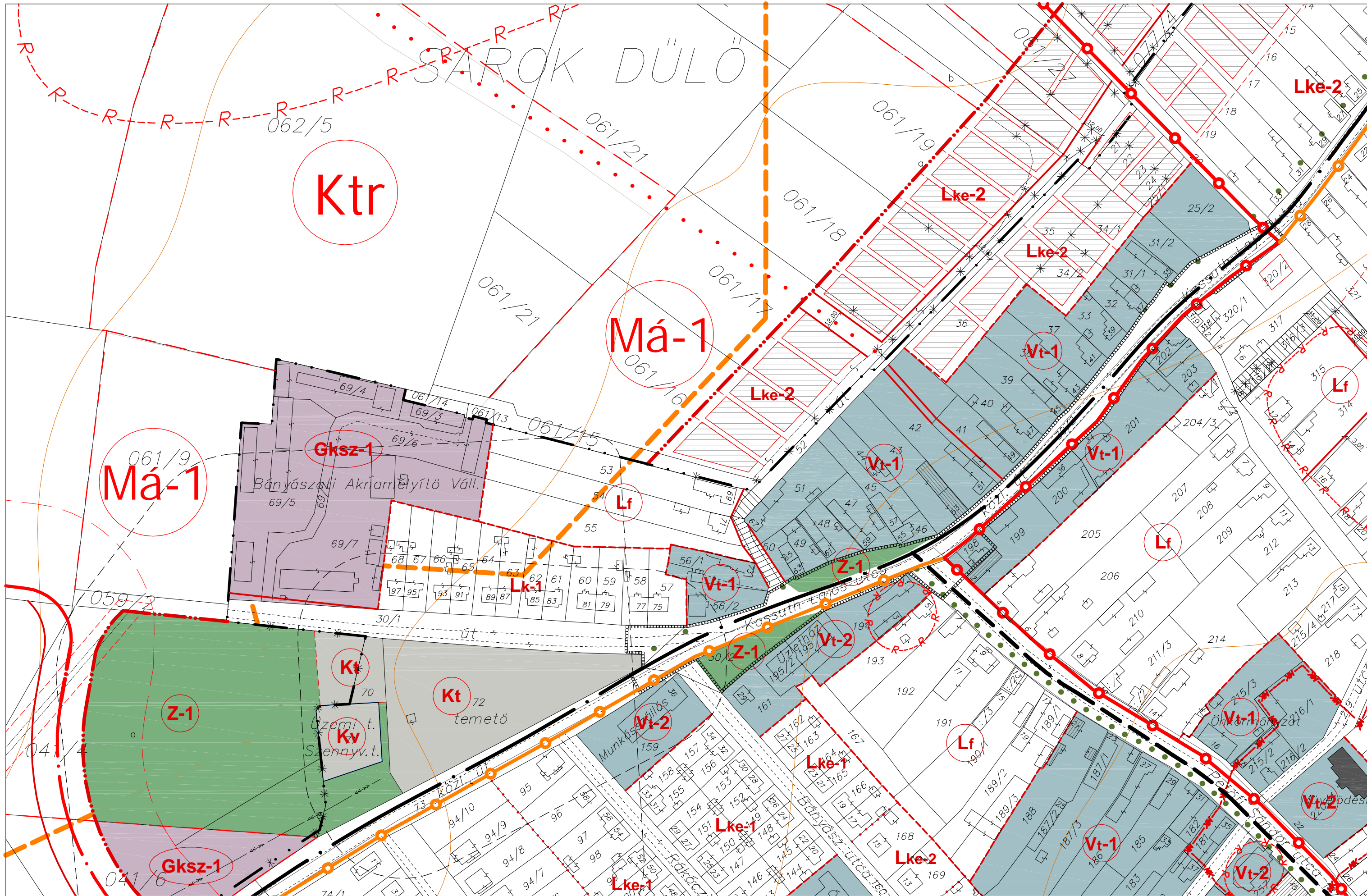
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felkészítő: R. Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékoltt térképkivonat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabállyal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes

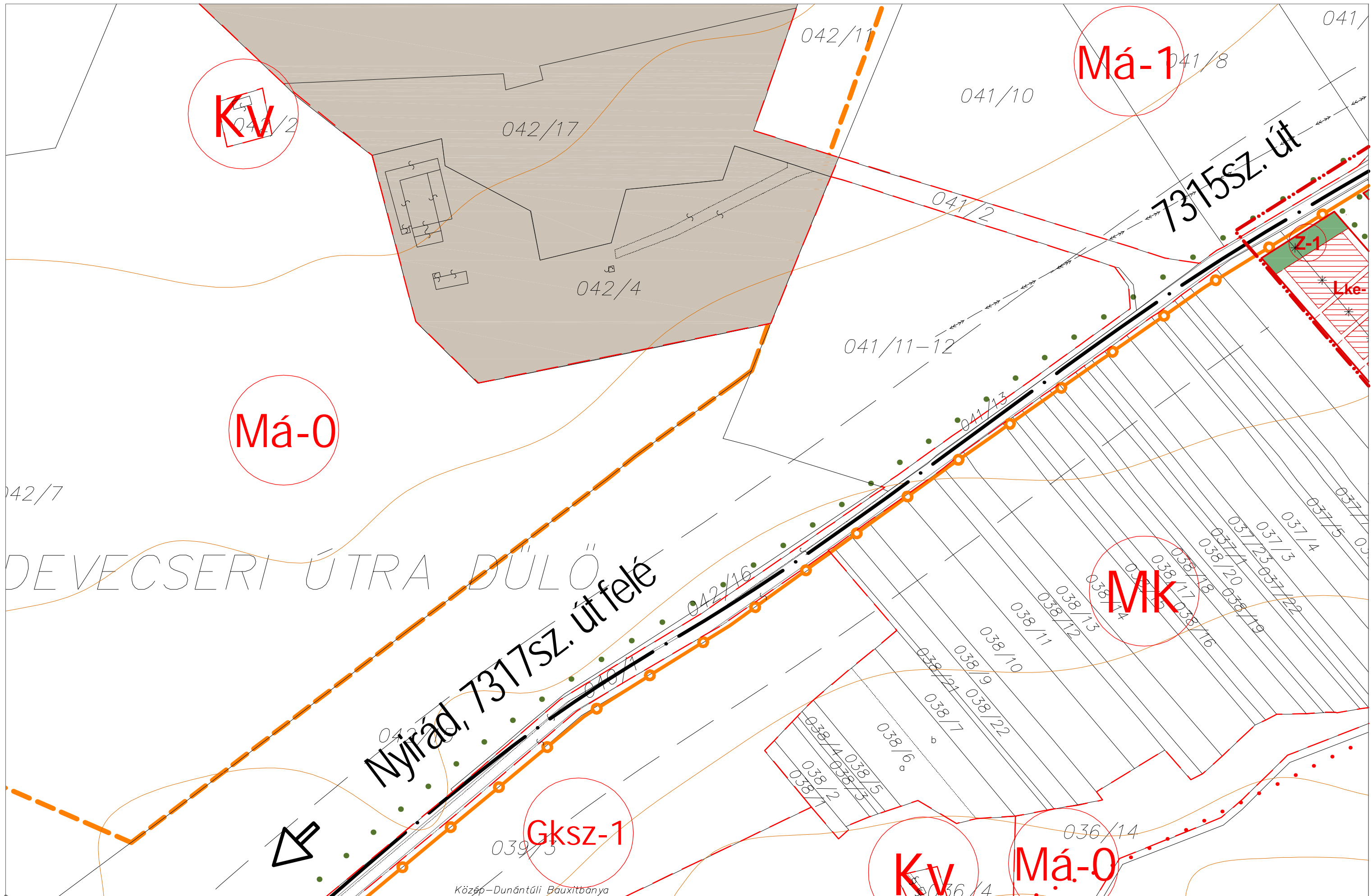
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
 KÉSZ Kft.
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonlat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

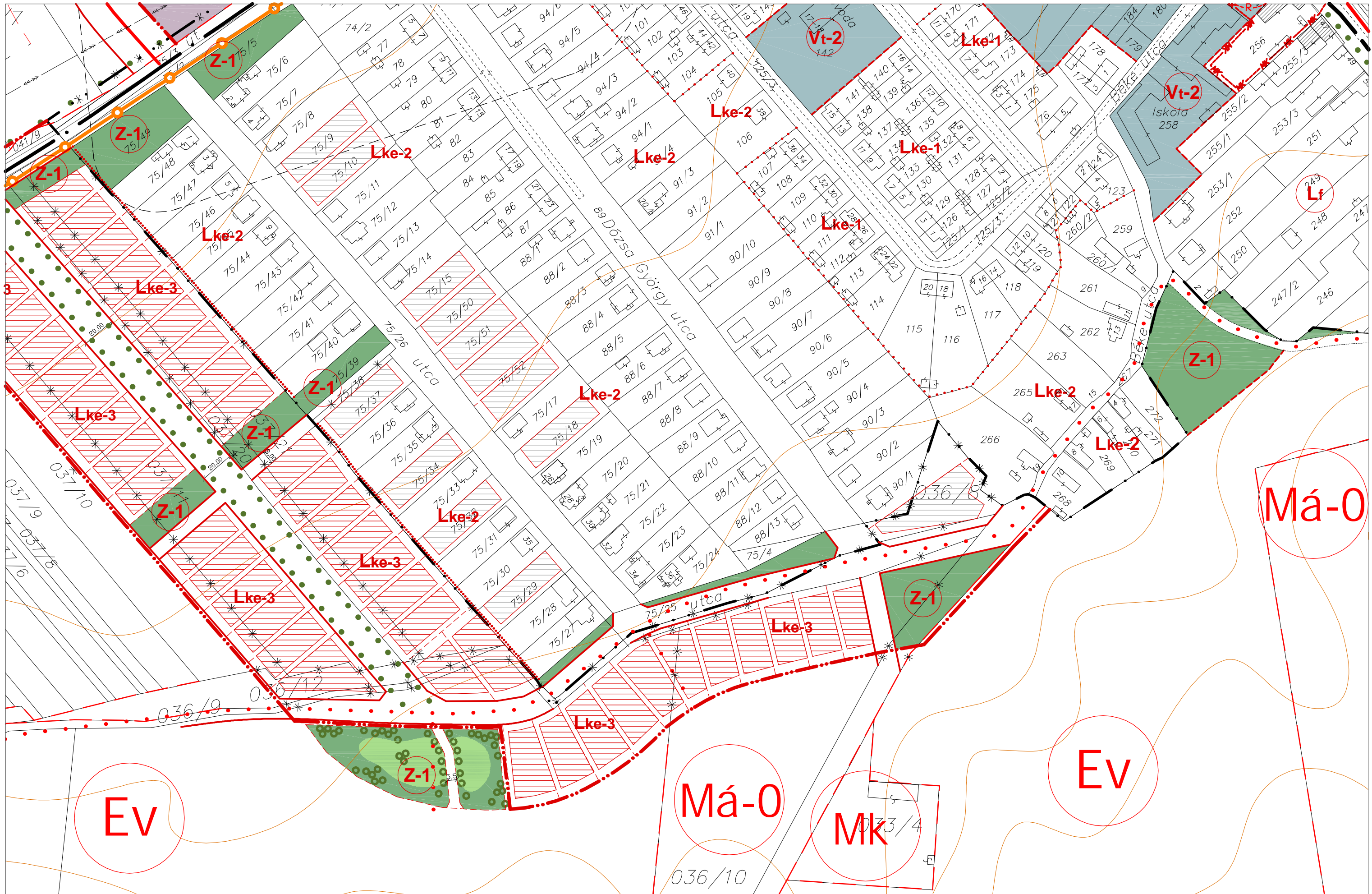
Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
 szabályozási terv

7.3

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonaton alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
Pro Arch Bt.
R.Takács Eszter
Adorján Anna

Tájtervezés:
Pagony Kft.
Herczeg Ágnes

Közlekedés:
Heckenast & Heckenast
Heckenast Judit

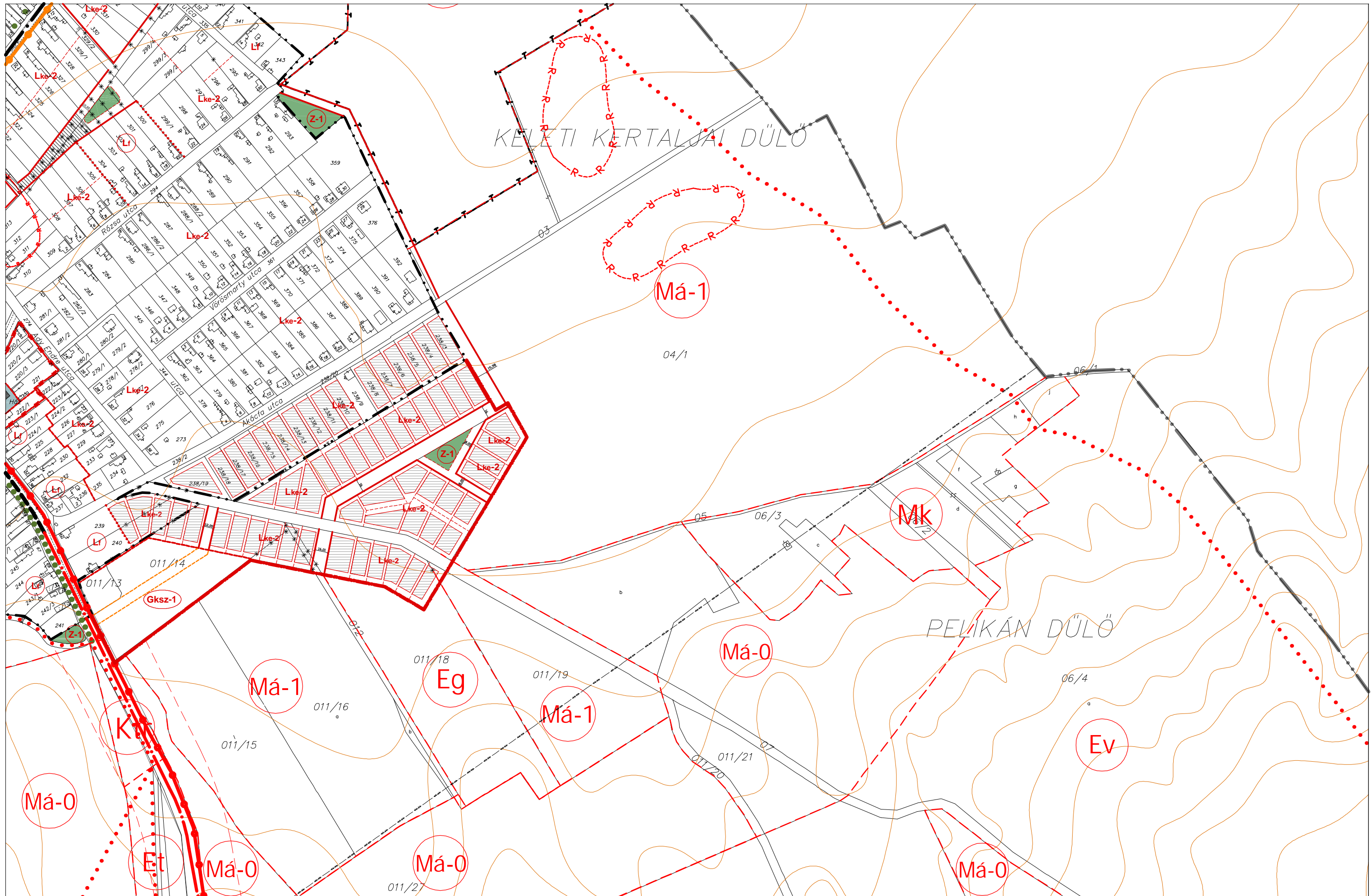
Közművek:
KÉSZ Kft.
Hanczár Zsoltné
Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
szabályozási terv

7.4

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonaton alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településstervezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településstervező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hiteltelített, záradékolt térképvonaton alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

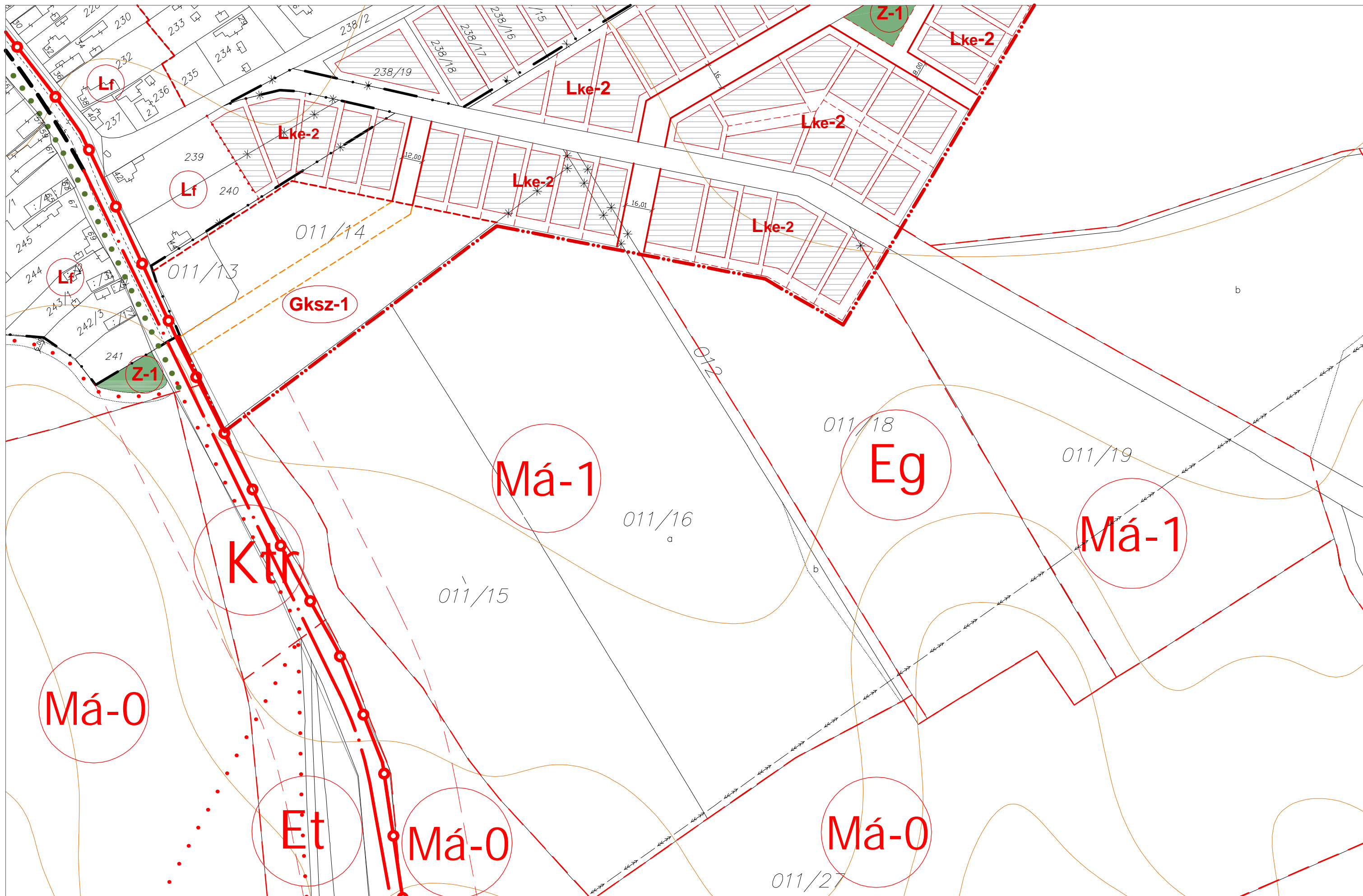
Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

8.1

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településtervezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió - KÖR Kft.
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján,
az állami alapadatok felhasználásával készült.
A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
Pro Arch Bt.
R.Takács Eszter
Adorján Anna

Tájtervezés:
Pagony Kft.
Herczeg Ágnes
Izmini Réka

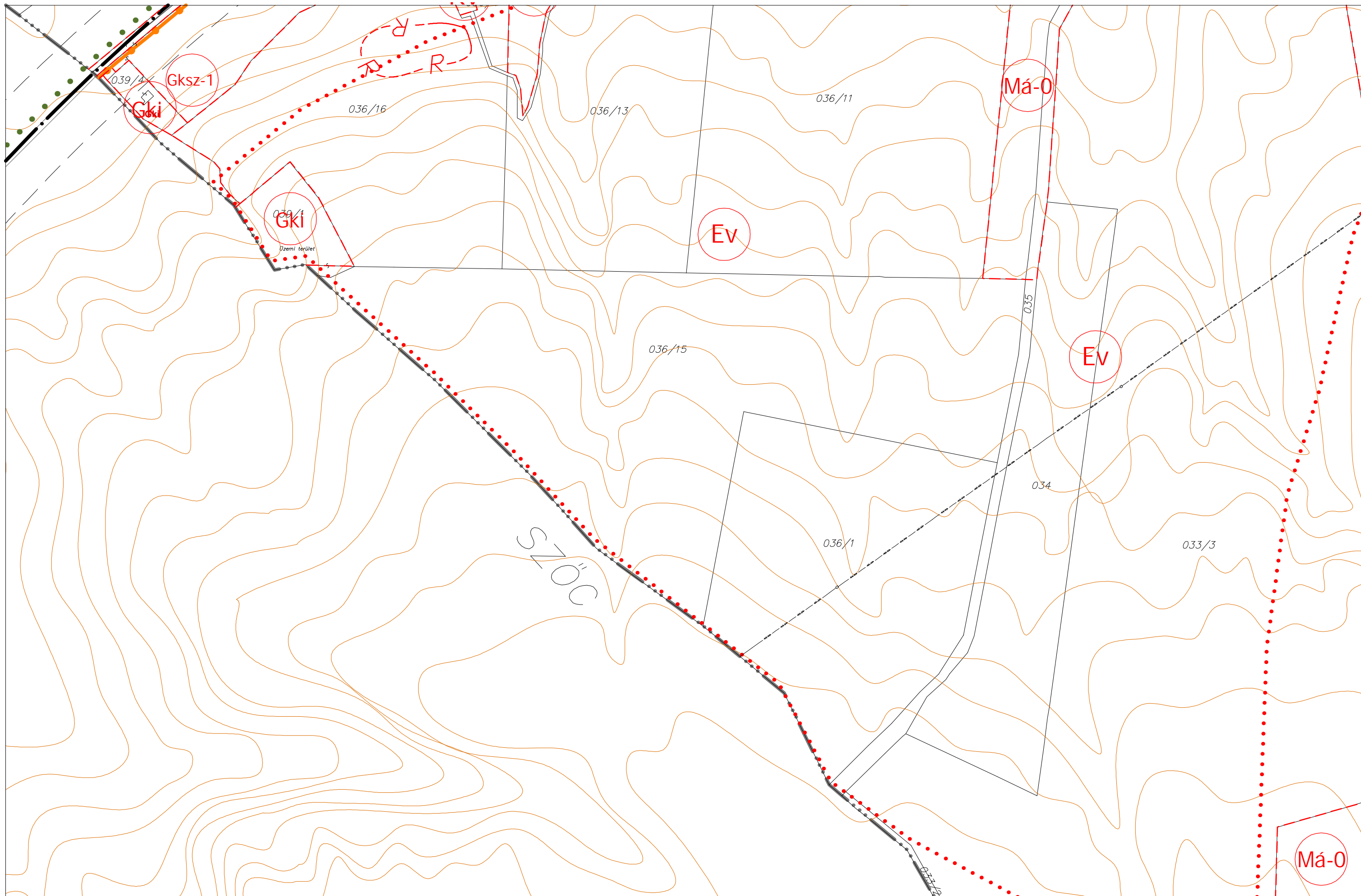
Közlekedés:
Heckenast & Heckenast
Heckenast Judit

Közművek:
KÉSZ Kft.
Hanczár Zsoltné
Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonlat alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

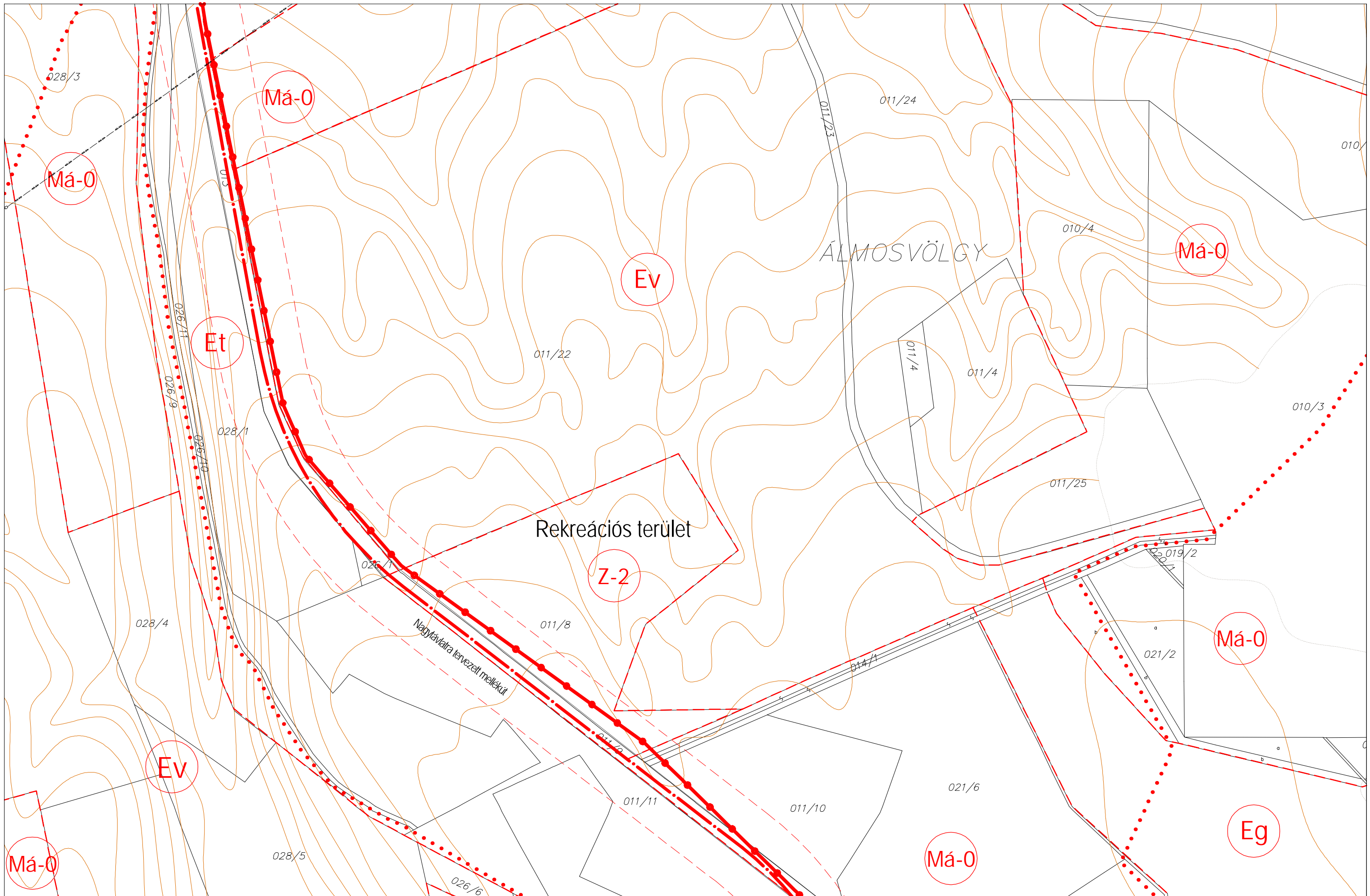
Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
szabályozási terv

Má-0

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékos térképvonaton alapján, az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R. Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

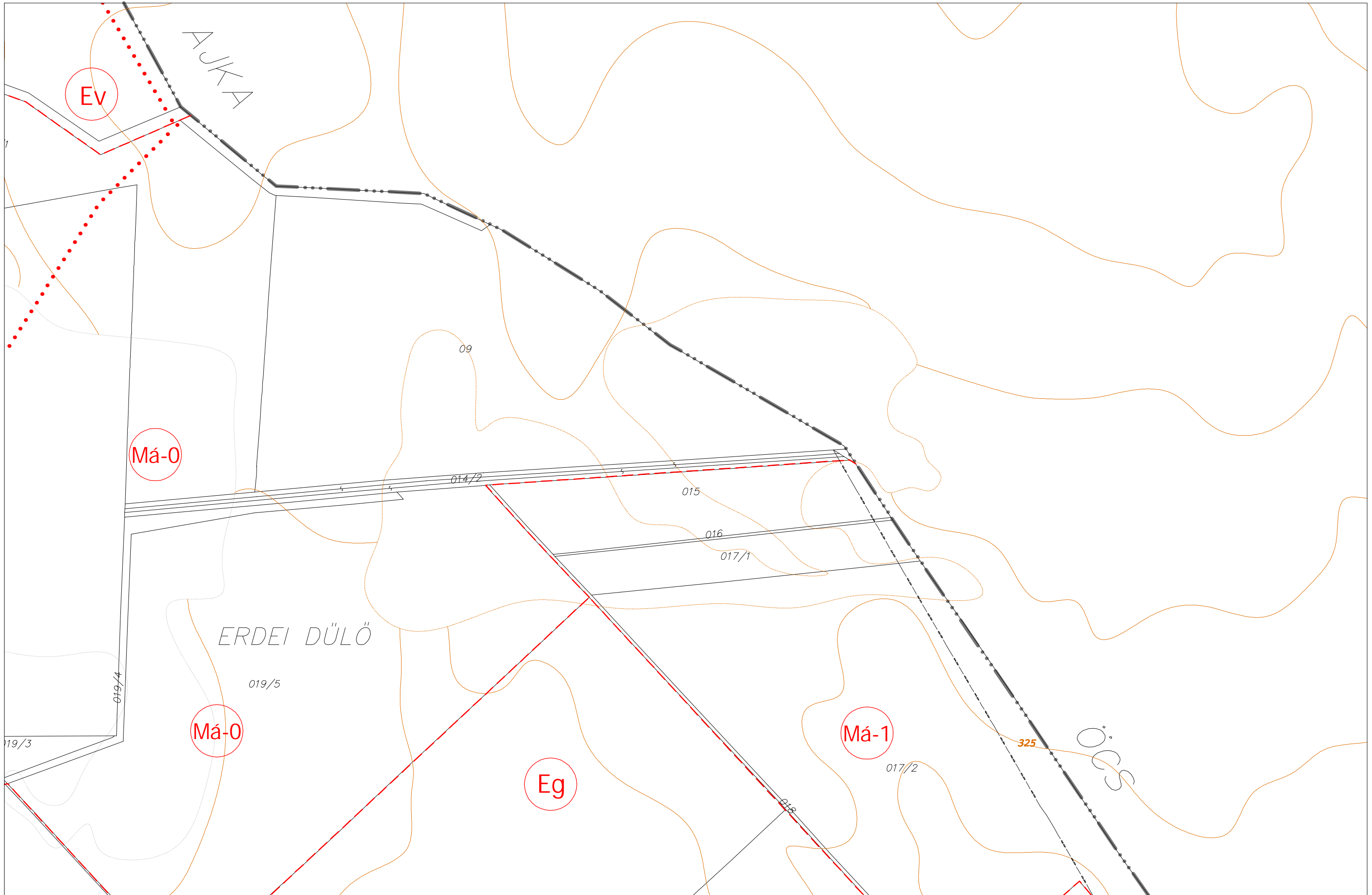
Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R. Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképvonlat alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján,
az állami alapadatok felhasználásával készült.
A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településstervezés:
Pro Arch Bt.
R.Takács Eszter
Adorján Anna

Tájtervezés:
Pagony Kft.
Herczeg Ágnes
Izmini Réka

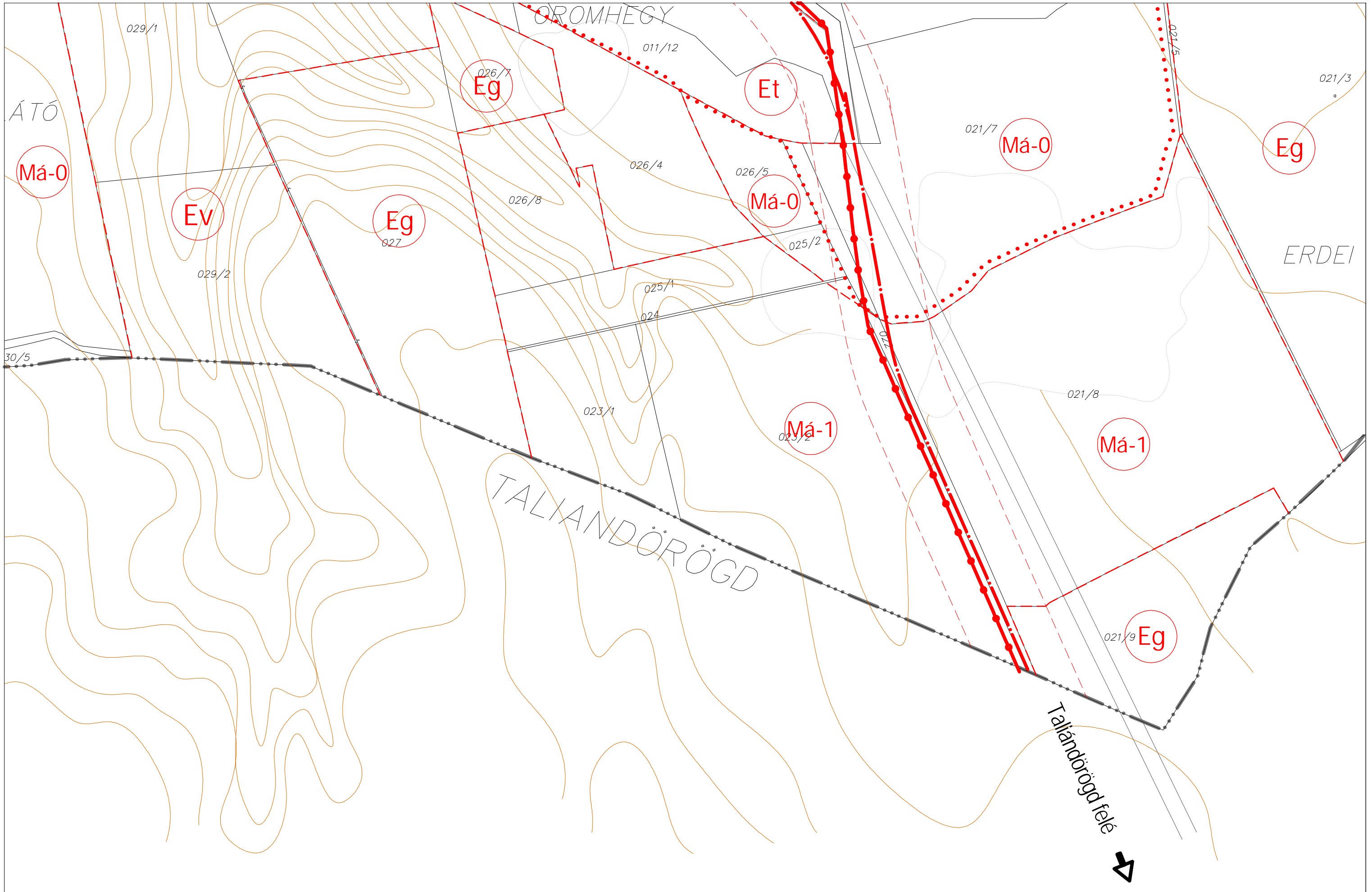
Közlekedés:
Heckenast & Heckenast
Heckenast Judit

Közművek:
KÉSZ Kft.
Hanczár Zsoltné
Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékolt térképkivonat alapján,
az állami alapadatok felhasználásával készült.
A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabályzattal együtt érvényes.
A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
Pro Arch Bt.
R.Takács Eszter
Adorján Anna

Tájtervezés:
Pagony Kft.
Herczeg Ágnes
Izmini Réka

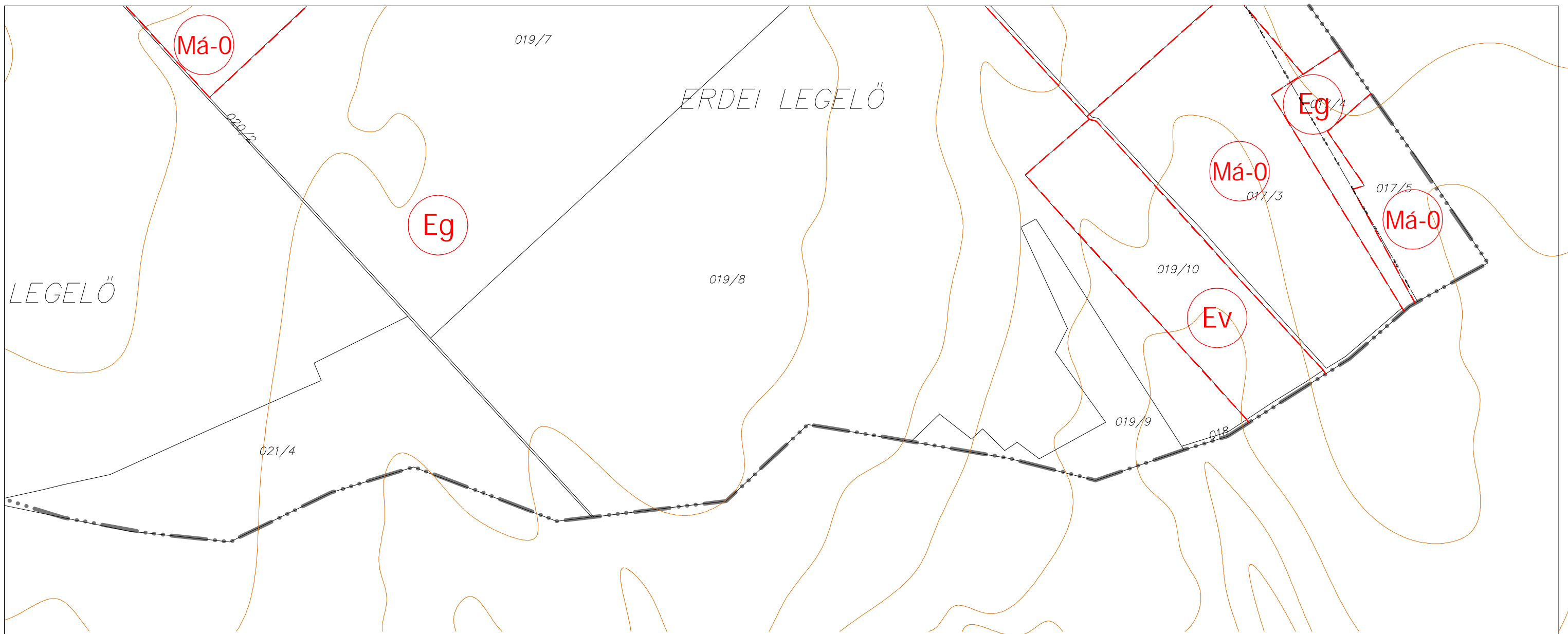
Közlekedés:
Heckenast & Heckenast
Heckenast Judit

Közművek:
KÉSZ Kft.
Hanczár Zsoltné
Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
TELEPÜLÉSRENDÉZÉSI TERV
szabályozási terv

Az alaptérkép a földhivatal által hitelesített, záradékoltt térképvonaton alapján,
 az állami alapadatok felhasználásával készült.
 A szabályozási terv csak a hatályos helyi építési szabállyal együtt érvényes.
 A Településrendezési terv a Pro Arch Építész Stúdió, és a Pagony Kft. szellemi terméke.
 A terv szerzői jogvédelem alatt áll.

Településrendezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmini Réka

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

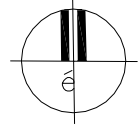
Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településrendező 01-2883/01

Halimba
 TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV
 szabályozási terv

Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV Vizsgálati lap M=1:10000

Jelmagyarázat

- külterület határa
- belterület határa

Területhasználat:

- kertvárosias lakóterület
- falusias lakóterület
- intézményterület, településközpont vegyes terület
- gazdasági-ipari terület, major
- gazdasági-kereskedelmi
- különleges (temető)
- zöldterület
- szántó, általános mezőgazdasági
- gyümölcsös, kertés mezőgazdasági terület
- szőlő
- felhagyott szőlő, gyümölcsös
- rét, gyepek (extenzív mezőgazdasági terület)
- gazdasági erdő
- védelmi erdő
- nádas
- vízgazdálkodási terület (patak, tó)

Fejlesztést befolyásoló tényezők:

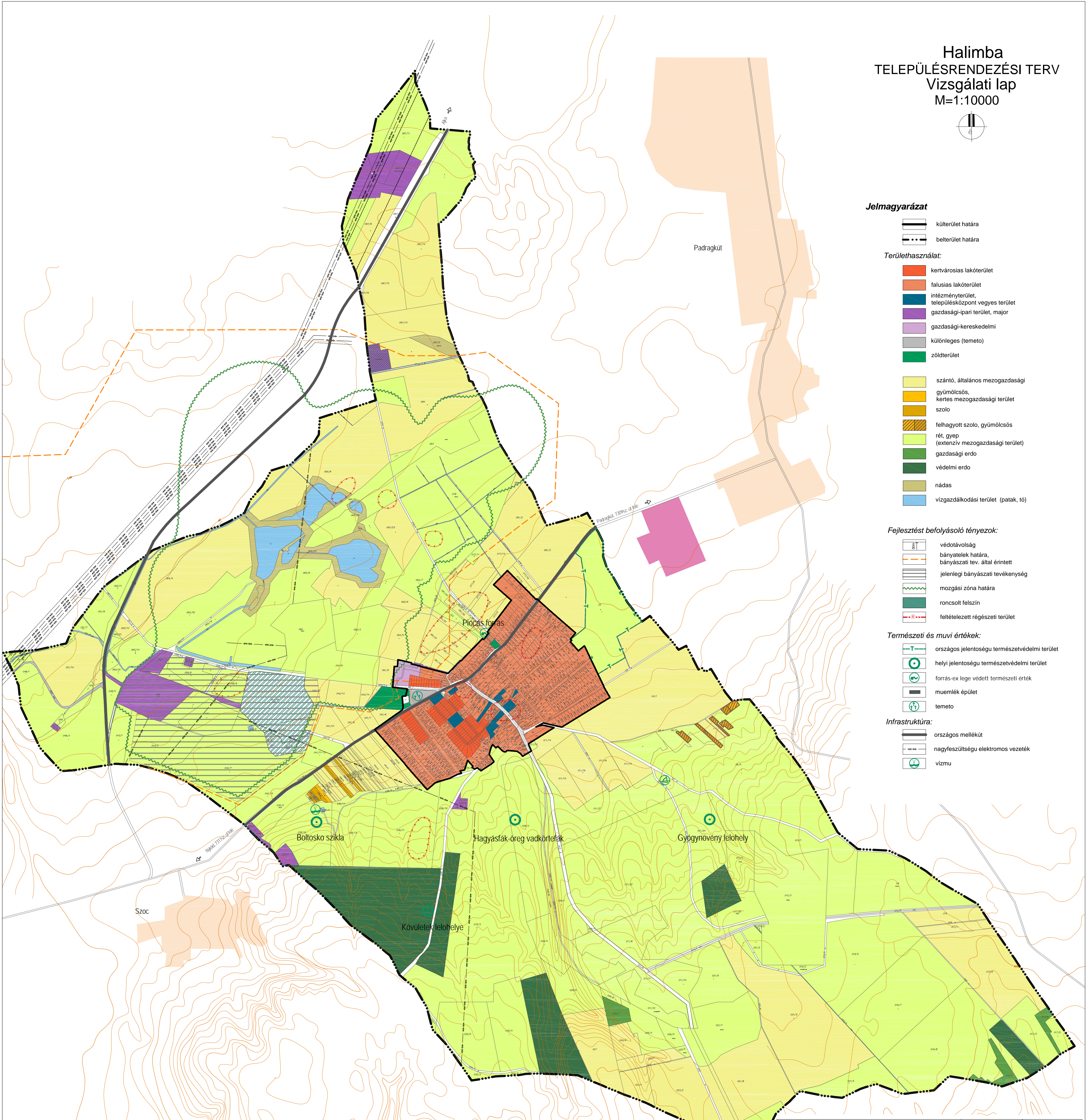
- védőtávolság
- bányatelek határa, bányászati tev. által érintett
- jelenlegi bányászati tevékenység
- mozgási zóna határa
- roncsolt felszín
- feltételezett régészeti terület

Természeti és mui értékek:

- országos jelentőségű természetvédelmi terület
- helyi jelentőségű természetvédelmi terület
- forrás-ex lege védett természeti érték
- műemlék épület
- temető

Infrastruktúra:

- országos mellékút
- nagyfeszültségű elektromos vezeték
- vízmu

Megbízó: Halimba Önkormányzat
 Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió
 Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01

Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV Vizsgálati lap

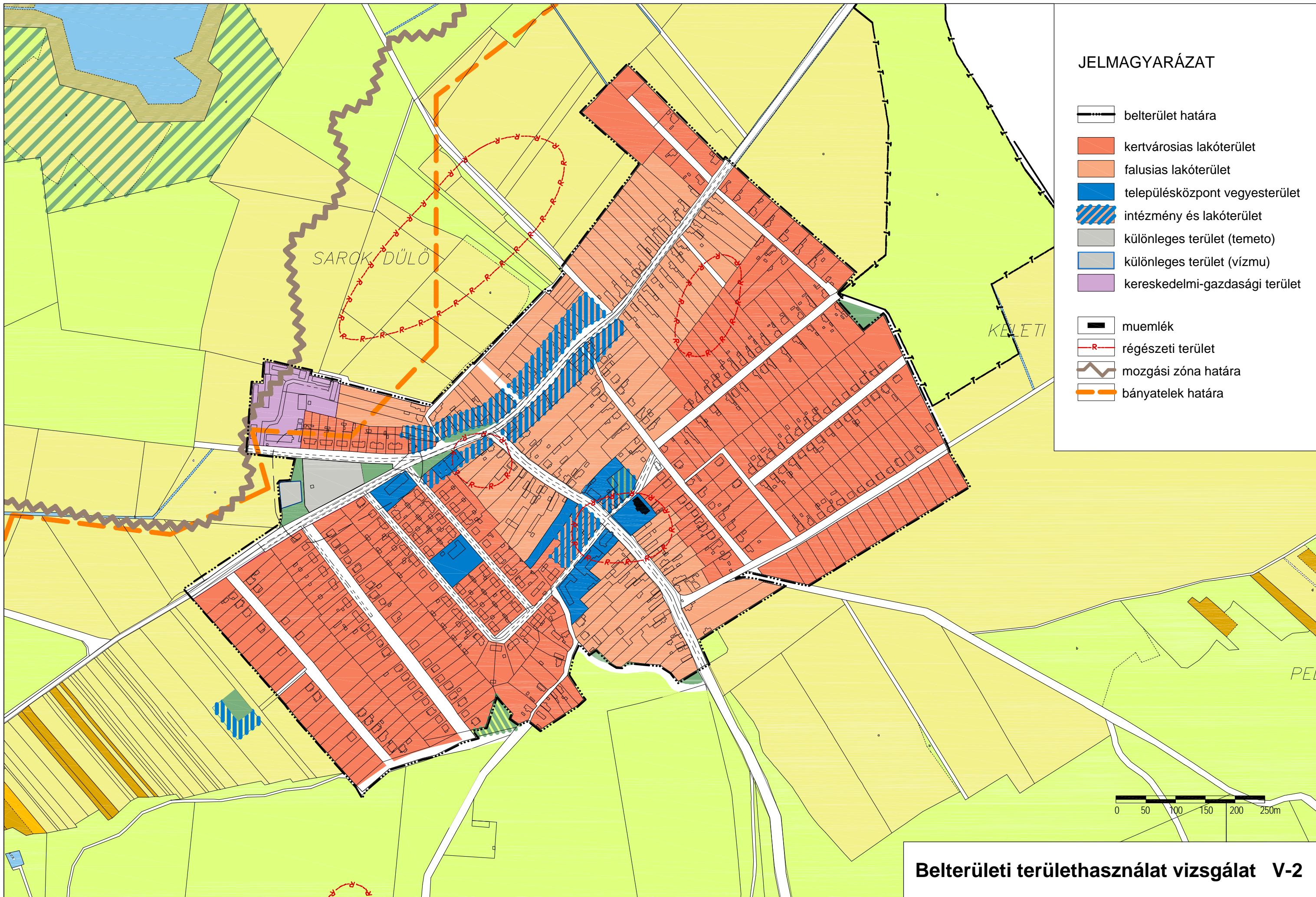
Településtervezés:
 Pro Arch Bt.
 R.Takács Eszter
 Adorján Anna

Tájtervezés:
 Pagony Kft.
 Herczeg Ágnes
 Izmidí Réka

Közlekedés:
 Heckenast & Heckenast
 Heckenast Judit

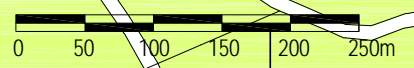
Közművek:
 KÉSZ Kft.
 Hanczár Zsoltné
 Bíró Attila

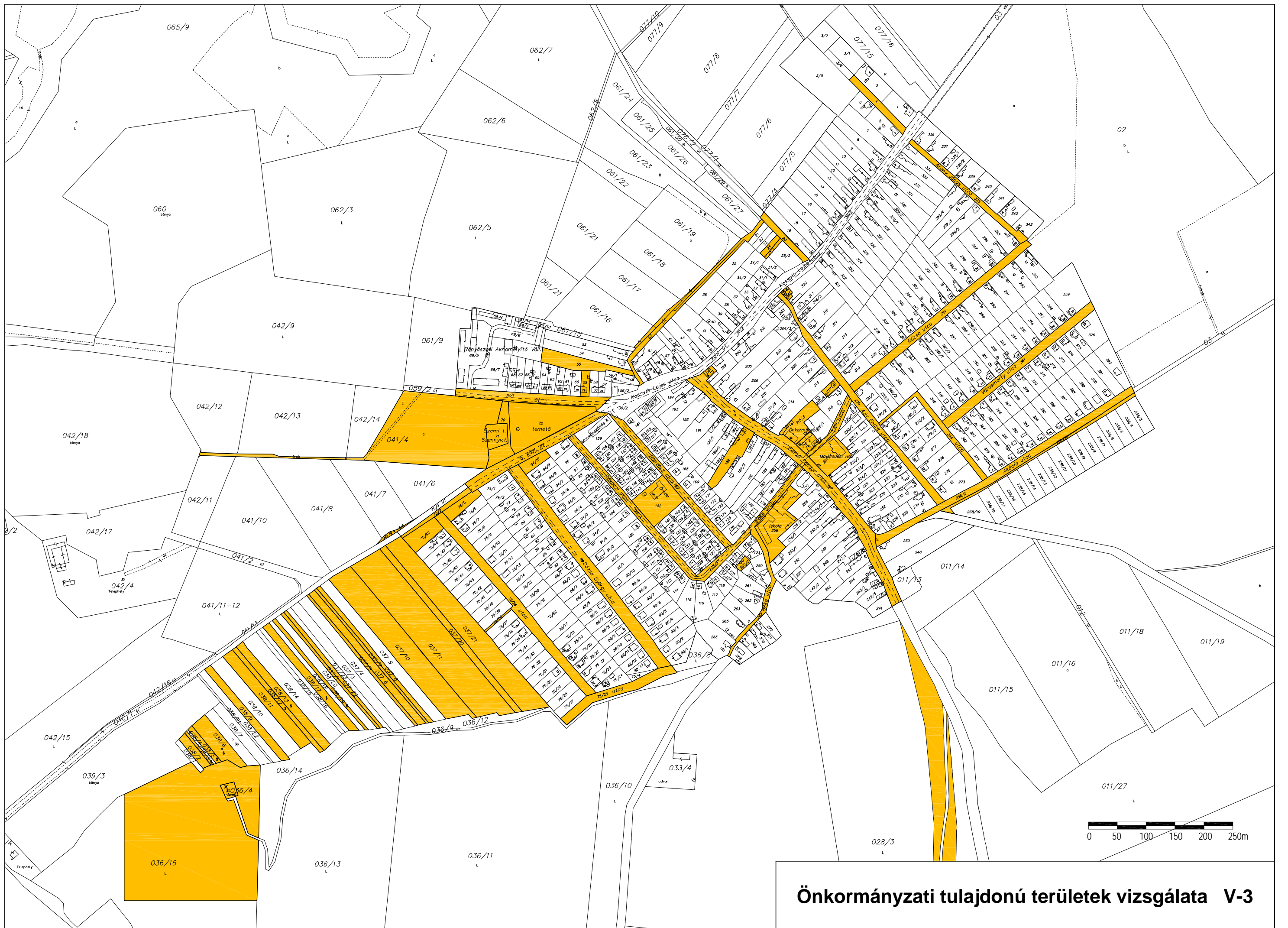
V-1
 2006.augusztus

JELMAGYARÁZAT

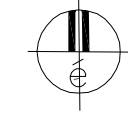
- belterület határa
- kertvárosias lakóterület
- falusias lakóterület
- településközpont vegyesterület
- intézmény és lakóterület
- különleges terület (temető)
- különleges terület (vízmu)
- kereskedelmi-gazdasági terület
- muemlék
- régészeti terület
- mozgási zóna határa
- bányatelek határa

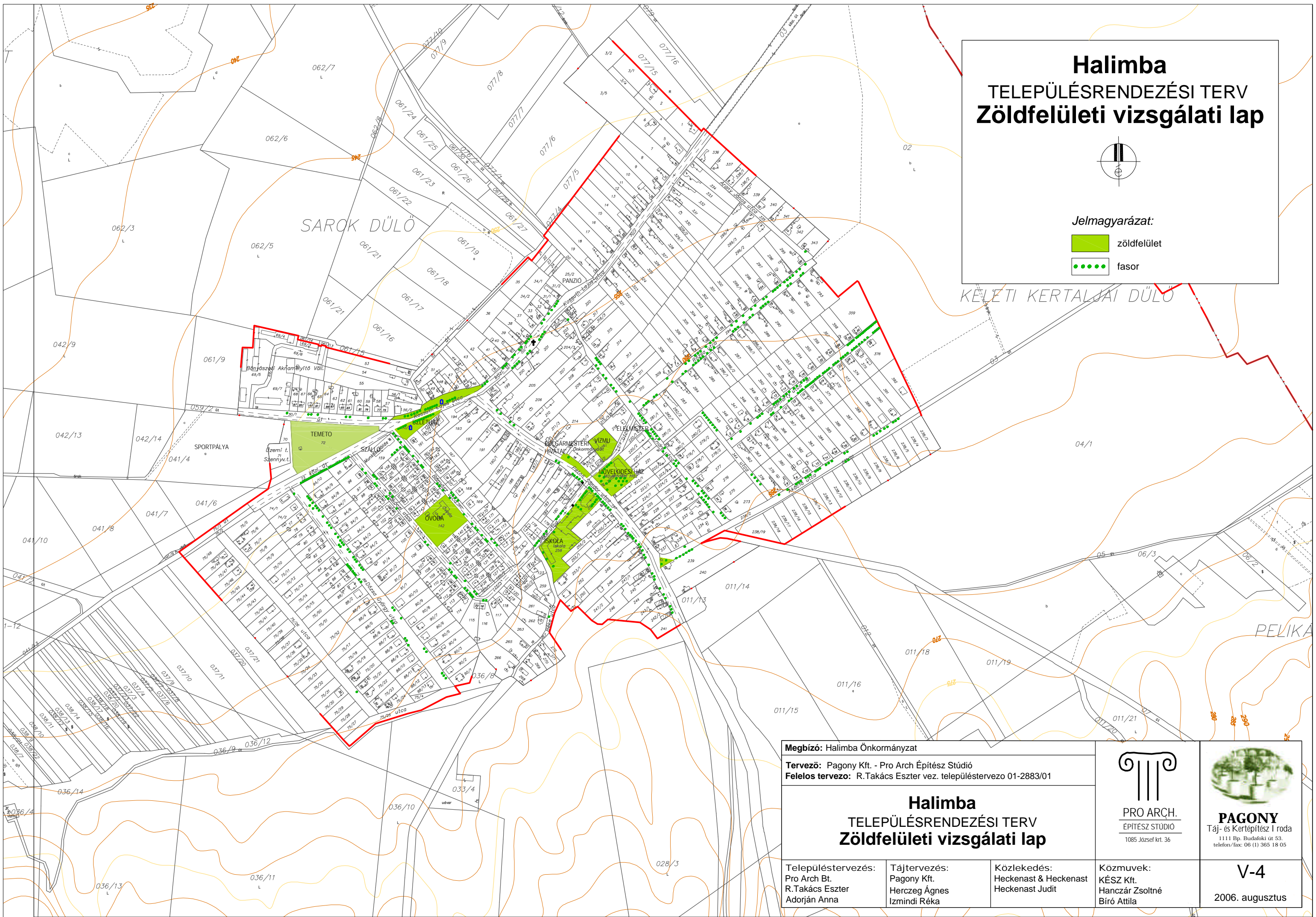
Önkormányzati tulajdonú területek vizsgálata V-3

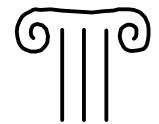

Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV Zöldfelületi vizsgálati lap

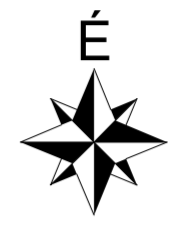
Jelmagyarázat:

- zöldfelület
- fasor

Megbízó: Halimba Önkormányzat Tervező: Pagony Kft. - Pro Arch Építész Stúdió Felelős tervező: R.Takács Eszter vez. településtervező 01-2883/01		 PRO ARCH. ÉPÍTÉSZ STÚDIÓ 1085 József krt. 36	 PAGONY Táj- és Kertépítész Iroda 1111 Bp. Budafoki út 53. telefon/fax: 06 (1) 365 18 05
<h2>Halimba TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV Zöldfelületi vizsgálati lap</h2>			
Településtervezés: Pro Arch Bt. R.Takács Eszter Adorján Anna	Tájtervezés: Pagony Kft. Herczeg Ágnes Izmidni Réka	Közlekedés: Heckenast & Heckenast Heckenast Judit	Közművek: KÉSZ Kft. Hanczár Zsoltné Bíró Attila
V-4 2006. augusztus			

Halimba Település Településrendezési terv Átnézeti helyszínrajz

M=1:10000

JELMAGYARÁZAT:

Meglévő	Tervezett	
		Nagy-középnomású földgázvezeték
		Regionális ivóvízvezeték
		120kV-os villamosvezeték
		400kV-os villamosvezeték
		20kV-os villamosvezeték
		20kV-os földkábel
		Transzformátor
		Gáznymáscsökkentő
		Vízfolyás

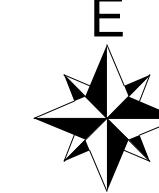
Ez a terv a KÉSZ Tervező Kft. szellemi tulajdona, amely védelmét a 7/1978/febr.1/MT.rendelet biztosítja			
KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT.		Munkaszám:	
1016 Budapest I. Naphegy utca 26. Tel.: 489-0365 Fax: 489-0366		Módosítás:	
Megbízó:	Halimba Település Polgármesteri Hivatal	Tervfázis:	SZERK. TERV
A munka megnevezése:	Halimba Település Településrendezési terv	Tervszám:	
A munkarész megnevezése:	Átnézeti helyszínrajz	Méretarány:	M 1:10000
Tervező: Bekes Agnes Galántai Zsuzsanna Hanczár Gábor Préksovics Áron	Szakági vezető tervező: Bíró Áttila MK: 01-2456	Szakági vezető tervező: Hanczár Zsoltné MK: 01-2418	Ügyvezető: Hanczár Zsolt
			2006. augusztus

Halimba Település

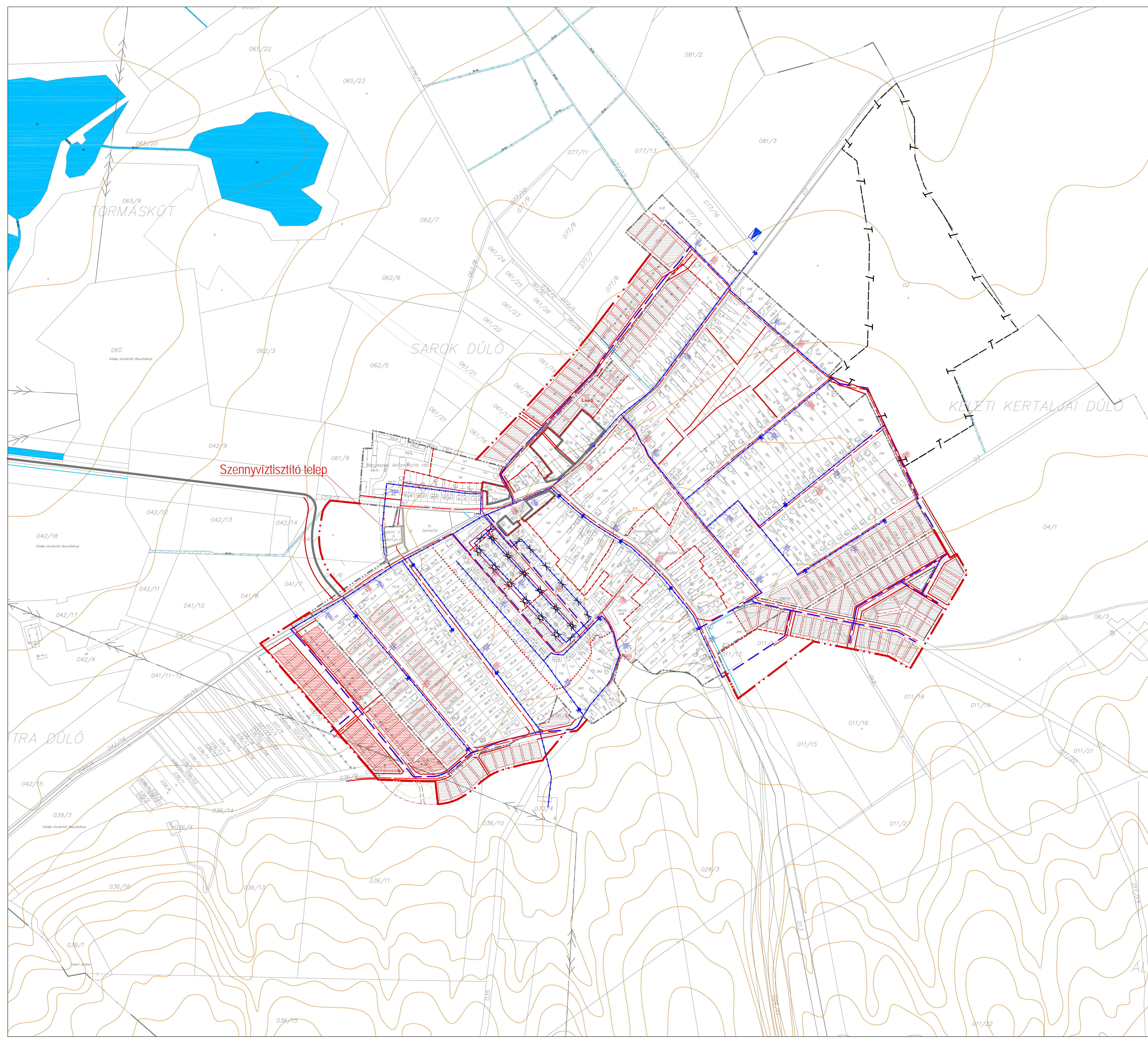
Településrendezési terv

Közműfejlesztési javaslat

Vízközművek

M=1:4000

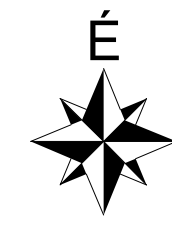
JELMAGYARÁZAT:

Meglévő	Tervezett	
		Regionális ivóvízvezeték
		Ivóvízvezeték
		Szennyvízcatorna
		Nyomott szennyvízvezeték
		Tuzscap
		Megszüntetőjel
		Vízfolyás

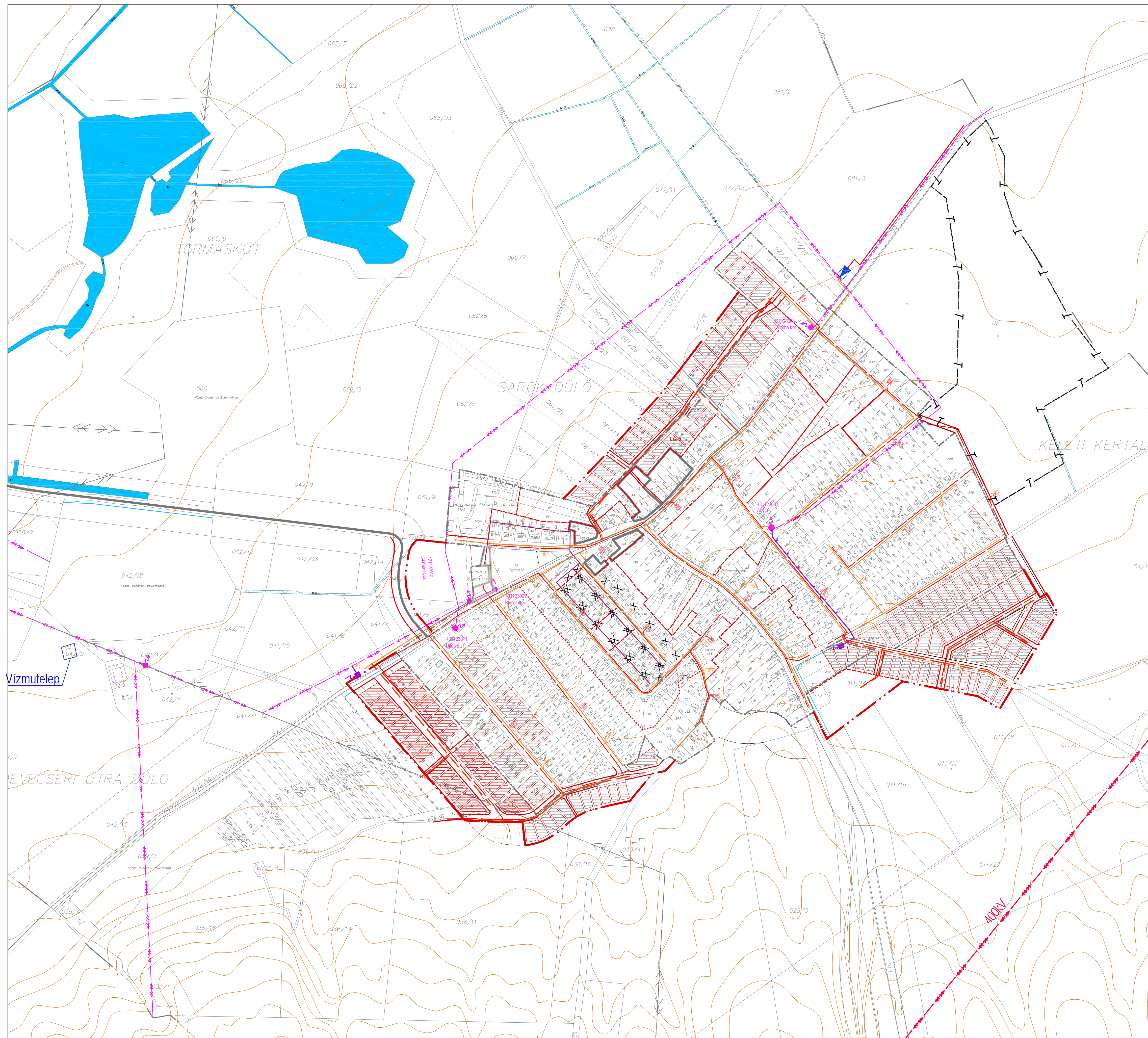
Ez a terv a KÉSZ Tervező Kft. szellemi tulajdona, amely védelmét a 7/1978/febr.1/MT.rendelet biztosítja			
KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT.		Munkaszám:	
1016 Budapest I. Naphegy utca 26. Tel.: 489-0365 Fax: 489-0366		Módosítás:	
Megbízó:	Halimba Település Polgármesteri Hivatal	Tervfázis:	
		SZERK. TERV	
A munka megnevezése:	Halimba Település Településrendezési terv	Tervszám:	
		KF-V	
A munkarész megnevezése:	Közműfejlesztési javaslat	Méretarány:	
	Vízközművek	M 1:4000	
Tervező: Bekke Agnes Galántai Zsuzsanna Hánczár Gábor Pinczing Áron	Szakági vezető tervező: Bíró Attila MK: 01-2456	Szakági vezető tervező: Hánczár Zsoltné MK: 01-2418	Ügyvezető: Hánczár Zsolt
			2006.augusztus

Halimba Település Településrendezési terv

Közműfejlesztési javaslat
Energiaközművek

M=1:4000

JELMAGYARÁZAT:

Meglévő	Tervezett	
		Nagy-középnomású földgázvezeték
		Középnomású földgázvezeték
		400kV-os villamosvezeték
		20kV-os villamosvezeték
		20kV-os földkábel
		Transzformátor
		Gáznyomáscsökkentő
		Vízfolyás

Ez a terv a KÉSZ Tervező Kft. szellemi tulajdona, amely védelmét a 7/1978/febr.1/MT.rendelet biztosítja	
KÉSZ KÖZMŰ ÉS ENERGETIKAI TERVEZŐ KFT.	Munkaszám:
1016 Budapest I. Naphegy utca 26. Tel.: 489-0365 Fax: 489-0366	Módosítás:
Megbízó: Halimba Település Polgármesteri Hivatal	Tervfázis: SZERK. TERV
A munka megnevezése: Halimba Település Településrendezési terv	Tervszám: KF-E
A munkarész megnevezése: Közműfejlesztési javaslat Energiaközművek	Méretarány: M 1:4000
Tervező: Bako Ágnes Galántai Zsuzsanna Hanczár Gábor Pinczing Anon	Szakági vezető tervező: Hanczár Zsoltné MK: 01-2456 Szakági vezető tervező: Hanczár Zsolt MK: 01-2418 Ügyvezető: Hanczár Zsolt
	2006. augusztus